

Årsrapport (2017–2018)

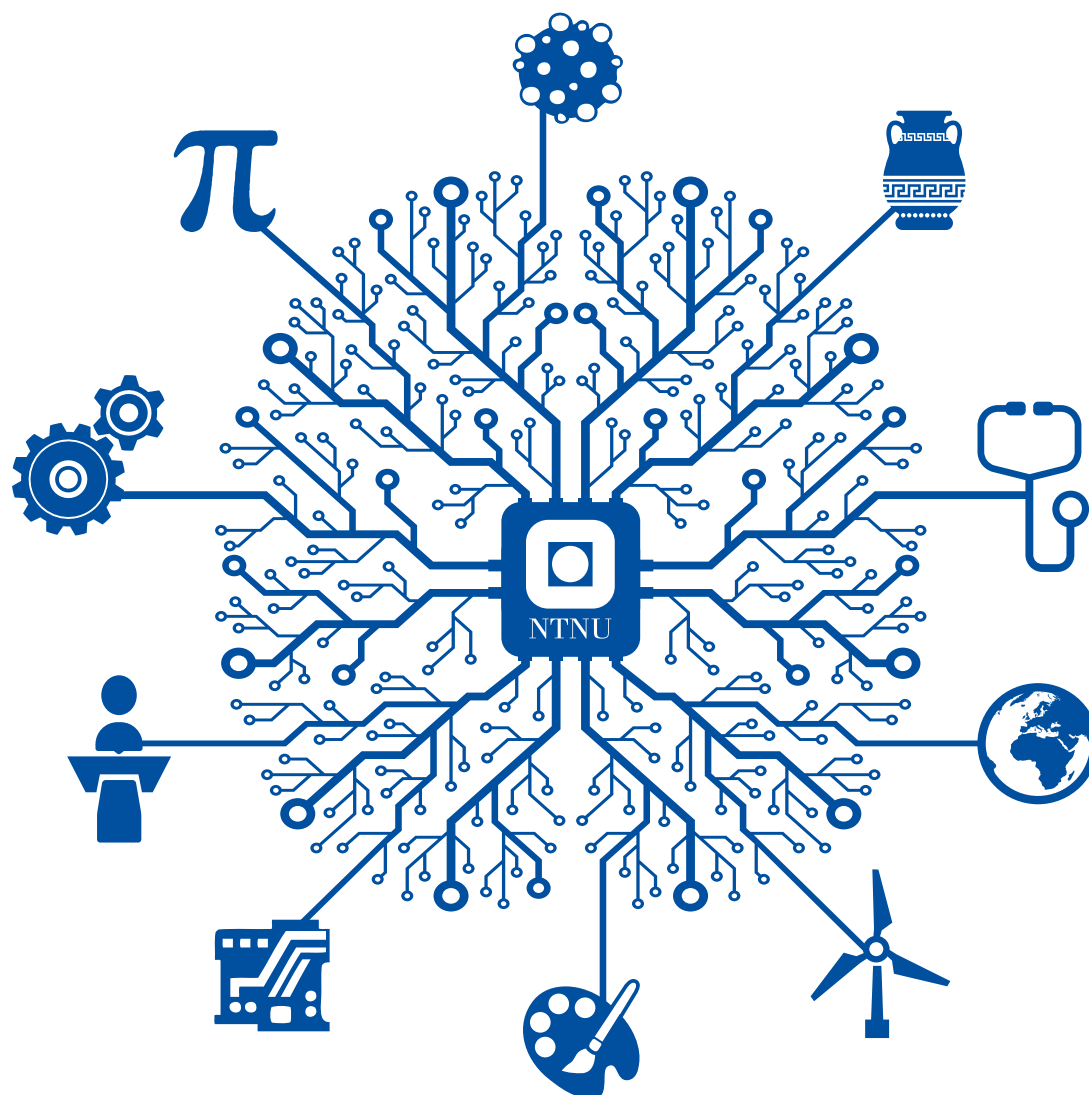

Foto: Mads Nordved/NTNU

Årsrapport (2017–2018)

Årsrapport med årsregnskap for 2017, samt planer for 2018.

Godkjent av NTNUs styre i styremøte 14. mars 2018.

NTNU – Kunnskap for en bedre verden

INNHOOLD

1	STYRETS BERETNING	6
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	9
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	13
3.1	Oppsummering av resultater	13
3.2	Ett NTNU	19
3.3	Nasjonal premissleverandør	23
3.4	Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer	27
3.5	Øvrige aktiviteter og resultater	30
3.6	KDs styringsparametere	34
3.7	Midler og måloppnåelse til oppgradering av bygg	49
3.8	Midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing	52
3.9	Midler tildelt over kap. 281	53
3.10	Øvrige midler gitt i supplerende tildelingsbrev	54
3.11	Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	55
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	57
4.1	Overordnet vurdering	57
4.2	Aktivitet og status i 2017	57
4.3	Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering	60
4.4	Sikkerhet og beredskap	62
4.5	Lærlinger i statsforvaltningen	64
4.6	Brukerorientering	64
4.7	Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet	65
5	VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	70
5.1	Utfordringsbildet i 2018	70
5.2	Planer for 2018	70
5.3	Budsjett for 2018	73
5.4	Utdanningskapasitet	73
5.5	Større investeringsprosjekter	74
5.6	Overordnet risikovurdering	76
6	ÅRSREGNSKAPET	79
6.1	Styrets kommentarer til årsregnskapet	79
6.2	Prinsippnote SRS	81
6.3	Resultatregnskapet	84
6.4	Balanseregnskapet	85
6.5	Kontantstrømpoppstilling	87
6.6	Bevilgningsoppstilling	88
6.7	Noter	90
6.8	Segmentregnskaper for nasjonale fellesoppgaver	107
6.9	Tabeller	118
7	ALFABETISK LISTE OVER UTTRYKK OG FORKORTELSER	121

MERKNAD:

Alle dataserier som er presentert i rapporten viser summen av fusjonspartnerne. Det betyr at NTNUs resultater for 2016 sammenlignes med resultatene for fusjonspartnerne sammenlagt for årene før fusjonen. (Vi sammenligner altså ikke «Nye» NTNU med «Gamle» NTNU).

Dette er i tråd med måten KD har tilrettelagt datagrunnlaget for rapportering på DBH (Database for statistikk om høyere utdanning/KD-portalen).

1 Styrets beretning

MEDLEMMER I STYRET I 2017:

Eksterne representanter:

- Styreleder Svein Richard Brandtzæg
- Nina Refseth
- Nils Kristian Nakstad
- Maria Strømme

Interne representanter:

Representanter for de vitenskapelige ansatte:

- Kristin Melum Eide
- Tim Torvatn
- Aksel Tjora

Representanter for studenter

- Christoffer Vikebø Nesse
- Anja Beate Andersen

Representant for midlertidig vitenskapelige ansatte

- Nina Helen Aas Røkkum

Representant for de teknisk-administrativt ansatte

- Kjersti Møller

STYRETS ARBEID

Styret gjennomførte 6 ordinære styremøter, behandlet 46 saker og fikk 30 orienteringer i 2017.

Oppfølging av fusjonen hadde en viktig plass på styrets dagsorden også i 2017. I januar vedtok styret ny modell for fordeling av rammebevilgningen fra Kunnskapsdepartementet. Et viktig mål for fusjonen er å skape høyere kvalitet og nye faglige muligheter. Samlokalisering av fagmiljø er et viktig virkemiddel for å oppnå dette, og stod på dagsorden i flere møter. Høsten 2017 arbeidet styret med å oppdatere og revidere NTNUs strategi, og ny strategi for perioden 2018–25 ble vedtatt i desember. Selv om det fortsatt gjenstår viktige oppgaver i gjennomføringen er styret tilfreds med at alle de fleste store milepælene knyttet til fusjonen nå er tilbaketrukket og at «nye NTNU» går over i en fase mer preget av ordinær drift.

Av andre viktige tema som styret drøftet i 2017 nevnes utviklingen av NTNUs campuser, videreutvikling av det integrerte universitetssykehuset, oppfølging av humanioraevalueringen, politikk for samarbeid med arbeidslivet, samt NTNUs høringsinnspill til revisjon av Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. For øvrig har styret fulgt prosjektet «Bedre sammen» om samarbeidet med Sintef, og drøftet saker som utvikling av studieportefølje og utdanningskvalitet, oppfølging av midlertidige ansettelser, samt status i gjennomføring av planlagte aktiviteter og drift.

VIKTIGE AKTIVITETER OG RESULTATER I 2017

2017 ble et spennende, men også krevende år. Spennende fordi 2017 var det første ordinære driftsåret for den nyfusjonerte virksomheten og «Ett NTNU» er i ferd med å finne sin form. Vi har lagt bak oss en interessant høst med arbeid for å stake ut den strategiske kursen. Året var også krevende i den forstand at omstillingene for organisasjonen var omfattende, effektiviseringskravene utfordrende og vi erfarte både innkjøringsproblemer og arbeidsmiljøutfordringer. Styret verdsetter høyt både ledere og medarbeideres pågangsmot, engasjement og vilje til innsats for å realisere vår felles visjon.

I 2017 tok vi viktige steg i å etablere et strategisk og organisatorisk fundament for fremtiden. Ny faglig og administrativ organisering ble satt i verk i januar, og fra august var også nye ledere på institutt, fakultet og i rektorat på plass for kommende fireårsperiode. En rekke aktiviteter for faglig integrasjon ble gjennomført og ny strategi ble vedtatt i desember. Økosystemet for nyskaping ble gjennomgått og et tydeligere lederskap for nyskaping og innovasjon etablert, sammen med nye virkemiddel som skal stimulere til økt innovasjonsinnsats i fagmiljøene. Vi har utviklet og iverksatt flere politikker og etablert praksis for enkel og forutsigbar fordeling av bevilgning til enheter på alle nivå i organisasjonen. Det ble også investert i ny teknologi for å styrke samhandlingen på tvers av geografiske og gamle institusjonsgrensene. Det ble lagt til rette noen arealer for nye lærings- og undervisningsformer, og prioritert midler til en rekke utviklingsprosjekter for å forsterke arbeidet med innovativ utdanning.

I utgangspunktet var administrativ effektivisering og fusjon to ulike prosesser, men ved NTNU falt de sammen i tid. Dette gav muligheter til å gjøre grep, og regjeringens krav om innsparing i offentlig sektor ble i hovedsak gjennomført gjennom reduksjon i administrative årsverk. Ved utgangen av 2017 hadde NTNU redusert de administrative kostnadene med 7%, uten å gå til oppsigelser. Arbeidet var svært utfordrende for både ledere, tillitsvalgte og ansatte, men har skapt et viktig handlingsrom for videre utvikling. Kostnadsreduksjoner alene er ikke tilstrekkelig, og vi har i løpet av 2017 også kommet godt i gang med forbedring av administrative tjenester gjennom tiltak for forenkling, standardisering og digitalisering.

Kort fortalt så sier strategien at NTNU ønsker å sette større avtrykk, at vi har høye ambisjoner og at vi hele tiden skal utvikle oss.

Dokumentet definerer i alt 36 utviklingsmål innen våre kjerneoppgaver og på noen felles innsatsområder. Vi forplikter oss også til å bidra for å nå FNs 17 bærekraftsmål.

De senere årene har NTNU forsterket arbeidet med tiltak for å utvikle og ivareta våre ansatte på en god måte. Karriereutvikling for vitenskapelig ansatte har særlig høy prioritet. NTNU sitt Stjerneprogram fortsetter og andre pulje deltakere startet opp i 2017. Samtidig har vi også satt i gang fase to av Onsager Fellows med åtte nye kandidater, og gjennomført pilotprosjektet «Postdoktorløftet». Som ledd i arbeidet med å øke statusen til undervisning er det utviklet et pedagogiske meritterings-system for å godkjenne og hedre dyktige undervisere. I 2017 ble det gjennomført en pilot som resulterte i at ni forelesere ble meritterte i første runde. NTNU vektlegger god ledelse, og det ble gjennomført en rekke leder- og ledergruppeutviklingstiltak i 2017, både for linjeledere, forskningsgruppeledere og studieprogramledere.

Gjennom tiden med fusjon og omstilling har det vært viktig for NTNU å hold fast ved høye faglige ambisjoner innen forskning, utdanning, nyskaping, kunstnerisk virksomhet og formidling. Vi er i en konkurranseutsatt sektor, og kvaliteten i vår virksomhet vurderes gjerne ut ifra i hvilken grad vi lykkes på disse konkurranse arenaene. Det er derfor gledelig å kunne registrere at resultatene for 2017 er gode.

Å rekruttere gode studenter er kritisk, og søkertallene for 2017 viser at NTNU har flest søkere i Norge. Søkertallene er stabilt gode, med en økning på én prosent fra 2016 til 2017. Søkingen i 2016 var svært god, noe som antakelig var en engangseffekt av fusjonen. Nær 17% av alle søkere gjennom Samordna opptak (SO) har NTNU som førsteprioritet. I tillegg har NTNU flest søkere til, og studenter som møter ved, toårig master.

NTNUs samlede inntekter fra Forskningsrådet økte fra 2016 til 2017 med hele 13,7% og NTNU hentet totalt over en milliard kroner herifra i 2017. Av Forskningsrådets tildelinger nevnes særskilt at vi i mars fikk tildelt to nye sentre for fremragende forskning (SFF). Begge er knyttet til Institutt for fysikk. I juni fikk vi tilsagn om tre nye nasjonale forskningsinfrastrukturer, i tillegg til de sju vi allerede leder. NTNU sin satsing på studentinnovasjon viser gode resultater, blant annet gjennom store tildelinger til NTNU-studenter fra Forskningsrådets innovasjonsprogram StudENT.

Internasjonalt forskningssamarbeid har hatt god utvikling. Samarbeidet med Kina har tatt seg kraftig opp og i november inngikk vi seks bilaterale INTPART-prosjekt med USA, Japan, India, Tyskland, Canada og Brasil. I 2017 startet vi opp NTNU Alumni Chapters i Europa og Kina.

Halveis i Horisont 2020 deltar vi i over hundre prosjekter, og vi ligger vi an til å nå det langsiktige målet om samlet inntekt fra rammeprogrammet på en milliard kroner. NTNU vektlegger å utnytte virkemidlene i EU-programmet Erasmus+ aktivt og fikk i 2017 innvilget et kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (opprettning av fellesgrader) og en kunnskapsallianse, i tillegg til seks strategiske partnerskap. Innovasjons- og nyskappingsaktiviteten ved NTNU er styrket gjennom internasjonal deltakelse i flere European Institute of Innovation and Technology (EIT) sine Knowledge and Innovation Communities (KICs).

Kunnskapsdepartementets utdanningskvalitetspris for 2017 gikk til prosjektet «Nasjonal delprøve i medisin» som er et samarbeid mellom de fire medisinske fakultetene ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, UiT Norges arktiske universitet og NTNU. Norgesuniversitetet lyste ut midler til prosjekter innenfor fleksibel høyere utdanning og 7 av 22 innvilgede søknader var fra NTNU.

Oppsummert er styret er fornøyd med samlet måloppnåelse i 2017. Årsrapporten viser at vi i stor grad har nådd målene vi satte oss for året, eller har gjort vesentlige fremskritt sammenlignet med fjoråret. Studiepoeng- og kandidatproduksjonen er god. Doktorgradsproduksjonen ved NTNU holder seg på et stabilt høyt nivå. Vitenskapelig publisering i 2017 forventes å ligge om lag på samme nivå som i 2016 (endelig tall blir først klare i april.) Når det gjelder Kunnskapsdepartementet sine styringsparameter er utviklingen og resultatene i hovedsak positive.

Fysikkshow med Selda Ekiz på Trondheim torg. Starmusfestivalen satte NTNU på kartet nasjonalt og internasjonalt og ble en folkefest i Trondheim.

Foto: Torleif Kvinnestland

UTFORDRINGER OG PLANER FOR 2018

Hovedutfordringene ved inngangen til 2018 er at vi fortsatt har noe ujevn kvalitet i fagmiljøene, noen studier har fortsatt utfordringer knyttet til lav gjennomstrømming og høyt frafall, og det er krevende å realisere våre ambisiøse mål om åpen tilgang til publikasjoner og egenarkivering. Resultatene fra nyskappingsaktiviteten har svingninger og vi arbeider for at disse skal stabilisere på et varig høyere nivå. For å styrke vår konkurransekraft på flere områder er vi avhengige av å styrke samhandlingen med internasjonale partnere og arbeidslivet, vi må i større grad unytte mulighetene i ny teknologi og vi må forbedre arbeids- og læringsmiljøene ved våre campus.

De tre hovedprioriteringene ble i utgangspunktet vedtatt for tre år (2017–2019), og det samme gjelder målene som inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. For 2018 har styret vedtatt å videreføre hovedprioriteringene og oppdatere enkelte av virksomhetsmålene. Hovedprioriteringene er:

1. Ett NTNU
2. Nasjonal premissleverandør
3. Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer

I høst har NTNU arbeidet med revisjon av strategien parallelt med årsplanen for 2018. Hovedprioriteringene og målene for 2018 henger godt sammen med den reviderte strategien.

STYRING OG KONTROLL

Gjennom tertialvise virksomhetsrapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjetter. Styret mener NTNU har tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter ressursene forsvarlig og effektivt. Det har vært utfordringer med økonomistyringen i 2017. Det var i utgangspunktet krevende å utarbeide gode budsjetter for de nye enhetene på grunn av store endringer, samtidig erfarte vi kapasitetsutfordringer ift gjennomføring og vi fikk vesentlig høyere inntekter enn forventet. Trass i utfordringer mener styret at det i det store og hele har vært forsvarlig drift og god kvalitet i administrative tjenester og faglig virksomhet.

Når det gjelder lovpålagte krav til systematiske kartlegginger og utviklingsarbeid, gjennomførte NTNU i 2017 blant annet en arbeidsmiljøkartlegging og en overordnet ROS-analyse for universitetets beredskap. I 2017 var utvikling av et styringssystem for informasjonssikkerhet en prioritert oppgave. Det nye systemet blir rullet ut i hele organisasjonen i 2018, og vil være en viktig del av et mer helhetlig system for internkontroll. Nytt Personvernombud og Studentombud skal styrke rettssikkerheten til ansatte og studenter på disse områdene. NTNU har deltatt i Difi sitt fellesinnkjøp av internrevisjonstjenester, og styret vil i 2018 få på plass en internrevisjon for NTNU.

Styrets beretning 2017 for NTNU - Godkjennes:

Trondheim, 14. mars 2018

Nils Kristian Nakstad
Fung. Styreleder

Nina Reiselth

Maria Strømme

Kristin Melum Eide

Tim Torvatn

Aksel Tjøra

Nina Helen Aas Røkkum

Thomas Ferstad

Christoffer Vikebø Nesse

Anja Beate Andersen

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) er en ung institusjon med en lang historie. NTNU er i dag Norges største universitet, med historie tilbake til 1910 og røtter tilbake til 1760 og Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS). Hovedsetet ligger i Trondheim, med campuser i Gjøvik og Ålesund. NTNU har åtte fakulteter samt enheter som NTNU Vitenskapsmuseet og NTNU Universitetsbiblioteket, og i overkant av 40 000 studenter og mer enn 7000 ansatte.

VÅR VISJON: KUNNSKAP FOR EN BEDRE VERDEN

Kunnskap gir mennesker muligheter og innflytelse, og er et fundament for å ta gode valg. Kunnskap inspirerer og utfordrer, endrer holdninger, tenkemåter og hvordan vi ser verden. Demokratiet vårt styrkes av en opplyst debatt. Kunnskap utviklet ved NTNU skal komme fellesskapet til gode, og man skal kunne stole på at kunnskap fra NTNU er kommet frem i tråd med normer for utvikling av god vitenskap.

Kunnskap og teknologiutvikling gir muligheter for å øke den bærekraftige verdiskapingen og for å finne svar på store utfordringer. Verden har gjennom FN blitt enige om 17 bærekraftsmål. NTNU vil bidra aktivt til å nå bærekraftsmålene.

SAMFUNNSOPPDRAGET

Samfunnsoppdraget rommer både de forventningene omverdenen har til oss, og de samfunnsoppgavene vi selv ønsker å løse. Vi har et generelt oppdrag som er likt det andre universiteter har, og et spesielt oppdrag som gjør oss unike.

Foto: NTNU Info/Mentz Indergaard.

«NTNUs styrke er vår teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil kombinert med faglig bredde og tverrfaglighet.»

Innsiden av en vannturbinrigg.

Foto: Geir Mogen/NTNU

Vårt generelle oppdrag

Som universitet har NTNU et ansvar for å frembringe nye perspektiver for langsiktig, grunnleggende forskning og for utdanning av fremragende kandidater. Vi tilbyr forskningsbasert utdanning på alle nivåer. Vi utvikler og formidler kunnskap og forvalter kompetanse om natur, mennesker, samfunn og teknologi. NTNU er en kulturbærer og bidrar til innovasjon i samfunn og arbeidsliv.

En av universitetets oppgaver er å delta i en kunnskapsbasert offentlig debatt. Vi bruker vår viten til beste for samfunnet. Vi engasjerer oss i å løse globale utfordringer. Vår virksomhet fremmer utvikling, menneskerettigheter og tverrkulturell dialog.

Vårt spesielle oppdrag

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, og et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning.

Vi bidrar til å utvikle Norge. Vi skaper verdier, økonomisk, kulturelt og sosialt, og har en nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for fremtidens samfunn.

Med vår hovedprofil og tverrfaglige styrke bidrar vi til å løse sammensatte problemstillinger. Vi er en premissleverandør for omstilling og grønt skifte, og vi bidrar til et konkurransedyktig næringsliv og en god offentlig sektor gjennom samarbeid om utvikling av nye praksiser, prosesser og produkter.

Kunstfag er en sentral del av identiteten til NTNU. Vi har også et ledende universitetsmuseum med unike vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

Som flercampusuniversitet er NTNU en tydelig aktør i byene og regionene der vi har vår hovedaktivitet.

Foto: Hydro
Styreleder
Svein Richard
Brandtzæg

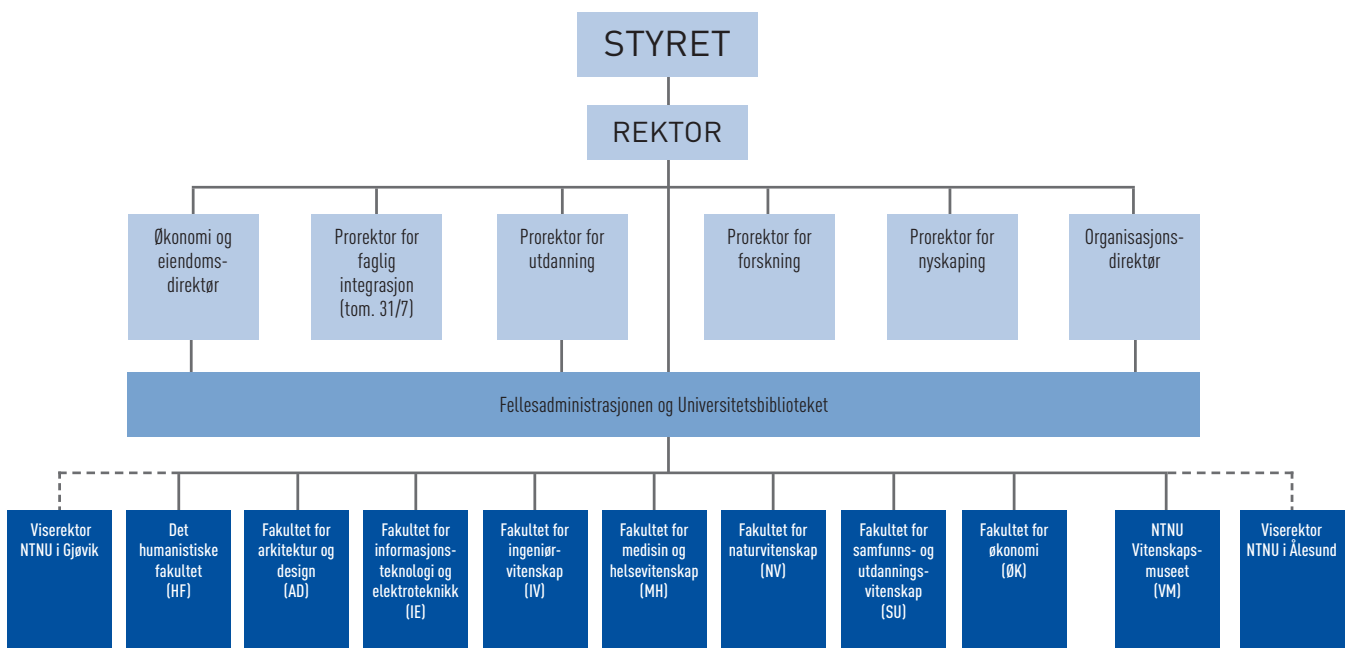

Foto: Thor Nielsen
Rektor
Gunnar
Bovim

ORGANISERING

NTNU er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Styret er NTNUs øverste organ, og representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter. Svein Richard Brandtzæg har vært NTNUs styreleder siden januar 2014. Rektor er styrets sekretær og daglig leder ved NTNU. Gunnar Bovim har vært NTNUs rektor siden august 2013. Virksomheten er organisert i åtte fakulteter og Vitenskapsmuseet.

Figuren viser NTNUs organisasjonskart.

UTDANNING

NTNU er landets fremste institusjon for høyere teknologiutdanning og utdanning av ingeniører for fremtiden. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunsthøgskole.

Utdanningen ved NTNU er relevant – for studentene, for arbeidslivet og for verden. Ved endt utdanning kan NTNU-studenten faget sitt, er mer nysgjerrig enn da hun begynte, og har gode verdier. Studentene tar kunnskapen med seg ut i verden og anvender den på globale utfordringer. Det gir «Kunnskap for en bedre verden» i praksis.

FORSKNING OG KUNSTNERISK VIRKSOMHET

Ved NTNU driver vi forskning og kunstnerisk virksomhet på høyt nivå innenfor en rekke fagområder, – og i grensesnittet mellom dem. NTNU har et særlig ansvar for å drive tverrfaglig forskning og samarbeider tett med næringslivet. Mye av forskningen krever avansert teknisk utstyr og NTNU har mer enn hundre forskningslaboratorier. Vi har forskningsgrupper og laboratorier i internasjonal toppklasse og rike utviklingsmuligheter for unge forskertalenter. Vårt mål er at NTNUs forskning og kunstneriske virksomhet skal bidra til samfunnsutviklingen i dag og i framtiden.

FORSKERUTDANNING

Forskerutdanningen er en strukturert grad som er normert til tre år. Det er også vanlig med et fjerde år der kandidaten underviser. NTNU er medlem av en rekke nasjonale forskerskoler innenfor ulike fagområder. Hver skole består av et nettverk av institusjoner som samarbeider om doktorgradsutdanningen. En doktorgrad fra NTNU gir grunnlag for ledende arbeid i næringsliv, forvaltning, høyere utdanning og forskning.

NYSKAPING OG SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

Vår tverrfaglige profil og erfaring i samarbeid med samfunnet og bedrifter gir NTNU et konkurransefortrinn innenfor nyskaping. Vår ambisjon er å være en stor bidragsyter til bærekraftig verdiskaping. Nyskaping er mer enn å utvikle bedrifter av nye ideer. Samfunnet trenger nye tanker, oppfinnere, innovatører og videreutviklere av både metoder, produkter, arbeidspraksis og tjenester. Det finnes knapt noe mer spennende enn at ideer fødes, konkretiseres og blir til noe nytt. NTNU får forskning og næringsliv til å satse sammen.

FORMIDLING

NTNU formidler kunnskap fra forskning, utdanning og nyskaping. Vår formidling favner samlinger, kunst og kultur. NTNU skal være i åpen og konstruktiv dialog med samfunnet, og bidra til kunnskapsbasert, offentlig debatt der også studenter og ansatte deltar. NTNU bistår beslutningstakere og næringsliv med forskningsbasert kompetanse. NTNU skal være synlig, med godt omdømme nasjonalt og internasjonalt, og utvikle og ta i bruk nyskapende virkemidler og medier.

MUSEUMSVIRKSOMHET

NTNU Vitenskapsmuseet er en av Norges ledende institusjoner innenfor sikring, bevaring, tilgjengeliggjøring og forskning på natur- og kulturhistorisk materiale fra Norge og resten av verden. Museet ble kåret til Årets museum i Norge i 2010, og er ett av i alt seks universitetsmuseer i Norge.

✓ NTNU har over 40.000 studenter

✓ Årlig uteksamineres 7.900 kandidater

✓ Årlig publiseres cirka 4.500 vitenskapelige artikler

✓ Hver år avlegger cirka 360 kandidater doktorgraden

✓ Hver år etableres rundt 20 nye bedrifter med utspring fra NTNU

✓ På våre nettsider finnes over 600 eksperter

ENERGI

HELSE

HAVROM

BÆREKRAFT

NTNU
BIOTEKNOLOGI

NTNU
DIGITAL

NTNU
NANO

SATSINGSOMRÅDER

NTNU har fire tematiske satsingsområder i 2014–2023: NTNU Bærekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. NTNUs tematiske satsingsområder skal løse komplekse utfordringer av stor betydning for samfunnet gjennom tverrfaglig samarbeid.

NTNUs strategiske satsing på tre muliggjørende teknologier i perioden 2011–2020 omfatter bioteknologi, IKT og nanoteknologi. Muliggjørende teknologier er tverrfaglig basert grunnlagsforskning som bidrar til å utvikle nye næringer, produkter og løsninger innen de fleste samfunnsområder.

SENTRER OG SAMARBEID

NTNU er vertskap for to nasjonale sentre for fremragende utdanning (SFU), seks nasjonale sentre for fremragende forskning (SFF) og sju sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) samt tre forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). Vi er i tillegg partner i tre SFF, åtte SFI og seks FME.

NTNU har Kavli Institute for Systems Neuroscience som drives sammen med Senter for nevralt nettverk. Videre har NTNU tre K.G. Jebsen-sentre innen medisinsk forskning.

NTNU er vertskap for ECCSEL, et europeisk forskningssamarbeid og en europeisk laboratorieinfrastruktur innen fangst, transport og lagring av karbondioksid (CO₂).

Geminisentrene er et samarbeid mellom NTNU, SINTEF og Universitetet i Oslo om å bygge større fagmiljøer på tvers av organisatoriske grenser innen ulike fagområder. Vi samarbeider tett med St. Olavs Hospital og SINTEF, et av Europas største, uavhengige forskningsinstitutter og en av Europas største organisasjoner innen forskningskontrakter. SINTEF har spesiell ekspertise innen teknologi, medisin og samfunnsvitenskap. NTNU og SINTEF er samlokaliserte i Trondheim.

NTNU samarbeider med rundt 200 universiteter i verden om forskning og utdanning. NTNU har et bredt internasjonalt nettverk og det er egne NTNU-kontor i Japan og Brussel (i samarbeid med Universitetet i Bergen og SINTEF).

HOVEDTALL

Tabellen under viser hovedtall for NTNU.

Grovt regnet utgjør NTNU omlag 20 % av universitets- og høyskolesektoren. Vi har i underkant av 20% av ressursene, står for litt under 20 % av sektoren sine utdanningsaktiviteter og noe over 20% av forskningsaktiviteten.

Hovedtall NTNU (Kilde: DBH/"Utvalgte nøkkeltall")	2015	2016	2017	Endring 2016-2017
Ressurser				
Totale inntekter*	kr 7 982 859	kr 8 198 341	kr 8 985 506	9,6 %
Bevilgning fra KD og andre departementer*	kr 5 817 953	kr 5 996 815	kr 6 595 498	10,0 %
Bevilgning fra EU og Norges forskningsråd*	kr 893 045	kr 1 022 037	kr 1 179 694	15,4 %
Antall årsverk totalt	6733	6935	7135	2,9 %
Antall årsverk i Faglige stillinger (KDs definisjon)	3924	4179	4415	5,6 %
Kjernevirksomheten				
Antall studenter	38988	39720	40180	1,2 %
Antall produserte studiepoeng (60-poengsenheter)	28049	28798	28873	0,3 %
Uteksaminerte kandidater	7561	7802	7993	2,4 %
Antall publikasjonspoeng*	4848,82	5046,8		
Avlagte doktorgrader	342	366	362	-1,1 %

*Tall i tusen kr.

*Resultater for publisering er foreløpig ikke klare, men prognosen tilsier en svak vekst i 2017.

3 Årets aktiviteter og resultater

Innledningsvis gjør vi en oppsummering av resultatene for 2017. Deretter gjennomgår vi resultatene for de tre hovedprioriteringene med tilhørende virksomhetsmål. Deretter foretar vi en gjennomgang av vesentlige resultater som det ikke har faller naturlig å kommentere i forbindelse med hovedprioriteringene. Avslutningsvis følger rapportering på alle KDs styringsparametere før det kommenteres på «øvrige aktiviteter og resultater» i tråd med KDs bestilling.

Denne strukturen gir oppmerksomhet til aktiviteter og resultater på områder der NTNU har sine største utfordringer, og der vi har iverksatt tiltak for forbedring. I tillegg gjennomgår vi områder Kunnskapsdepartementet ønsker belyst. Vi vier relativt mindre oppmerksomhet til den delen av virksomheten der vi er fornøyd med status.

3.1 Oppsummering av resultater

NTNUs styre vedtok 3 likeordnede hovedprioriteringer for 2017, og oppsummeringen struktureres etter disse. KDs styringsparametere samsvarer ikke nødvendigvis fullt ut med alle våre virksomhetsmål, men gir oss indikasjoner på oppnådde resultater og trender i utviklingen.

NTNU hadde en vekst i både inntekter og i årsverk i kjernevirksomheten i 2017, og dermed gode rammebetingelser for å gjennomføre planene. (Se ytterligere detaljer avslutningsvis i kapitlet.) Overordnet sett har 2017 vært et år der vi i stor grad har investert og bygget et fundament for NTNUs virksomhet i neste strategiperiode 2018–2025. Samtidig har vi opprettholdt stabil drift og resultatene i 2017 er gode. Fusjonseffektene må vurderes i et lengre tidsperspektiv, og det er foreløpig for tidlig å se om fusjonen vil gi forbedring i oppnådde resultater og bidra til økt kvalitet slik vi har lagt til grunn.

ETT NTNU

Hovedprioriteringen «Ett NTNU» handler primært om integrasjon av de fire fusjonerte enhetene, hvordan vi utvikler oss som institusjon til beste for alle partnerne, legger til rette for å høste gevinster av fusjonen og bygge NTNU-identitet. Tabellen under viser virksomhetsmålene knyttet til hovedprioriteringen i 2017. Mål nummer 2 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Hovedprioritering 1: Ett NTNU	
1. Vi skal implementere ny organisering som fremmer kvalitet og skaper faglig synergi.	Ny organisasjon er implementert. Det er for tidlig å vurdere om den gir ønskede effekter.
2. Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.
3. Vi skal forbedre, standardisere og digitalisere utvalgte arbeidsprosesser.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.

Måloppnåelsen i forhold til hovedprioriteringen vurderes som god. Vi har gjennomført aktivitetene vi hadde planlagt. Mål nr. 2 og 3 har en lenger tidshorisont og vi er i rute med arbeidet i henhold til plan.

Store deler av 2017 ble brukt til å iverksette ny organisasjon, legge til rette for samarbeid i og mellom nye fagmiljø og å skape synergier. Det ble det gjennomført lederskifter i nær alle enheter i august 2017. Med en ambisjon å videreutvikle god

Overordnet sett har 2017 vært et år der vi i stor grad har investert og bygget fundamentet for NTNUs virksomhet i neste strategiperiode 2018–2025.

ILL.foto: Thinkstock

ledelse ble en rekke ledergruppeutviklings- og opplæringstiltak gjennomført høsten 2017. Som en del av arbeidet med ny administrativ organisering har vi også arbeidet med gjennomgang av administrative støtteprosesser og tiltak for effektivisering av driften.

Regjeringens krav om innsparing i offentlig sektor (ABE-reformen) er i hovedsak gjennomført gjennom reduksjon i administrative årsverk. Ved utgangen av 2017 har NTNU redusert administrative lønnskostnader med 7%.

Fysisk samlokalisering av fagmiljøer vurderes som viktig for faglig integrasjon. En plan for samlokaliseringsarbeidet ble vedtatt og de første flyttetiltakene ble gjennomført i 2017, men hovedflyttingen vil skje i 2018 og utover i 2019.

For å hente ut forventede faglige synergier og kvalitetsgevinster av fusjonen er det behov for å ha spesiell oppmerksomhet på strategisk arbeid med studieporteføljen de nærmeste årene. Det arbeides systematisk for å realisere målet og vi er i rute ift plan.

Styringsparametere

For å belyse utviklingen har vi benyttet KDs styringsparametere for sektormål 4 (Effektiv, mangfoldig og solid utdanningssektor og forskningssystem). På lengre sikt vil vår innsats for å realisere «Ett NTNU» også gi effekter i de øvrige styringsparametere. Tabellen under viser utviklingen de siste tre årene (tallene for 2015 er summen av fusjonspartnerne):

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid utdanningssektor og forskningssystem	2015	2016	2017	Kommentar
Antall studiepoeng per faglige årsverk*	414,37	398,92	379,63	Nedgang. Skyldes vekst i faglige årsverk og stabilitet i studiepoengproduksjonen.
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	24,28	23,85	25,02	Svak forbedring. Ytterligere tiltak iverksettes.
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	18,27	17,7	16,6	Svak forbedring. Ytterligere tiltak iverksettes.

Vi har vekst i vitenskapelige toppstillinger samlet og ser samtidig en forbedring av kjønnsbalansen. Forbedringen er svak fra år til år, men trenden har vedvart over flere år. Samtidig som vi har vekst i undervisnings- og forskerstillinger har vi også redusert andelen midlertidig ansatte i denne stillingsgruppen. Vi har hatt høy oppmerksomhet på begge områdene over tid og det er gledelig å se resultater av arbeidet. Oppmerksomheten på disse områdene vil bli opprettholdt i tiden som kommer.

Når det gjelder produktivitet i form av studiepoeng per faglige årsverk er det en negativ utvikling de siste par årene. Dette skyldes en viss utflating i samlet studiepoengproduksjon, samtidig som vi har vekst i antallet årsverk i faglige stillinger. Vi har fortsatt en økning i studiepoengproduksjonen i 2017, men den er noe lavere enn forventet. Som følge av nye studieplasser forventes veksten å tilta igjen. Det er viktig å vurdere situasjonen som helhet, og det er en betydelig økning i tilsvarende forholdstall for BOA. Vi vil følge utviklingen nøye.

NASJONAL PREMISSLEVERANDØR

Hovedprioriteringen favner NTNUs nasjonale og regionale samfunnsoppdrag. Samarbeids- og nyskapingkulturen må i enda større grad være en del av alle våre fagmiljø. NTNU ønsker å være Norges mest attraktive studiested, og en foretrukket samarbeidspartner og arbeidsgiver. Tabellen på neste side viser virksomhetsmålene knyttet til hovedprioriteringen i 2017. Mål nummer 6 og 7 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Hovedprioritering 2: Nasjonal premissleverandør	
4. Vi skal øke vår relevans og videreutvikle vårt samarbeid med arbeidslivet gjennom å implementere politikkene for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og videreutdanning.	Politikkene er implementert og fokuset styrket i ny strategi. Det er for tidlig å vurdere effekter.
5. Vi skal styrke profesjonsutdanningenes forskningsgrunnlag og relevans.	Et godt grunnlag er lagt (ref. mål 1, 2 og 4) men det er for tidlig å vurdere effekter.
6. Vi skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.
7. Vi skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.
8. Vi skal skape fleksible læringsarealer på alle campus som er tilpasset nye læringsformer.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.

Måloppnåelsen i forhold til hovedprioriteringen er tilfredsstillende. Vi har gjennomført aktivitetene vi hadde planlagt. Mål nr. 6, 7 og 8 har en lenger tidshorisont og vi er i rute med arbeidet i henhold til plan.

Det er en viktig oppgave for NTNU å medvirke til omstilling av Norge gjennom kunnskapsoverføring mellom universitet og arbeidslivet. NTNU samarbeider tett med både eksisterende næringsliv og offentlig sektor gjennom ulike innovasjonsprogram. De tre tematiske rådene for samarbeid med arbeidslivet har kommet godt i gang med arbeidet.

I 2017 har vi gjennomgått økosystemet for nyskaping og iverksatt ulike tiltak med virkning fra 2018. For å gjøre nyskaping og innovasjon til et mer tydelig ansvarsområde og gi det større lederoppmerksomhet i organisasjon, er det oppnevnt prodekaner med ansvar for innovasjon ved alle fakultetene og samtidig etablert et eget forum for disse. Videre er det utviklet nye virkemidler som skal stimulere til økt innovasjonsinnsats i fagmiljøene.

NTNU sitt TTO har etablert flere selskap og lisensavtaler med rot i ideer fra fagmiljøene ved NTNU, og arbeidet aktivt med idéutvikling gjennom FORNY og Discovery-finansierte prosjekt. Vi ser imidlertid en relativt stor nedgang i nyskappingsresultatene for 2017, både når det gjelder ideer, patentsøknader og inngåtte lisensieringskontrakter. Dette er ikke en ønsket utvikling, men vi har tro på at allerede iverksatte nye tiltak og økt lederoppmerksomhet vil rette opp dette relativt raskt.

Den 19. januar 2018 kom Iselin Nybø, ny statsråd for forskning og høyere utdanning, med nyheten om et helhetlig vedtak for campusvikling. NTNU gitt en arealramme og får anledning til å oppføre inntil 92 000 kvadratmeter nybygg og ombygging av 45 000 kvadratmeter ved campus i Trondheim. Anslåtte kostnader er ni milliarder og utbyggingen skal gjennomføres i løpet av 10 år. Dermed følger regjeringen opp sitt tidligere vedtak om en helhetlig og sammenhengende utbygging på og nær Gløshaugen, og NTNU får med dette en unik mulighet til å skape fremtidens universitet som skal bidra til omstillingen av Norge.

Styringsparametere

For å belyse utviklingen har vi benyttet KDs styringsparametere for sektormål 2 (Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling). Tabellen på neste side viser utviklingen de siste tre årene (tallene for 2015 er summen av fusjonspartnerne):

Iselin Nybø på videokonferanse med NTNUs ledere på Oppdal 19. januar 2018.

Foto: Tore Oksholen/Universitetsavisa

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling.	2015	2016	2017	Kommentar
Andelen forskningsinnsats i MNT-fag	54	-	-	Ikke nye tall for 2017.
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	74,56	-	-	Ikke nye tall for 2017.
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk (1000 kr)	201,49	214,25	232,57	Forbedring.
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	229,49	191,13	174,85	Nedgang. Utviklingen følges nøye.

NTNU bruker Norges forskningsråds virkemidler i stor bredde, og vi har bra gjennomslag i konkurransen om midler. NTNUs inntekter fra Forskningsrådet økte igjen fra 2016 til 2017, både målt i totale inntekter og i inntekter per faglige årsverk. NTNU er den enkeltaktøren i sektoren som hentet mest midler fra Forskningsrådet – nominelt over 1 milliard kroner totalt i 2017, som er en økning på 13,7 %. Inntekter per faglig årsverk økte med 7,6 %. De fleste enheter har stabil eller økt NFR-finansiert aktivitet.

Det er en nedgang i Andre bidrags- og oppdragsinntekter på 3,4%, samtidig som vi har en vekst i faglige årsverk. Vi får dermed et relativt stort fall styringsparameteren «Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk». Dette kan indikere lavere aktivitet finansiert av næringsliv og andre offentlige instanser. Det er imidlertid tekniske og periodiseringsmessige forhold i regnskapsføringen som gjør at vi vil være forsiktige med å trekke konklusjoner. Flere fakulteter har en god vekst i BOA-aktiviteten mot næringslivet i 2017, bl.a. gjennom økende aktivitet ved de nyeste SFI'ene. De store sentraene (SFI, FME) mottar finansiering fra både Norges forskningsråd og næringslivet. Vi vil følge utviklingen nøye.

STERKE, INTERNASJONALT ORIENTERTE FAGMILJØ

Denne hovedprioriteringen bygger opp under visjonen om at NTNU skal bli et internasjonalt fremragende universitet som leverer «kunnskap for en bedre verden». NTNU skal være et internasjonalt orientert universitet som har høy kvalitet i all forskning og kunstnerisk virksomhet. Vi ønsker å ha flere fagmiljøer som hevder seg verdenstoppen og forskning som setter tydelige spor etter seg. Vår utdanning skal holde høy faglig og pedagogisk kvalitet.

Tabellen under viser virksomhetsmålene knyttet til hovedprioriteringen i 2017. Mål nummer 11 og 12 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Hovedprioritering 3: Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer	
9. Vi skal bli en mer aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i hele organisasjonen.	Målet er delvis nådd. Handlingsplanen er implementert, men internasjonaliseringsarbeidet videreføres.
10. Vi skal videreutvikle og styrke forskningskulturen gjennom å implementere Publiseringspolitikken i hele organisasjonen.	Målet er delvis nådd. Politikken er implementert, men kulturarbeidet videreføres.
11. Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.
12. Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering.	Arbeidet er flerårig og i rute iht. plan. Målet videreføres i 2018.

Måloppnåelsen i forhold hovedprioriteringen er god. Vi har gjennomført aktivitetene vi hadde planlagt. Mål nr. 10, 11 og 12 har en lenger tidshorisont og vi er i rute med arbeidet i henhold til plan.

Med fusjonen fikk NTNU en større og mer sammensatt organisasjon, med ulike forsknings-tradisjoner og kulturer. Arbeidet med å styrke forskningskulturen er langsiktig og det er for tidlig å se effekter allerede i 2017. Vi har imidlertid lagt et godt grunnlag gjennom arbeidet med Internasjonal handlingsplan og Publisering-politikken.

Internasjonalt forskningssamarbeid har hatt god utvikling i 2017. Vi prioriterer deltakelse i Horisont 2020 på grunn av muligheten programmet gir for å heve kvaliteten i vår faglige virksomhet og gjøre oss gjeldende på den internasjonale forskningsfronten. Halveis i Horisont 2020 ligger vi an til å nå målet om samlet inntekt fra rammeprogrammet på en milliard kroner. Før jul nådde vi en milepæl med hundre prosjekt til sammen, og flere av dem er koordinerte av NTNU.

NTNU vektlegger å utnytte virkemidlene i EU-programmet Erasmus+ aktivt og fikk i 2017 innvilget et kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (oppretting av fellesgrader) og en kunnskapsallianse. I tillegg ble seks strategiske partnerskap innvilget der NTNU er partner i fire og koordinator i to. NTNU er den norske institusjonen som deltar i flest strategiske partnerskap.

Samarbeidet med Kina har tatt seg kraftig opp blant annet gjennom avtaler med Jiangsu Industrial Technology Research Institute og Shanghai Jiao Tong University. I november inngikk vi seks bilaterale INTPART-prosjekt med USA, Japan, India, Tyskland, Canada og Brasil. I 2017 startet vi opp NTNU Alumni Chapters i Europa og Kina. Det ble gjennomført en svært vellykket Alumni-konferanse i Brussel i høst. Internasjonalt har innovasjons- og nyskappingsaktiviteten har økt, blant annet gjennom deltakelse i flere European Institute of Innovation and Technology (EIT) sine Knowledge and Innovation Communities (KICs).

NTNU arbeider systematisk for å utvikle flere fagmiljøer på internasjonalt høyt nivå. Virkemidlene i satsingsområdene «NTNU Toppforskning» og «NTNU Toppundervisning» er viktige i så måte.

NTNU sitt Stjerneprogram fortsetter og andre pulje deltakere startet opp i 2017. Samtidig har vi også satt i gang fase to av Onsager Fellows med åtte nye kandidater. Karriereutvikling for vitenskapelig ansatte er et felt vi har prioritert de senere årene og i 2017 styrket vi satsingen med to nye tiltak: kurs for forskningsgruppeledere og pilotprosjektet «Postdoktorløftet». Erfaringene så langt er positive.

NTNU prioriterer utvikling av innovativ utdanning og tildelte betydelige midler til en rekke utviklingsprosjekter i 2017. Som ledd i arbeidet med å øke statusen til undervisning er det utviklet et pedagogiske meritteringssystem for å godkjenne og hedre dyktige undervisere. I 2017 har vi gjennomført en pilot som resulterte i at ni forelesere ble meritterte i første runde.

Styringsparametere

For å belyse utviklingen har vi benyttet KDs styringsparametere for sektormål 1 (Høy kvalitet i utdanning og forskning). Tabellen på neste side viser utviklingen de siste tre årene (tallene for 2015 er summen av fusjonspartnerne):

NTNU-Stipendiat Franco Mbise intervjuer gjeterne i Tanzania.

EU-prosjektet AfricanBioServices har som mål å finne best mulige løsninger på hvordan mennesker, plante- og dyreliv i Serengeti-Mara-regionen i Øst-Afrika kan sameksistere. Blant det som påvirker samspillet er klimaeendringer, befolkningsvekst og ulike interessekonflikter. Prosjektet samler nærmere 100 forskere fra Afrika og Europa, og er et av NTNUs hittil største EU-prosjekter. Området det forskes på inkluderer blant annet Maasai Mara og Serengeti nasjonalpark, som står på listen over UNESCOs verdensarvområder.

Foto: Per Harald Olsen/NTNU

Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forskning	2015	2016	2017	Kommentar
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	44,53	46,94	49,43	Forbedring.
Andel studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	57,97	52,05	47,52	Nedgang. Området har høy oppmerksomhet for å snu utviklingen.
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere (%)	64,61	72,29	69,37	Nedgang. Naturlige svingninger.
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	36,82	37,67	36,78	Nedgang, Naturlige svingninger.
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,14	4,07	4,05	Stabilitet.
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,24	1,21	-	Nedgang. Skyldes høyere vekst i faglige årsverk enn vekst i publiseringspoeng.
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (i tusen Euro)	5827	6286,4	-	Ikke nye tall for 2017.
Andel utreisende utvekslingsstudenter Erasmus+ av totalt antall studenter	0,72	1	1,25	Forbedring.

I hvilken grad studentene gjennomfører på normert tid kan fortelle oss noe om kvaliteten i utdanningene og læringsmiljøet. NTNU har over lengre tid hatt utfordringer knyttet til for lav gjennomstrømming og høyt frafall. For 2017 er det en bedring på bachelor, mens det er en fortsatt nedgang for 2-årige mastere. En lang rekke tiltak har vært og vil bli gjennomført for å forbedre resultatene. Resultatene fra Studiebarometeret viser at NTNUs studenter arbeider godt og vurderer studiekvaliteten som god, samtidig gir undersøkelsen oss viktige innspill til forbedringer.

Doktorgradsproduksjonen ved NTNU holder seg på et stabilt høyt nivå, samtidig som gjennomføringsgraden har naturlige svingninger. I 2017 er det gjort en del grep for å styrke ph.d.-utdanningen.

Vitenskapelig publisering er en viktig kvalitetsindikator, og i 2017 forventes resultatet å ligge om lag på samme nivå som i 2016 (endelig tall blir først klare i april, og vi forventer en økning på nivå 2. Vi forventer imidlertid at publiseringspoeng per faglige årsverk vil gå noe ned fordi veksten i årsverk er høyere enn veksten i publiseringspoeng.

3.2 Ett NTNU

NTNUs virksomhets-
mål for 2017:

1. Vi skal implementere ny organisering som fremmer kvalitet og skaper faglig synergi.
2. Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.
3. Vi skal forbedre, standardisere og digitalisere utvalgte arbeidsprosesser.

Støtter sektor-mål 1 og 2:

1. *Høy kvalitet i utdanning og forskning*
2. *God tilgang til utdanning*
3. *Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling*

Hovedprioriteringen «Ett NTNU» handler primært om integrasjon av de fire fusjonerte enhetene, hvordan vi utvikler oss som institusjon til beste for alle partnerne, legger til rette for å høste gevinster av fusjonen og bygge NTNU-identitet.

Virksomhetsmål 1

VI SKAL IMPLEMENTERE NY ORGANISERING SOM FREMMER KVALITET OG SKAPER FAGLIG SYNERGI.

Fra 2017 ble ny organisasjonsstruktur iverksatt ved NTNU. Dette skjedde etter omfattende utredninger og styrebehandlinger av ny fakultets- og instituttstruktur i 2016. Faglig tilhørighet er hovedprinsippet for den nye organisasjonsstrukturen. Det innebærer faglig integrasjon av fagmiljøene på tvers av Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Organisasjonen består nå av 8 fakultet med 53 institutt, samt Vitenskapsmuseet som har 2 institutt. Også ny administrasjonsstruktur ble iverksatt fra 2017 etter forutgående utredninger og innplasseringsprosess i 2016.

Gjennom hele året har det vært lagt ned en betydelig innsats i utarbeidelse av faglige plattformer for de nye fagmiljøene og overordnede strategier på fakultets- og NTNU-nivå. NTNUs reviderte strategi ble vedtatt i desember 2017. Fakultetene og instituttene strategier vil følge våren 2018. Fakultetene rapporterer at strategiprosessen har virket samlende. Man har brukt strategisamlingene til å bli bedre kjent, til kulturbygging og utvikling av nye felles målbilder.

Samlokalisering av Trondheismiljøene er en forutsetning for å ta ut gevinstene fra ny faglig organisering. Jakten på formålstjenlige løsninger som kunne realiseres på relativt kort sikt, har vært en krevende prosess for ledere, ansatte, tillitsvalgte og studenter. Hovedgrepene som ble vedtatt høsten 2017 innebærer samling av lærerutdanningene på Kalvskinnset og teknologimiljøene på Gløshaugen. Enkelte administrative enheter flyttes for å gi plass til fagmiljøene. Det praktiske flyttarbeidet startet i 2017, men vil i hovedsak foregå i 2018 og videre inn i 2019.

Som ledd i arbeidet med faglig integrasjon, ble det etter fusjonen satt ned arbeidsgrupper som skulle utrede og gi tilråding om et samordnet og helhetlig studietilbud på områdene helse, IKT, lærer/lektor, naturvitenskap, teknologi og økonomi/ledelse. Utredningene ble levert ved årsskiftet 2016/2017. Tilrådingene ble i 2017 fulgt opp i studieporteføljeprosessene på fakultetene. Det jobbes med koordinering og sammenslåing av overlappende studieprogram, nye fellesemner og andre grep for å effektivisere studieporteføljen.

Åpningen av fakultetet

NTNUs nyeste fakultet, Fakultet for økonomi, ble offisielt åpnet 10. januar 2017. På bildet klipper finansminister Siv Jensen snoren, flankert av rektor Gunnar Bovim og dekan Monica Rolfsen med studenter fra Institutt for internasjonal forretningsdrift i Ålesund og Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse i Trondheim som snorholdere.

Åpningen var preget av debatter rundt økonomifagets fremtid, av fordelene med å kombinere økonomi og teknologi i utdanningen og hva som venter oss med økt digitalisering, globalisering og nye typer arbeidsplasser.

Foto: Ole Martin Wold

1. august 2017 startet ny åremålsperiode for NTNUs linjeledere. På NTNU og ved fakultetene er det satt i gang en rekke tiltak for opplæring av nye ledere og samkjøring av nye ledergrupper. Nye studieprogramråd er oppnevnt for å ta strategisk ansvar for utvikling og kvalitet på deres respektive fagområder.

NTNU fulgte i 2017 opp Departementet sitt krav til innsparing i offentlig sektor ved å redusere antall årsverk i administrative funksjoner og å satse på effektivisering av administrative prosesser. Flere fakultet og avdelinger rapporterer at det har vært krevende å få en ny organisasjon til å fungere, samtidig som man skulle drive endringsarbeid. Det har tatt mer tid enn forutsatt å utvikle og iverksette nye gjennomgående administrative prosesser, men arbeidet ventes å gi positive effekter i 2018. Fakultetene har bidratt aktivt i dette arbeidet og har også drevet betydelig utviklingsarbeid selv. Det har hatt særlig fokus på bedre arbeidsflyt mellom nivåene i organisasjonen og mer effektiv dataflyt mellom administrative systemer som har betydning for kvaliteten i primærvirksomheten. Nye samhandlingsverktøy er tatt i bruk i hele organisasjonen og understøtter det faglige og administrative utviklingsarbeidet.

Siviløkonomutdanning i Ålesund
Institutt for internasjonal forretningsdrift i Ålesund har endret masterprogrammet i international business and marketing. Studenter som starter høsten 2018 kan kalle seg siviløkonomer etter å ha fullført utdanningen. Ålesund har ikke hatt siviløkonomutdanning tidligere, og dette er en direkte konsekvens av fusjonen.

Foto: Tony Hall

Virksomhetsmål 2 **VI SKAL HEVE KVALITETEN I STUDIEPORTEFØLJEN GJENNOM SAMORDNING OG EFFEKTIVISERING.**

For å realisere de forventede gevinstene av fusjonen har vi spesielt høy oppmerksomhet på strategisk arbeid med studieporteføljen. Målet om samordning og effektivisering av studieporteføljen krever et omfattende og langsiktig studieplanarbeid, og en vesentlig del av arbeidet handler om faglig integrasjon innenfor NTNUs utdanningsområder.

Før studieprogram kan samordnes og eventuelt sammenlås må det utvikles felles basisemner innenfor parallelle studietilbud. Det jobbes også med å få på plass felles emnestørrelse og ny fellesemneordning¹ som implementeres fra og med studieåret 2019/20. Den nye fellesemneordningen skal omfatte alle bachelorprogram og alle studieprogram som fører til høyere grad eller profesjonsstudier. Vi har fortsatt Ekspert i Team som obligatorisk emne på masternivå. Spesielt innenfor våre treårige ingeniørutdanninger og helsefagutdanninger har det vært stor aktivitet i 2017 for å få koordinert og planlagt innføring av de nye ordningene for fellesemner og felles emnestørrelse med omfattende samordninger i studieporteføljen og kommende endringer i rammeplaner og retningslinjer.

I 2017 har det vært arbeidet med standardisering av rutiner og grunnlagsdata for timeplanlegging, samt implementering av nytt felles timeplansystem – TP. Dette er viktige grep for å realisere gevinstene av samordninga. Det jobbes med ytterligere forbedring av planprosessene for studieåret 2018/19. Sentralt i et slikt forbedringsarbeid er et større utviklingsprosjekt for standardisering og effektivisering av studieplanprosessen. Et forprosjekt startet høsten 2017 og i 2018 starter et hovedprosjekt som omfatter utvikling av arbeidsmetodikk og verktøy for de sentrale prosessene i studieplanarbeidet.

Styrket studieprogramledelse er sentralt i arbeidet med utvikling av kvaliteten i utdanningene. Fakultetene har i 2017 implementert mandat for studieprogramledere. Nytt mandat for studieprogramråd er utarbeidet og implementeres i 2018. Det er gjennomført lederutviklingsprogram og samling for studieprogramledere. I 2017 er kvalitetsmeldingsprosessen videreutviklet og en ny mal for fakultetenes meldinger om kvalitet i utdanningen til rektor er implementert. Med den nye malen er fokus

¹ Ny fellesemneordning omfatter en revidering av ex. phil og utvikling av nytt områdeemne

på kvalitet i studieprogrammene økt, og sammenhengen mellom det systematiske kvalitetsarbeidet på fakultetene og utviklingen av porteføljen blir tydeligere.

Femårige grunnskolelærerutdanninger (masterprogram) for henholdsvis 1.–7. trinn og 5.–10. trinn ble startet opp fra og med studieåret 2017/18. Fagforydningene er norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag, KRLE, kroppsøving, musikk, spesialpedagogikk og profesjonspedagogikk.

I utviklingsavtalen står det at lærer- og lektorutdanningene skal følges spesielt gjennom to indikatorer; gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak og gjennomføring i avtaleperioden. For lektorutdanningene har gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak for møtte studenter økt de siste årene og var på 48,4 i 2017 (opp fra 48,1 i 2016). Tilsvarende indikator for de nye femårige grunnskolelærerutdanningene i 2017 var 43,6 (42,6 for 1.–7. trinn og 44,5 for trinn 5–10). NTNU skal i henhold til avtalen også følge med på antall FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene. Per i dag er det 12 FoU-prosjekter og 4 ph.d.-er tilknyttet universitetsskoleordningen.

Virksomhetsmål 3

VI SKAL FORBEDRE, STANDARDISERE OG DIGITALISERE UTVALGTE ARBEIDSPROSESSER.

NTNU vedtok i 2016 å plassere prosesseierskapet for gjennomgående administrative prosesser hos direktører og prorektorer. Fra 2017 har organisasjonsdirektøren, økonomi- og eiendomsdirektøren og prorektor for utdanning i fellesskap opprettet et forbedringsprogram for å koordinere arbeidet med forbedring, standardisering og digitalisering av gjennomgående administrative prosesser. Tre sentrale prosessforbedringstiltak er organisert under denne paraplyen: Plan, budsjett og oppfølging (PBO), Studieplanlegging og Rekruttering av fast vitenskapelige ansatte. De skisserte tiltakene på hvert område har ulik begrunnelse, men ett fellestrekk er stor etterspørsel etter og potensial for effektivisert arbeidsflyt og bedre kvalitet gjennom utvikling av felles rutiner og digitale støtteverktøy. De planlagte forbedringstiltakene på hvert område er i ulik fase og har ulik tidshorisont.

Ved siden av disse tre sentrale forbedringstiltakene, har de fleste enhetene i organisasjonen satt i verk egne prosjekter for standardisering og forbedring av administrative prosesser som følge av fusjonen. Tilsvarende har flere andre tiltak vært med på å effektivisere administrative prosesser, som innføring av nytt timeplanleggningssystem, overgang fra fasttelefon til Skype for Business m.m. Vi har også hatt stor effekt av å ta i bruk og tilpasse skybasert samhandlingsteknologi, blant annet gjennom bruk av Office 365.

Høsten 2017 ble det satt i gang arbeid med å opprette et digitaliseringsprogram for å koordinere og prioritere det videre arbeidet med å digitalisere administrative støtteprosesser. Programmet trer i kraft fra 2018 og har en budsjetttramme på cirka 80 millioner det første året.

Forbedring av gjennomgående prosesser

Innen virksomhetsstyring har vi som mål å få på plass en redefinert, standardisert, digitalisert og effektivisert PBO-prosess innen mars 2019, slik at den kan tas fullt i bruk ved planlegging av 2020. Arbeidet innebærer blant annet utvikling av et felles sett av maler og verktøy samlet i en digital plattform (BEVISST), noe som vil forenkle dagens arbeid betydelig, fjerne dobbeltarbeid og redusere risiko for feil. NTNU bruker i dag om lag 150 årsverk på PBO-prosessen, og det er ventet at en fullt implementert BEVISST vil redusere tidsbruken med 10–15 %. Den største forventningen om gevinst for NTNU er knyttet til økt kvalitet i plan, budsjett og oppfølgingsarbeidet. Med bedre kunnskapsgrunnlag og raskere oppdatering av prognoser og rapporter vil BEVISST gjøre NTNU i stand til å drive langt mer treffsikker virksomhets- og økonomistyring.

«Rekruttering» forventer å ferdigstille sin prosessrevisjon i løpet av våren 2018. Målet er å sikre at NTNU får riktig person med riktige kvalifikasjoner på plass til rett tid. Å redusere omløpstida fra utlysning til tilsetning er et sentralt delmål. For å oppnå dette utvikles ei ny felles standardprosedyre for tilsetninger ved NTNU, med felles maler og kvalitetskrav, færre saksbehandlingsledd og færre avhengigheter. Prosjektet tar også for seg mindre endringer i og integrasjoner mellom eksisterende digitale verktøy for å redusere dobbeltarbeid og risiko for feil. Prosjektet har etablert målesystem for å følge opp utviklingen i omløpstid fra utlysning til tilsetning.

«Studieplan» har i 2017 gjennomført kartlegginger og forprosjekt for å avklare rammer og innhold for et hovedprosjekt som skal starte i 2018 og ventes å vare ut 2020. Målet er at prosessen med å revidere studieplaner, fra beslutning om revisjon til endelig vedtak og publisering av ny studieplan i relevante verktøy, skal samordnes i en felles prosess som støtter systematisk utvikling av kvalitet og relevans i utdanningen. Et sentralt delmål er å utvikle systemverktøy som støtter hele prosessen, der data blir lagt inn én gang, blir integrert med FS og blir publisert til andre systemer fra én autoritativ kilde. Dagens prosess er preget av mange system, rutiner og verktøy, med konsekvenser som tungvinte arbeidsprosesser, mye manuelt arbeid og lite effektivt vedlikehold og opplæring. Ved siden av økt kvalitet i studieplanleggingen, er det ventet en gevinst i form av redusert tidsbruk på om lag 10–20 %.

Teknologidesign og ledelse ved Gjøvik.

Foto: Anders Gimmestad Gule

Digitalisering på utdanningsområdet

I 2017 har det vært stor aktivitet knyttet til digitalisering på utdanningsområdet. De største enkeltprosjektene er innføring av nytt et nytt e-læringsystem Blackboard, og arbeid med digital vurdering.

6700 ansatte og 40 000 studenter tok i bruk Blackboard høsten 2017. Bytte av e-læringsystem har vært et omfattende og krevende arbeid. Overgangen har gått bra, men det er fortsatt utviklingsbehov. Med en slik plattform på plass har vi et godt utgangspunkt for videre utvikling, framover må funksjonalitet forbedres og skape ytterligere muligheter for pedagogisk støtte og forbedring av arbeidsprosesser.

Digital vurdering er etterspurt, og det er behov for å øke kapasiteten på gjennomføring av digitale skoleeksamener. Ved NTNU er cirka 20 % av eksamenene digitale. Vi ønsker å øke denne andelen, og ser samtidig på hvordan vi kan tilrettelegge for mer bruk av alternative vurderingsformer.

Automatisering/robotisering under utprøving

Flere administrative enheter er i utprøvningsfasen når det gjelder automatisering og robotisering. Andre enheter orienterer seg i markedet og er i ferd med å bygge opp kompetanse på feltet.

Økonomiavdelingen har kjørt en pilotprosjekt på RPA (robotic process automation). Målet har vært å etablere innledende forståelse og se på hvordan dette kan skape verdi for NTNU, samt starte utvikling, produksjonssetting og forvaltning og å avklare effektivitet, kompleksitet og resultat (gevinst). Tre aktuelle prosesser er valgt ut for piloten. To av disse ble satt i produksjon i siste halvår 2017, og den siste er testet og settes i produksjon nå.

Avdeling for dokumentasjonsforvaltning ser på hvordan vi kan automatisere registrering i ephorte for to prosesser; klage og begrunnelse på sensur og innlasting av signerte vitnemål. Begge disse prosedyrene er regelstyrte og ressurskrevende, og kan med fordel automatiseres. Erfaringene vil kunne overføres til flere andre prosesser.

3.3 Nasjonal premissleverandør

NTNUs virksomhets-
mål for 2017:

4. Vi skal øke vår relevans og videreutvikle vårt samarbeid med arbeidslivet gjennom å implementere politikkene for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og videreutdanning.
5. Vi skal styrke profesjonsutdanningenes forskningsgrunnlag og relevans.
6. Vi skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.
7. Vi skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.
8. Vi skal skape fleksible læringsarealer på alle campus som er tilpasset nye læringsformer.

Støtter sektor-mål 1 og 2:

1. *Høy kvalitet i utdanning og forskning*
2. *Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling*

Hovedprioriteringen favner NTNUs nasjonale og regionale samfunnsoppdrag. Samarbeids- og nyskappingskulturen må i enda større grad være en del av alle våre fagmiljø. NTNU ønsker å være Norges mest attraktive studiested, og en foretrukken samarbeidspartner og arbeidsgiver.

Virksomhetsmål 4

VI SKAL ØKE VÅR RELEVANS OG VIDEREUTVIKLE VÅRT SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET GJENNOM Å IMPLEMENTERE POLITIKKENE FOR SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET OG FOR ETTER- OG VIDEREUTDANNING.

Arbeidet med systematisk styrking av samarbeid med arbeidslivet er forsterket i NTNUs nye strategi som ble utarbeidet høsten 2017. Vi valgte dessuten å involvere en rekke av våre samarbeidspartnere i samfunns- og arbeidsliv i prosessen med å utarbeide strategien.

Det rapporteres allerede om mange konkrete tiltak fra fakultetene, eksempelvis har Humanistisk fakultet gode erfaringer fra sitt forsøk med å tilsette arbeidslivskontakter i små stillingsandeler for å få til en tettere kontakt mellom arbeidslivet og fagmiljøene. Videre har Vitenskapsmuseet tatt et godt grep om å ha en tydelig regional tilstedeværelse i Trøndelag, spesielt innen kulturminneforvaltning og formidling.

Samarbeidet med arbeidslivet er ivaretatt gjennom studieprogramrådene. Videre er dette et hovedfokus for NTNU Råd for samarbeid med arbeidslivet hvor det er blitt gitt konkrete innspill på et overordnet nivå. Samarbeidet skjer innen alle våre kjerneområder, og der studentenes samarbeid med arbeidslivet er mest synlig gjennom deres praksis, bachelor- og masteroppgaver.

NTNU er en nasjonal premissleverandør innen fagområdene naturvitenskap og teknologi, og innen innovasjon og entreprenørskap, men også innen de øvrige profesjonsområdene med tverrfaglig samspill mellom teknologi og medisin, helse, humaniora, økonomi og samfunns- og utdanningsvitenskap. Dette reflekteres både via forsknings- og innovasjonssamarbeid i de ulike sentraene og klyngene og gjennom utdanning av bachelor-, master- og ph.d.-kandidater bredt, og innen en del teknologiutdanninger der det er kun NTNU som gir tilbudet.

NTNU Energy Transition

NTNU og Statoils store satsing NTNU Energy Transition arrangerte sin første konferanse «Strategies for a sustainable energy future» som ble en møteplass hvor internasjonal ekspertise, politikere, industri og NGO-er debatterte framtidens energisystem.

Foto: Ole Martin Wold

NTNU er allerede en av de største tilbyderne av etter- og videreutdanning blant universitetene i Norge og har en stor bredde i tilbudet. 2017 har vært et år med fokus på faglig integrasjon og studieportefølje også innen dette område. Året har også vist et økende behov for videreutdanning som imøtekommer nye kompetansekrav og det er utviklet nye tilbud i tett samarbeid med arbeidslivet. Innsatsen skal økes for å imøtekomme omstillingsbehovet i arbeidslivet. Arbeidet som ble satt i gang på slutten av 2017 er en direkte oppfølging av NTNUs strategi 2018–2020.

Virksomhetsmål 5

VI SKAL STYRKE PROFESJONSUTDANNINGENES FORSKNINGSGRUNNLAG OG RELEVANS.

Ny revisorutdanning i Trondheim

Etter en endring i revisorforskriften har NTNU Handelshøyskolen opprettet et toårig masterprogram i regnskap og revisjon med flere teknologiemner som gir kandidatene fra NTNU en helt unik kompetanse i revisorfaget. Teknologiemnene leveres av IE-fakultetet, og er skreddersydd for dette studieprogrammet.

Foto: Elin Iversen

Gjennom fusjonen har et flertall av NTNUs fakulteter fått et betydelig innslag av profesjonsutdanninger på bachelornivå. Implementeringen av den nye fakultets- og instituttstrukturen har preget arbeidet i 2017, ikke minst gjennom planlegging og delvis gjennomføring av samlokalisering av fagmiljøer. Parallelt har det foregått strategiarbeid på alle nivåer i organisasjonen. Det har vært og er helt avgjørende for å få til en vellykket integrasjon og utløse de synergieffektene vi ønsker å oppnå. Fakultetene rapporterer om bred interesse og stort engasjement i disse prosessene. Det vil ta noen år før samlokalisering av fagmiljøene i Trondheim er fullført, og noe er også avhengig av campusutviklingsprosjektet. Vi har imidlertid stor tro på at integrerte fagmiljøer som deler kunnskap og kompetanse, lærings- og forskningsinfrastruktur, vil styrke forskningskulturen og den forskningsbaserte undervisningen. Samtidig vil bachelorutdanningens erfaring med tett arbeidslivs-kontakt og mye praksis bidra til å løfte profesjonsutdanningen på masternivå og sikre at NTNUs kandidater er relevante for arbeidsmarkedet.

Fra fakultetenes rapporter kan vi nevne at SU-fakultet har gjennomført en forskningskonferanse med fokus på felles forskningskultur og faglige relasjoner, og en utdanningskonferanse med læringsmiljø som overordnet tema. Fakultetet har videre arbeidet med faglig integrasjon i lærer- og lektorutdanning og idrettsutdanningene. Teknologifakultetene (IE, IV og NV) har hatt fokus på samlokaliseringssprosjektet og strategikutvikling for samhandling og kulturbygging. IV-fakultetet gjennomfører en egen pilot på faglig integrasjon, og NV-fakultetet har hatt kurs for alle nyrekruttede og tidligere høyskoleansatte. MH-fakultetet har jobbet med å skape faglig synergi og effektivisering i sin nye instituttstruktur, og ØK-fakultetet har gjennomført fire strategisamlinger med stort engasjement.

Virksomhetsmål 6

VI SKAL SYNLIGGJØRE OG ØKE NYSKAPINGSAKTIVITETEN MED UTSPRING FRA KLYNGER OG SENTRE.

NTNU samarbeider tett med både eksisterende næringsliv og offentlig sektor gjennom ulike innovasjonsprogram. Denne kunnskapsoverføringen mellom NTNU og eksternt arbeidsliv ser styret som ei viktig oppgave for NTNU å medvirke til i omstillinga av det norske arbeidslivet. NTNU leder til sammen 16 sentra (SFI, SFF, FME-er) og er partnere i 17 sentra. Det har vært jobbet aktivt med å posisjonere NTNU inn i flere nye KIC-er (Knowledge and Innovation Communities) i EIT-programmet (European Institute of Innovation & Technology) og er nå partner i Climate KiC og EIT Raw Materials. Vitenskapsmuseet er langt fremme internasjonalt i forbindelse med bruk av nye formidlingsmetoder, eksempelvis bruk av geofysiske metoder innen arkeologi.

NTNU har lang tradisjon for samarbeid med Trondheim kommune (TK). I 2017 er samarbeidet formalisert gjennom utvikling av en overordnet samarbeidsavtale. Innholdet er utvidet og samarbeidet har ført til etablering av et nasjonalt pilotprosjekt «Universitetskommune 3.0» Prosjektet skal resultere i et helhetlig forsknings-, utviklings- og innovasjonssamarbeid mellom NTNU og TK, der det settes fokus på

Førsteamanuensis Bian Yang (til venstre), fikk mye medieoppmerksomhet for en

sikkerhetsløsning for lagring av fingeravtrykk utviklet ved Center for Cyber and Information Security (CCIS) ved NTNU i Gjøvik. Patentet er solgt til amerikanske CrossMatch som står for sikkerhetsløsninger for fingeravtrykk på grenseoverganger inn til USA.

innovasjon og omstilling i offentlig sektor innen fem virksomhetsområder. Innen virksomhetsområdet «Helse og velferd» blir arbeidet med Universitetskommune 3.0 og samarbeidet via integrert universitetssykehus satt i en sammenheng.

SFU ENgage (Center for engaged education through entrepreneurship) i samarbeid med Nord universitet startet opp i februar 2017 og skal bidra til at framtidens studenter har ferdigheter innen entreprenørskap og holdninger slik at de kan opptre som endringsagenter i ulike sammenhenger. Engage har også satt i gang et større prosjekt med fokus på bærekraft og entreprenørskap, dette skjer i et samarbeid med de tverrfaglige satsningsområdene «Bærekraft» og «Energi». Senteret har i løpet av høsten 2017 samarbeidet med Flyktningehjelpen om å etablere en «entrepreneurial hub» i flyktningeleiren Kakuma i Kenya.

NTNUs TTO har stor aktivitet innen selskapsetableringer og lisensieringskontrakter med bakgrunn i ideer fra fagmiljøa ved NTNU, og spesielt idéutvikling gjennom FORNY- og Discovery-finansierte prosjekt. Det er imidlertid en liten nedgang resultatmessig i 2017. Tilbakegangen skyldes naturlige sykluser og ettervirkninger av fusjonsprosessen. Det er flere eksempler på godt forskningsbasert innovasjonsarbeid ved NTNU som for eksempel aktiviteten til NTNU-professor Nuria Espallargas og gründer av Seram Coatings. Hun ble vinneren av Innovasjon Norge sin gründerpris «Female entrepreneur 2017».

NTNU sin satsing på studentinnovasjon viser fortsatt gode resultat blant annet gjennom mange tildelinger til NTNU-studenter gjennom Forskningsrådet sitt innovasjonsprogram StudENT. Her ble 8 av til sammen 22 gründerstipend i 2017 gitt til NTNU-studenter. Gjennom NTNUs TTO er det registrert 70 mottatte studentideer og 7 nye foretak etablert av studenter. Disse registreringene er ikke tatt med i innrapporteringen til DBH. Studentbedriften AgriMare Bio SB fra NTNU fikk Ungt Entreprenørskap sin pris som Norges beste studentbedrift og oppnådde sølv i EM for studentbedrifter i Helsinki.

I forbindelse med oppfølging av utviklingsavtalen med KD har vi gått gjennom økosystemet for nyskaping og det er satt i verk ulike tiltak som vil bli realisert i 2018. For å gjøre nyskaping og innovasjon til et mer tydelig ansvarsområde og med det et større lederfokus i organisasjonen, er det oppnevnt prodekaner med innovasjonsansvar på alle fakultet og samtidig etablert et eget forum for disse. Videre er det satt i gang et prosjekt med mål om å fremskaffe nytt kunnskapsgrunnlag med forslag til tiltak og virkemidler for økt nyskappingsaktivitet. Tilsvarende pågår et prosjekt for å utvikle et helhetlig indikatorsett for måling og synliggjøring av nyskappingsaktiviteten på instituttene og i klynger/sentra. Sistnevnte prosjekt er tett koblet til NTNUs virksomhetsstyringsarbeid BEVISST.

Det er utviklet to nye innovasjonsvirkemiddel, «NTNU Innovasjonsstipend» og «Strategisk program for kunnskapsbasert innovasjon ved NTNU». Sistnevnte er et målrettet tiltak for å øke omsetning av kunnskap, teknologi, metoder, resultater og ideer fra forskning ved NTNU til konkrete innovasjoner. Midlene ble lyst ut i 2017 og det vil bli tilsatt minst 10 tre-årige 100 % stillinger i fagmiljøet med oppstart fra høsten 2018. Arbeidet vil konsentreres om målrettet idé søk og videreutvikling av resultatene til konkrete innovasjoner for å utløse mer av innovasjonspotensialet i forskningen for å bidra til merverdi for samfunnet. Et eget kompetanseprogram vil inngå som en del av satsingen.

Virksomhetsmål 7

VI SKAL PLANLEGGJE EN FREMTIDSRETTET, SAMLET CAMPUS SOM KAN BLI MODELL FOR FREMTIDIGE OFFENTLIGE UTBYGGINGER I NORGE.

NTNU i Trondheim skal over de kommende årene samles i en campus i området rundt Gløshaugen. I den forbindelse gjennomfører NTNU i 2017 og 2018 flere delprosjekt, hvor de tre hittil mest sentrale har vært Fysisk plan/Planprogram, Faglig

Professor Nuria Espallargas ble kåret til årets kvinnelige teknologigründer 2017 under Technoport. Espallargas har utviklet en metode for å omdanne silisiumkarbid til flytende form.

Foto: Kristoffer Furberg/Universitetsavisa

lokalisering og Kartlegging og konseptutvikling. Resultatet fra disse delprosjektene utgjør masterplan for videre utvikling av samlet campus i Trondheim.

Den fysiske planen er NTNUs prinsipplan som utreder ulike plassering av byggeområder og kapasitet, dvs hvor mange kvadratmeter er det plass til i disse byggeområdene. Fysisk plan er vedlegg til et planprogram som vil ligge til offentlig høring våren 2018 og fastsettes av Bystyret i Trondheim høsten 2018.

I forbindelse med faglig lokalisering er det nedsatt et representativt utvalg. 10. november leverte utvalget delrapport 1: Prinsipper og kriterier for faglig lokalisering. Utvalgets delrapport 2, tentativt mai 2018, vil gi en anbefaling av en prinsipiell faglig lokalisering.

Delprosjektet Kartlegging og konseptutvikling skal kartlegge eksisterende situasjon og utforske muligheter knyttet til aktiviteter og arealbruk. Hensikten er å ha et datagrunnlag på plass for å beskrive og anbefale arealkonsepser for ulike typer arealer, blant annet arbeidsplasser, læringsarenaer, knutepunkt, studentvelferd og frivillighet og areal for samarbeidspartnere.

Kunnskapsdepartementet (KD) bad NTNU og Statsbygg i fellesskap utarbeide et grunnlagsmateriale for regjeringens beslutning om konseptvalg for «Framtidig lokalisering av campus for NTNU», jf. brev av 1. september 2017. Materialet bygde på foreliggende konseptvalgutredning (2014), KS1-rapport (2015) og andre utredninger som er relevante for oppdraget. Rapporten ble oversendt til Kunnskapsdepartementet 27. november 2017. Regjeringens beslutning ble formidlet til NTNU fra Statsråd Nybø 19. januar.

I etterkant av regjeringens beslutning etableres også flere delprosjekt, blant annet mulighetsstudier for de mest «modne» byggeprosjektene og interne prosjekter for å sikre ønsket teknisk standard, miljøambisjon osv.

Virksomhetsmål 8

VI SKAL SKAPE FLEKSIBLE LÆRINGSAREALER PÅ ALLE CAMPUS SOM ER TILPASSET NYE LÆRINGSFORMER.

Ved NTNU opplever vi at interessen for læringsmiljø som legger til rette for nye undervisningsformer er økende. R2 ble innviet av Kunnskapsministeren den 25. september 2017.

Foto: NTNU

NTNU realiserte i 2017 tre pilotprosjekt for nye undervisningsformer. Sentralt i dette er utvikling av arealer som er fleksible slik at en kan ha variasjon i bruken både i løpet av døgnet og i løpet av året.

Et tradisjonelt auditorium i Real FAGbygget ble bygget om til et interaktivt gruppeundervisningsrom (R2) bestående av 28 gruppestasjoner. Hver stasjon har skjerm som kommuniserer med de øvrige gruppestasjonene, samt faglærers lerret foran i undervisningsrommet. Faglærer/underviser har regi på hvilket innhold som deles på skjermene. R2 brukes både i formelle undervisningssituasjoner og ved mer uformelle gruppearbeid. Utenom undervisningstid er det utstrakt bruk av rommet til arbeidsplasser for studenter.

Det er etablert to VR-laboratorier for innovative virtuelle og fysiske læringsarenaer. Budsjettet for pilotene var på til sammen 10 mill. kr. Prosjektene er hhv. gjennomført på campusene Gløshaugen, Øya og Dragvoll. Det skjer en følgeevaluering av alle pilotene for å skaffe bedre kunnskap og erfaring som kan videreføres i utbyggingen i Campusprosjektet ved NTNU.

Utover dette realiserte NTNU også enkelte mindre ombygginger for å legge bedre til rette for mer uformelle læringsarenaer og møteplasser med sikte på forbedre læringsmiljøet for studentene.

3.4 Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer

NTNUs virksomhets-
mål for 2017:

9. Vi skal bli en mer aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i hele organisasjonen.
10. Vi skal videreutvikle og styrke forskningskulturen gjennom å implementere Publiserings-politikken i hele organisasjonen.
11. Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.
12. Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering

Støtter sektor-mål 1 og 2:

1. *Høy kvalitet i utdanning og forskning*
2. *Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling*

Denne hovedprioriteringen bygger opp under visjonen om at NTNU skal bli et internasjonalt fremragende universitet som leverer «kunnskap for en bedre verden». NTNU skal være et internasjonalt orientert universitet som har høy kvalitet i all forskning og kunstnerisk virksomhet. Vi ønsker å ha flere fagmiljøer som hevder seg i verdenstoppen og forskning som setter tydelige spor etter seg. Vår utdanning skal holde høy faglig og pedagogisk kvalitet.

Virksomhetsmål 9

VI SKAL BLI EN MER AKTIV INTERNASJONAL AKTØR GJENNOM Å IMPLEMENTERE INTERNASJONAL HANDLINGSPLAN I HELE ORGANISASJONEN.

Siden 2011 har NTNU holdt seg med treårige internasjonale handlingsplaner som konkretiserer vår strategi på det internasjonale området og angir konkrete prioriteringer for det internasjonale samarbeidet i planperiodene. Høsten 2017 startet arbeidet med å utvikle internasjonal handlingsplan for perioden 2018–2020. Den nye planen skal vedtas innen utgangen av juni 2018.

I eksisterende handlingsplan for 2014–2017 er deltakelse i Horisont 2020 en hovedprioritet med et inntektsmålet på 1 milliard kroner. Målet ser ut til å være innenfor rekkevidde. I desember 2017 passerte NTNU hundre prosjekter i Horisont 2020 med en samlet bevilgning på ca. 530 millioner kroner. Bred mobilisering og gode partnerskap med kunnskapsmiljøer i Europa med gjennomslagsevne i programmene er avgjørende for våre muligheter for å nå målet. Det arbeides målrettet med å komme med i flere EIT KICs (European Institute of Innovation and Technology Knowledge and Innovation Communities). NTNU har vært medlem i Climate-KIC siden 2015 og ble i 2017 medlem i KIC Raw Materials. Medlemskap i ytterligere KICs vurderes, bl.a. innenfor energi og manufacturing. Vi er godt fornøyd med det økende aktivitetsnivået mot Erasmus+ og er det universitetet i Norge med flest prosjekter.

I det bilaterale internasjonale samarbeidet er det stor oppmerksomhet på samarbeid med Kina etter normaliseringen. Det legges vekt på å utvikle langsiktig og robust samarbeid med utvalgte kinesiske universiteter. Samarbeidet med Innovasjon Norge og Norges Forskningsråds felles kontor ved ambassaden i Tokyo har åpnet for flere nye samarbeidsrelasjoner og -områder med japanske universiteter. En mer strategisk tilnærming til samarbeidet med Brasil er under etablering. NTNU bruker aktivt det nasjonale virkemiddelapparatet for å styrke de bilaterale samarbeidsrelasjonene, særlig har INTPART vist seg som en god mekanisme. NTNU har stor

Bedriftsleder, student, forsker eller turist i Japan? NTNUs mann i Japan, Hiroshi Matsumoto gir deg seks tips til suksess.

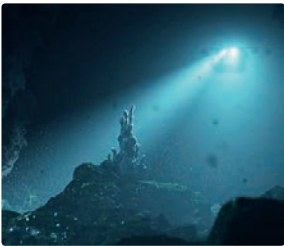
Skjermdump: www.ntnu.no

aktivitet og mange pågående prosjekter sammen med aktører i en rekke lav- og mellominntektsland. Høsten 2017 har et utvalg arbeidet med kartlegging av samarbeidet og utvikling av en strategisk og systematisk tilnærming i samarbeidet med disse landene. Utvalgets rapport legges fram i februar 2018 som grunnlag for Internasjonal handlingsplan.

NTNUs utreisepolitikk har som målsetting å øke andelen av NTNUs fast vitenskapelig ansatte som er ute på forskningsopphold til enhver tid fra 5% til 10%. Vi ser at politikken allerede har god effekt etter første virkeåret med en markant økning i de som reiser ut i forskningstermin.

Når det gjelder utgående studentmobilitet har ambisjonen vært at 40 % av de som får en grad ved NTNU skal ha et utenlandsopphold i løpet av studietiden sin, men vi er langt unna målet. Hva som er naturlig nivå for den utgående – og inngående – studentmobiliteten i det nye NTNU, vil bli vurdert under arbeidet med ny internasjonal handlingsplan.

Innen utdanningsområdet vektlegger NTNU aktiv utnyttelse av virkemiddelapparatet i EU-programmet Erasmus+ og fikk i 2017 innvilget ett kapasitetsbyggingsprosjekt, 3 Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (opprettelse av fellesgrader) og en kunnskapsallianse. I tillegg ble det innvilget 6 strategiske partnerskap hvor NTNU er partner i 4 og koordinator i 2. NTNU er den av de norske institusjonene som deltar i flest strategiske partnerskap.

Forskere ved NTNU har estimert verdien av uoppdagede mineralressurser på havbunnen innenfor norsk jurisdiksjon til å være på over tusen milliarder kroner. Marine mineraler kan bli en stor inntektskilde for AS Norge og et forretningsområde hvor kompetanse og teknologi fra blant annet oljeindustrien kan bringe Norge inn i en internasjonalt ledende posisjon. NTNU Havrom jobber med tverrfaglige problemstillinger knyttet til denne virksomheten og forskere har vært på tokt for å hente opp prøver og geofysiske og morfologiske data til fremtidig forsvarlig forvaltning av marine mineralressurser.

Foto: NTNU/IV-fakultetet

Virksomhetsmål 10

VI SKAL VIDEREUTVIKLE OG STYRKE FORSKNINGSKULTUREN GJENNOM Å IMPLEMENTERE PUBLISERINGSPOLITIKKEN I HELE ORGANISASJONEN.

I 2017 har det vært jobbet mye og godt med faglig integrasjon i den nye fakultets- og instituttstrukturen, og en viktig del av arbeidet handler nettopp om å bygge felles forskningskultur. NTNUs publiseringspolitikk er et viktig virkemiddel i denne sammenhengen, og vi legger vekt på at denne skal være kjent i hele organisasjonen. I tillegg til målet om å øke omfanget av og kvaliteten i den vitenskapelige publiseringen, har vi i 2017 hatt særlig fokus på åpen tilgang til forskningsresultater. Vi har en ambisiøs handlingsplan for Open Access 2016–2020 som vi ligger godt an i forhold til. Unntaket er andelen egenarkiverte publikasjoner, der vi fortsatt er godt stykke unna målet om 90 % egenarkivering av 2017-publikasjoner. Vi har imidlertid trykk på arbeidet og ser fremgang, også når det gjelder etterregistrering av eldre publikasjoner. Fortsatt er det krevende å få forskere til å prioritere publisering i åpne kanaler, men også her ser vi en positiv utvikling – i 2017 ser OA-andelen ut til å bli om lag 16 %. Videre økning er naturligvis avhengig av tilgangen til åpne kanaler med høy kvalitet og relevans på de enkelte fagområdene.

Åpen tilgang til forskning, *Open Science*, omfatter også forskningsdata. I 2017 vedtok rektor en politikk og handlingsplan også på dette feltet som vil bli implementert i årene som kommer. NTNU deltar i nasjonale samarbeidsprosjekter og -fora for lagring og deling av forskningsdata og har etablert en Åpne data-gruppe som koordinerer arbeidet.

NTNU signerte DORA-erklæringen i januar 2018 og har publisert informasjon på vårt intranett. Vi vurderer hvordan vi best kan følge opp prinsippene i rutiner og praksis.

Virksomhetsmål 11

VI SKAL HEVE KVALITETEN I FORSKNINGEN OG UTVIKLE FLERE FAGMILJØER PÅ HØYT INTERNASJONALT NIVÅ.

Vi har i 2017 arbeidet målrettet med virkemidlene under NTNU Toppforskning. Det gjelder både gode søknadsprosesser og langsiktig utvikling av forskning som passer

både i de nasjonale og europeiske excellence-programmene og mekanismene. Onsager Fellows trinn 2 er i gang og åtte nye kandidater er kommet på plass i fagmiljøene per 1. september. Stjerneprogrammet 2.0 med 27 kandidater har startet opp, det er gjennomført kick-off og to ordinære samlinger. De to nye Sentre for fremragende forskning ledet av Alex Hansen og Arne Brataas ved Institutt for fysikk er under oppstart. Vi hadde i 2017 fem søkere fra NTNU til ERC Starting Grant som gikk videre til Stage 2. Alle fikk gode evalueringer, men bare én av de tre som fikk karakter A fikk ERC grant; May-Britt Tessem ved MH-fakultetet. Vi arbeider systematisk med å øke søknadsvolumet og kvaliteten til ERC. Vi har fortsatt stor oppmerksomhet på å øke omfanget av og kvaliteten på søknader til siste fase av H2020, og på posisjonering mot EUs 9. rammeprogram.

Virksomhetsmål 12

VI SKAL STYRKE DEN PEDAGOGISKE KOMPETANSEN OG UTVIKLE ET SYSTEM FOR PEDAGOGISK MERITTERING.

NTNU satte våren 2017 ned et arbeidsutvalg med mandat å utvikle og pilotere et nytt tilbud i utdanningsfaglig basiskompetanse. Utvalget foreslår et tilbud på 200 timer fordelt over ett studieår. Tilbudet skal nå pilotes ved tre fakultet. Det er lagt til grunn at oppnådd basiskompetanse skal utgjøre en solid plattform for den enkelte underviser og at denne plattformen skal gi den enkelte mulighet til å utvikle seg videre.

NTNU har etablert læringsassistentopplæringen LAOS som gir studenter som skal bidra i læringsaktiviteter en grunnleggende innføring i pedagogiske aspekter rundt læringsaktiviteter, gruppearbeid, veiledning, tilbakemeldinger og læringsmiljø. I 2017 så vi en økning i antall studenter som gjennomførte denne opplæringen, fra 230 i vårsemesteret til 362 i høstsemesteret.

Fakultetene oppmuntrer fagmiljøene til å skrive søknader om prosjektmidler og bruker egne ressurser som insentivmidler og økonomisk støtte til utviklingsprosjekter. Eksempler på dette er sentre for fremragende utdanning, prosjekter som får rektorstøtte gjennom NTNU Toppundervisning, egne prosjekter på fakultetene og prosjekter som støttes av Norgesuniversitetet. Da Norgesuniversitetet lyste ut midler til prosjekter innenfor fleksibel høyere utdanning var 7 av 22 innvilgede søknader fra NTNU. I tillegg til dette har Norgesuniversitetet tildelt NTNU 22 millioner kroner til prosjektet «Digitalisering av grunnskolelærerutdanningen ved institutt for lærerutdanning NTNU (DigGILU)».

Det er etablert to sentre som skal støtte fagnær pedagogisk utvikling og styrke utdanningskvaliteten; Center for Science and Engineering Education Development (SEED) som er tverrfakultært, samt et senter for pedagogikk-, læring- og undervisning (PLUS) ved Fakultet for medisin og helsevitenskap.

NTNU gjennomførte høsten 2017 en pilot for søknader om status som merittert underviser. Det ble arrangert informasjonsmøter og søkerseminar i alle campusbyene. Det kom inn 37 søknader og 9 undervisere ble tildelt status som merittert underviser. De meritterte kommer fra 8 ulike institutt ved 4 fakultet. Det vil bli gjennomført en ny søknadsperiode i 2018. Gjennom denne første piloten er det gjort mange gode erfaringer som vi vil bygge videre på. Sammen med Universitetet i Tromsø vil vi dele disse erfaringene med resten av sektoren, blant annet på Læringsfestivalen som er den største høyere utdanningskonferanse i Norge og arrangeres årlig av NTNU og Norgesuniversitetet.

9 meritterte undervisere ble feiret 25. januar.

Foto: Julie Gløppe Solem/NTNU

Engage – Senter for fremragende utdanning

I 2017 rekrutterte Engage-senteret forskere, stipendiater, prosjektledere og studentassistenter og etablerte seg som senter for entreprenørskapsutdanning. Senteret kom i gang med arbeidet med å øke antallet studenter i Norge som utvikler entreprenørielle ferdigheter og holdninger, og dermed blir i stand til å stadig utfordre vedtatte sannheter og se muligheter for positive endringer, både i privat og offentlig sektor.

Foto: Even Larsen

3.5 Øvrige aktiviteter og resultater

Rundt 200 av NTNUs forskere ble forespurt om å ta med seg NTNU-flagg på reiser rundt om i verden og lage korte videoopptak. Resultatet ble videoen «This is NTNU» der vi vi annet ser NTNU-forskere på Nordpolen og Kilimanjaro (med nobelprisvinner Edvard Moser). Videoen brukes ved presentasjoner av NTNU nasjonalt og internasjonalt.

Foto: Skjermdump

KOMPETANSE OG KARRIEREUTVIKLING

De senere årene har NTNU lagt økende vekt på karriereutvikling for vitenskapelig ansatte. Tiltak er satt inn for å utvikle spesielt talentfulle forskere og legge til rette for kompetanse- og karriereutvikling i bredden. Karriereutvikling tas opp i medarbeidersamtalene med vitenskapelig ansatte. Kompetansebygging, konsentrasjon om forskning og opprykk er aktuelle elementer når karriereplaner legges. NTNU har et bredt kurstilbud som skal bidra til kompetanseheving for ansatte. I 2017 ble det bl.a. arrangert kurs i doktorgradsveiledning og egne lederkurs for forskergrupeledere.

Forskningstermin gir mulighet til konsentrasjon om forskning og internasjonal nettverksbygging. NTNU vedtok i 2014 felles kriterier, veiledning og bedre økonomiske støtteordninger for utreise. Det har hatt ønsket effekt. Antallet utreisende forskere har blitt mer enn doblet siden 2014. 127 forskere fikk innvilget forskertermin i 2017–18.

Sammensetningen av den vitenskapelige staben ble endret som følge av fusjon. For de vitenskapelig ansatte i de praksisnære bachelorutdanningene og de mer enn 500 universitetslektorene er to-stige-systemet for karriere særlig relevant. I 2017 ble det nedsatt et utvalg for å utvikle kriterier for ansettelse og opprykk til førstelektor og dosent.

NTNU er i 2017 godt i gang med den strategiske satsningen på postdoktorene ved universitetet, kalt Postdoktorløftet. Målet med satsingen er at postdoktorene skal få best mulig utbytte av perioden ved å inngå i forskergrupper og drive forskning av høy kvalitet, samtidig med at de kvalifiserer seg mot faste vitenskapelige stillinger eller stillinger utenfor NTNU. Postdoktorløftet startet med en pilot i 2017 der 34 utvalgte postdoktorer fra alle fakulteter har fått tildelt en mentor, deltar på samlinger, utvikler nettverk, får tilgang til ulike karriereverktøy, tilbud om ulike kurs og støtte til utenlandsopphold. Deltakernes erfaringer og innspill fra pilotprosjektet vil være avgjørende for utmeisling av en postdoktorpolitikk som skal ruller ut i hele NTNU etter en pilotperiode på 2 år.

For midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling er mer forutsigelige karriereutsikter viktig. NTNU vil fortsatt jobbe for å redusere unødvendig midlertidighet. Ledere oppfordres til å ha et mer langsiktig perspektiv i sin strategiske bemanningsplanlegging og å ansette flere i faste stillinger selv om det er hjemmel for midlertidig ansettelse.

TILTAK FOR Å STYRKE NTNUS KUNNSKAPSFORMIDLING

Kunnskapsformidlingen må tilpasse seg samfunnsutviklingen. Digitale plattformer gjør det mulig å nå ut til langt flere enn før nasjonalt og internasjonalt. NTNUs forskningsmagasin Gemini publiserte mer enn 400 artikler på norsk og engelsk i fjor. Gemini tar nå også i bruk video i forskningsformidlingen. Sakene spres videre til et stort publikum via nasjonale og internasjonale forskningsnettsider. Den mest leste saken på forskning.no i 2017 med 154 000 lesere var fra Gemini og handlet om hvordan man kan få slutt på depresjon.

Levende bilder blir stadig viktigere. Ansatte som jobber med sosiale medier, fikk opplæring i NTNUs innholdsstrategi, samarbeidsverktøy, teksting og redigering av video. Satsingen gir resultater og på NTNUs hovedside på facebook var det 1,6 millioner videovisninger i 2017. Dette har i stor grad vært mulig med enkel mobilteknologi, men for større formidlingsprosjekter har innleie vært nødvendig. Flere fakultet og institutt tilbyr kurs i allmenrettet og vitenskapelig forskningsformidling for sine doktorgradskandidater. Disse formidlingskursene hadde rundt 300 deltakere i fjor. Ledere får også medietrening. Blant de norske universitetet ble NTNU hyppigst nevnt i norske og internasjonale media i 2017 (kilde: Retriever), men universitetet skulle gjerne vært mer synlig i riksdekkende medier. Forskere fra sosiologi, samfunnsvitenskap, medisin og helse får mest omtale, mens teknologer og realister er mer anonyme.

NTNU er medeier i Store norske leksikon. NTNU-ansatte har ansvar for 152 fagområder. NTNUs artikler ble lest 3,2 millioner ganger, en økning på 35 prosent fra året før. Psykologi, teknologi og industri, samt historie er leksikonets tre fagområder med størst NTNU-dominans. Artikkelen om Norge i middelalderen er blant de mest leste artiklene NTNU har ansvaret for.

Foto: Skjermdump

SAMORDNING MELLOM UNIVERSITETER OG HELSEFORETAK

I 2017 ble Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU reorganisert for ytterligere å styrke samarbeidet om forskning, innovasjon og utdanning. En ny samarbeidsavtale ble inngått. Samarbeidsorganet har også adressert oppfølging av anbefalingene fra Husebektutvalgets rapport.

Det har gjennom flere år vært jobbet med tettere samordning mellom universitetet og universitetssykehuset St. Olavs hospital. Det er vedtatt felles strategiske mål for samarbeidet og etablert gjensidig representasjon i styrer og ledergrupper på flere nivå. Ledelsen ved universitetssykehuset og ved medisin- og helsefakultetet er samlokalisert og det er etablert månedlige felles ledermøter mellom sykehus og fakultet. I tillegg er det opprettet felles forskningsutvalg og felles utdanningsutvalg mellom partene. I 2017 er det i fellesskap utlyst en delt lederstilling for forskning, innovasjon og utdanning. En felles støttefunksjon for klinisk forskning i form av en samorganisert Clinical Trial Unit er under etablering og tilsvarende for søknadsstøtte på tvers av institusjonene. Fakultet for medisin og helsevitenskap har dessuten inngått samarbeidsavtale med Helse Nord-Trøndelag om desentralisert medisiner-utdanning med hovedforankring ved Sykehuset Levanger. I forhold til samarbeid med kommunehelsetjenesten ble det i 2017 signert en avtale med Trondheim kommune innen helse og velferd.

HUMANIORAEVALUERINGEN, HUMEVAL

Det humanistiske fakultet ved NTNU har med utgangspunkt i humanioraevalueringen, prioritert følgende oppfølgingstiltak i 2017:

Heve publiseringskvaliteten

Flere av våre ansatte må publisere mer, og publiseringen skal skje i de kanalene som blir lest og er anerkjent i fagmiljøene. Vi har derfor startet arbeidet med å øke bevisstheten om valg av publiseringssted og -type. Stipendiatene blir også i økende grad sosialisert inn i den ønskede publiseringskulturen.

Utvikle særs god forskningskvalitet i minst ett fagmiljø pr. institutt

Evalueringsrapportene identifiserer gode fagmiljø og grupper, samt peker på de som har potensial til å bli gode. Gjennom styrking av instituttens forskningsledelse (dedikerte ressurser i instituttens ledergrupper) og andre målrettede tiltak, vil disse miljøene bli gitt mulighet for videreutvikling. Forskningsledelse har derfor vært tema på flere instituttleder-møter og i dialogmøter med instituttene i 2017. I tillegg er det etablert nye og bedre rutiner i forbindelse med søknader om eksterne forskningsmidler. Dette inkluderer en internevaluering med bruk av erfarne lesere før innsending av søknader.

Etablere og (videre)utvikle grupper som styrker forskningsmiljøene

Humanioraevalueringen og fakultetets interne evaluering av vår egen spydspiss-satsing har dannet utgangspunkt for arbeidet med forskergrupper i 2017. Flere av de etablerte forskergruppene bidrar til økt publiseringskvalitet og systematisk arbeid for økt eksterntfinansiering. Vi ser tydelige tegn på at tilknytning til vel-fungerende forskergrupper er en vesentlig faktor for både gjennomføring og trivsel blant stipendiatene. Det er derfor lagt mer vekt på slik tilknytning i utlysningen av stipendiatstillinger høsten 2017 enn ved tidligere utlysninger.

Internasjonalisering

Fakultetet har en bred vifte av tiltak som fremmer internasjonalisering. I 2017 er det lagt ned stor innsats for å rekruttere forskere av høy kvalitet og med internasjonal profil, inkludert allokering av ressurser og rekruttering av internasjonale professor II til flere fagmiljø.

SAMARBEID MED SAMSKIPNADEN (SIT)

NTNU er opptatt av et godt samarbeid med Sit og har etter fusjonen gjort ansvaret for koordinering av dette samarbeidet internt på NTNU tydeligere. NTNU og Samskipnaden har i 2017 foretatt en helhetlig gjennomgang av velferdstilbudet til studentene, fra tilbud om studieveiledning til terapi. Målet er å tydeliggjøre for studenten hvor man kan få hjelp, og unngå overlappende tilbud.

St. Olavs hospital er bygd som et integrert universitetssykehus hvor NTNU eier om lag 25% av arealene. Forskningslaboratorier og undervisningsrom ligger i samme bygg som der pasientbehandlingen foregår. Forskere, undervisere og helsepersonell jobber side ved side.

Foto: Helsebygg Midt-Norge

Historiske eksperter ved NTNU har gitt råd til skaperne av NRKs reality-serie Anno. Deltakerne i serien reiste tilbake til 1537 og både de og tv-seere har fått god innføring i historie og datidens levekår. NTNU-eksperter hadde også fortellende roller knyttet til egen forskning.

Foto: Skjermdump

Sit Bolig har utfordringer med stor lediggang i boligene som er lokalisert i Trondheim i vårsemesteret. Dette skyldes at antallet internasjonale studenter med behov for bolig varierer stort mellom vår og høstsemester, og de aller fleste av disse studentene kommer til NTNU. Våren 2017 ble saken drøftet av Sit og NTNU. Det ble besluttet at NTNU i de nærmeste to årene skal betale en kompensasjon til Sit, og samtidig skal en arbeidsgruppe se nærmere på prosessene som gir denne lediggangen og foreslå tiltak som begge parter kan forplikte seg til. Arbeidsgruppen skal være ferdig med sitt arbeid til sommeren 2018.

SAMARBEID MED UNIVERSITETSSENTERET PÅ SVALBARD

Studiene ved UNIS er et supplement til undervisningen ved NTNU, og for studieprogrammene der det er relevant holdes jevnlig informasjonsmøter og det tilrettelegges for at studentene kan ta semester ved UNIS. Dekanaten ved Fakultet for ingeniørvitenskap besøkte UNIS i vår for å diskutere rekruttering og muligheter for ytterligere samarbeid.

NTNU er den institusjonen som har flest studenter ved UNIS og en rekke lærere i bistillinger og som gjesteforelesere på kursene. Vi deltar også aktivt i utviklingen av Arctic Safety Center, blant annet med ledelse av arbeidsgruppen som utvikler mastertilbud i arktisk sikkerhet. NTNU er partner i det UNIS-ledede SIOS-konsortiet og samarbeider dessuten om formidlingstiltakene Svalbardkurset og Studietur Nord.

SAMARBEID MED FAGSKOLER

Departementet har oppfordret NTNU til å se på samarbeidsmulighetene med relevante fagskoler. Det er gjennomført en rekke møter mellom NTNU og de tre fagskolene i Trondheim, Gjøvik og Ålesund vedrørende økt samarbeid.

NTNU har i dag samarbeidsavtaler med fagskolene i Trondheim, Gjøvik og Ålesund. Avtalene omfatter blant annet laboratoriesamarbeid, lærerutveksling og planleggingsarbeid rundt individuelle overganger for studenter fra fagskolene.

FORMIDLINGSARENAER – VITENSKAPSFESTIVALEN STARMUS

NTNU står bak eller er medarrangør for flere store arenaer for forskningsformidling. Forskningsdagene, Forsker Grand Prix, Technoport og Trondheim Playground er eksempler på dette. Vitenskaps- og musikkfestivalen Starmus 18.–23. juni 2017 er NTNUs hittil største satsing. Festivalen ble gjennomført med støtte fra blant andre Kunnskapsdepartementet, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Det ble en stor suksess. Foruten de som fulgte foredragene på konferansen, deltok 45 000 barn og voksne på de mange arrangementene i Trondheim, og 1,9 millioner TV-seere fulgte programmene fra Starmus på NRK. Festivalen genererte 1200 artikler og TV/radio innslag i internasjonale media. For første gang i Norge ble vitenskap og læring viet samme plass i media som en stor sportsbegivenhet. Forskere ble sett på som stjerner fordi de fikk scene og publikum. Samlet sett mener vi at Starmus ga både Norge, Trondheim, NTNU og vitenskapen god profilering.

UTSTILLINGER – TRÅANTE OG «BODY WORLD»

NTNU Vitenskapsmuseet har fått et utvidet formidlingsoppdrag for å lage utstillinger og samarbeide med fagmiljøene om arrangementer som formidler temaer fra universitetets faglige aktivitet og vår visjon «Kunnskap for en bedre verden». I 2017 markerte NTNU det samiske jubileet «Tråante 2017» med utstillingen «Hvem eier historien?» på Vitenskapsmuseet og «Samenes første landsmøte i Trondheim, 2017» på Gunnerusbiblioteket. NTNU-forskere bidro med foredrag. Utstillingene ble godt besøkt spesielt under jubileumsfestuka, og det pedagogiske opplegget tilbys nå skoleelever.

For å synliggjøre det tematiske satsingsområdet «NTNU Helse», valgte man i 2017 å vise den internasjonale vandrestillingen «Gunther von Hagens' BODY WORLDS Vital». Utstillingen på Vitenskapsmuseet satte publikumsrekord med 53 000 besøkende. I tilknytning til utstillingen og i samarbeid med NTNUs Senter for

Astronautene Charlie Duke og Crister Fuglesang på Trondheim torg under vitenskapsfestivalen Starmus.

Foto: Torleif Kvinnesland

Gunther von Hagens' BODY WORLDS Vital på NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim.

Foto: Åge Hojem, NTNU Vitenskapsmuseet & Gunther von Hagens' BODY WORLDS

toppidrettsforskning og Vitensenteret, fikk de besøkende teste egen fysiske form. Opptaket fra dialogmøtet på Litteraturhuset «Død kropp, ny viten?» som ble vist på NRK2 Kunnskapskanalen, nådde 174 000 seere.

KUNSTNERISK VIRKSOMHET

Kunstnerisk utviklingsarbeid er faglig, kunnskapsbasert virksomhet som er likestilt med forskning ved NTNU. Formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid registreres i forskningsdatabasen Cristin. På Dokkhuset har Institutt for musikk startet opp en serie forskningskonserter som har vært åpne for publikum.

NTNU har et utstrakt samarbeid om kultur innen film, musikk, billedkunst, litteratur og festivaler, om faglige og kunstneriske formidlingsprosjekter, og om utnevning av NTNU-ambassadør og utdeling av prisene NTNU-kunstner, NTNUs filmpris, NTNUs litteraturpris og NTNUs kammermusikkpris samt flere interne priser til egne ansatte.

19 nominerte artister til Spellemannprisens 2017, er ansatte og studenter eller tidligere studenter ved NTNU. Jazzlinja har satt sitt preg på norsk musikkliv siden opprettelsen i 1979, og NTNU-studenter var blant alle nominerte i kategorien jazz.

AKADEMISKE FLYKTNINGER

Academic Guest Network er et samarbeidsprosjekt med Trondheim kommune. Tilbudet er primært rettet mot flyktninger som deltar i kommunens introduksjonsprogram. Flyktninger med akademisk bakgrunn i NTNUs nærrområder kan få tilbud om gjestestatus i et fagmiljø. Målet er å støtte opp under faglig motivasjon, kartlegge muligheter for videre studier og/eller å komme seg i arbeid. Dette skjer gjennom sosial inkludering og faglig oppdatering. Planer er lagt slik at NTNU fra høsten 2018 kan tilby et nytt kompletterende årsstudium i realfag og teknologi som skal bidra til at flyktninger med teknologi- eller ingeniørutdanning kan få brukt sin kompetanse og komme i relevant arbeid.

NTNU har siden 2012 vært vertskap for tre forfulgte forskere gjennom den internasjonale organisasjonen Scholars at Risk (SAR). Fra 2017 tar NTNU mål av seg til å være vert for to forskere i året. Behovet er stort, spesielt fra Syria og Tyrkia.

EGENBETALING – STUDIETURER O.L.

NTNU har høsten 2017 foretatt en kartlegging av hvilke studier som har obligatoriske eller frivillige studieturer o.l. og i hvilken grad det har blitt krevd egenbetaling samt hvilke tiltak fagmiljøene vil iverksette for at studieturene skal være i samsvar med forståelsen av regelverket i KDs brev den 7. juli 2017. Vi har også kartlagt hvilke retningslinjer og praksis som følges mht. dekning av ekstra utgifter i forbindelse med praksisopphold.

Kartleggingen har avdekket at enkelte fagmiljø har krevd egenbetaling for studieturer o.l. som ikke er i samsvar med forståelsen av regelverket. Dersom disse studieturene fortsatt skal gjennomføres, skal utgiftene dekkes av fakultet eller institutt. Kartleggingen har også avdekket tilfeller der studieturer ikke er obligatorisk, men hvor det ikke er etablert et faglig tilfredsstillende alternativ for de som ikke deltar på turen.

Når det gjelder dekning av ekstra utgifter i forbindelse med praksisopphold, foreligger det retningslinjer for dette for de aller fleste studieprogrammene som har praksisstudier. Det varierer om studentene får dekket ekstra utgifter fullt ut eller om det gis refusjon av utgifter inntil visse beløp. Her legger vi tidligere føringer fra KD til grunn om at studenter som må endre bosted på grunn av praksis ikke skal få urimelige økonomiske belastninger.

Gjennomgangen har vist at det er behov for presisering / klargjøring av regelverket. NTNU følger opp dette videre i samarbeid med fakultetene.

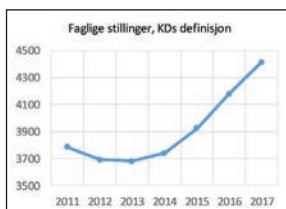

Hjerneforsker May-Britt Moser og TrondheimSolistene serverte et nyskapende møte mellom kunst og vitenskap ved Forskningsrådets markering av 10-årsjubileet for ERC, Det europeiske forskningsrådet.

Foto: Sindre Mekjan/Forskningsrådet

3.6 KDs styringsparametere

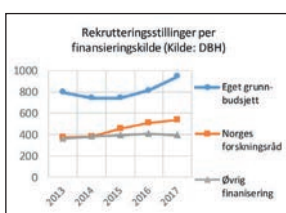
For 2017 har NTNU valgt å kun benytte KDs styringsparametere, og har ingen egne indikatorer. Alle data som beskriver utviklingen av styringsparametere er hentet fra DBH/KD-portalen. Alle dataserier som er presentert i rapporten viser summen av fusjonspartnerne for årene 2013–2015, og deretter det fusjonerte NTNU fra 2016.

UTVIKLING I FAGLIGE ÅRSVERK

Faglige årsverk er ingen egen styringsparameter, men inngår i flere andre som «nevner i brøken». En betydelig vekst i denne stillingsgruppen vil gi negativ utvikling i styringsparametere dersom «telleren i brøken» har en lavere vekst, uten at det nødvendigvis er alvorlig for en kortere periode.

Fra 2016 til 2017 har NTNU en vekst på 5,6% i faglige stillinger samlet sett. Hovedforklaring på veksten er økningen i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Størst er veksten i rekrutteringsstillinger, som er på 8,4%. Økningen i rekrutteringsstillinger er bevisst strategi fra NTNUs side for å styrke og stimulere fagmiljøene i en ellers krevende periode. En stadig økende andel av rekrutteringsstillingene er egenfinansierte. Denne strategien innebærer at vi i en periode har flere stipendiater enn normalt som arbeider for å komme «godt i gang» med sitt doktorgradsarbeid. Dette betyr at veilederoppgavene er store, samtidig som vi har flere i rekrutteringsstillinger som har kommet for kort i sitt utdanningsløp til å publisere eller delta i undervisningen. Dette kan gi midlertidige utslag på styringsparameterne som måler produktivitet.

Tabellen under viser utviklingen faglige årsverk.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Professor II	46	50	48	45	42
<i>Endring i antall</i>		4,2	-2,2	-3,2	-2,9
<i>Endring i prosent</i>		9,2 %	-4,3 %	-6,6 %	-6,4 %
Rekruiteringsstillinger	1 526	1 501	1 587	1 726	1 870
<i>Endring i antall</i>		-25,6	86,04	139,1	144,29
<i>Endring i prosent</i>		-1,7 %	5,7 %	8,8 %	8,4 %
Undervisnings- og forskerstillinger	2 108	2 189	2 290	2 408	2 503
<i>Endring i antall</i>		81,2	100,8	118,7	94,1
<i>Endring i prosent</i>		3,9 %	4,6 %	5,2 %	3,9 %
SUM faglige stillinger (KDs def.)	3 680	3 740	3 924	4 179	4 415
<i>Endring i antall</i>		59,84	184,63	254,65	235,54
<i>Endring i prosent</i>		1,6 %	4,9 %	6,5 %	5,6 %
Faglige stillinger i % av årsverk totalt	58,2 %	58,0 %	58,3 %	60,3 %	61,9 %
Andel rekrutteringsstillinger av faglige stillinger	41,5 %	40,1 %	40,4 %	41,3 %	42,4 %

3.6.1 Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forskning

ANDELEN BACHELORKANDIDATER I ET KULL SOM GJENNOMFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	36,3	39,37	44,73	44,53	46,94	49,43	47,28
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	1,21	3,07	5,36	-0,20	2,41	2,49	

De siste årene har NTNU hatt en positiv utvikling når det gjelder gjennomstrømming på bachelorutdanningene². I 2017 var andelen NTNU-studenter på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid høyere enn gjennomsnittet i sektoren.

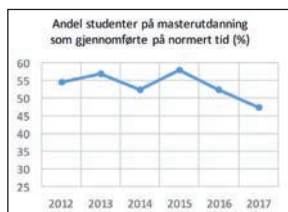
NTNU har ambisjon om ytterligere positiv utvikling og fagmiljøene iverksetter tiltak rettet inn mot å bedre gjennomstrømmingen samt forebygge frafall. Det er behov for mer statistikk og kvalitative undersøkelser for å få et kunnskapsbasert grunnlag til å møte disse utfordringene, og det er utarbeidet tallmateriale over inntakskvalitet og fordypningsvalg i videregående skole. Det er etablert flere rekrutteringsgrupper og –prosjekter. Analyser viser at mesteparten av frafallet skjer i de to første semestrene, og flere bachelorprogram har iverksatt tiltak rettet spesielt inn mot reduksjon av tidlig frafall. Tiltakene er både faglige og sosiale, og skal lede til at nye studenter raskt opplever at de mestrer den nye studietilværelsen og føler tilhørighet og trivsel.

Konkrete eksempler på tiltak som fakultetene nevner i sine kvalitetsmeldinger er å ta i bruk nye læringsformer, å bruke mer studentsentrerte og studentaktive øvingsopplegg, lunsjforedrag, arbeidsstuer samt støtte til faglig aktivitet i studentforeningene. Videre jobber flere fakultet med å se på mulighetene for å etablere egne areal for ett eller noen få beslektede studieprogram – identitetsareal – som dedikeres til studenter på lavere grad. Erfaringene med slike identitetsareal er gode og de anses være et viktig tiltak for et godt læringsmiljø og styrke studentenes tilknytning til studieprogrammet. Det ses også på etablering av dedikerte arbeidsplasser for studenter som arbeider med bacheloroppgaven.

På sikt forventes det at arbeidet med samordning og effektivisering av studieporteføljen (virksomhetsmål 2) gir muligheter for synergier, fornying og endringer som også vil ha positiv effekt på gjennomstrømming og frafall. Tiltak som bedrer læringsmiljøet på bachelorutdanningene gjør at flere studenter blir motivert til å fortsette med masterstudier.

² NTNU innførte automatisk utstedelse av bachelorvitnemål 1. august 2014, dette resulterte i bedre kvalitet på registreringen og er en medvirkende årsak til økningen fra 2013 til 2014.

ANDELEN MASTERKANDIDATER I ET KULL SOM GJENNFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	54,45	57,01	52,35	57,97	52,53	47,52	49,11
Endring (prosentpoeng)	0,03	2,56	-4,66	5,62	-5,44	-5,01	

KD sin styringsparameter omfatter erfaringsbaserte og toårige masterutdanninger. På NTNU har andelen av studentene som gjennomfører disse studiene på normert tid gått ned de siste to årene, og NTNU ligger under gjennomsnittet i sektoren.

Kandidatene fra erfaringsbaserte og toårige masterutdanninger utgjør nesten 60 % av kandidatene fra masterutdanninger ved NTNU. De øvrige fullfører femårige integrerte masterutdanninger. På de femårige utdanningene fullførte i overkant av 70 % av kandidatene på normert tid i 2017.

De fleste av tiltakene som ble nevnt for å forbedre gjennomstrømming og redusere frafall for bachelorutdanningene er også relevante for masterutdanningene.

I fakultetenes kvalitetsmeldinger nevnes særskilte tiltak rettet inn mot masterstudentene, som f.eks. ordninger hvor studentene knyttes sterkere til forskergrupper på institutt, koordinering av masterarbeidsplasser og tiltak for å øve opp studentenes ferdigheter i akademisk skriving. Biblioteket tilbyr kurs som støtter skriving av mastergradsoppgaver. For enkelte av de toårige utdanningene ser vi at det nødvendig å styrke arbeidet med rekruttering for å sikre gode og motiverte studenter.

Å redusere uønsket frafall og øke gjennomstrømming er et prioritert arbeid for NTNU, så utviklingen når det gjelder gjennomstrømming på erfaringsbaserte og toårige masterutdanningene vil vi følge nøye.

ANDELEN PH.D.-KANDIDATER SOM GJENNFØRER INNEN SEKS ÅR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere (%)	64,74	68,49	67,62	64,61	72,29	69,37	65,93
Endring (prosentpoeng)	-2,33	3,75	-0,87	-3,01	7,68	-2,92	

NTNU har fortsatt et høyt antall nye ph.d.-avtaler i året, og det totale tallet for aktive ph.d.-avtaler har hatt en svak økning de senere år (2013 med 2363 avtaler og 2016 med 2581 avtaler). I perioden mellom 2013 og 2017 har antallet ut eksaminerte doktorer vært på over 340 pr år, og er 362 for 2017. Mindre svingninger er naturlig, blant annet som følge av tildelingssyklus for nye forskningsentre, og samlet sett er NTNU tilfreds med at antallet nye doktorer de siste årene har holdt seg høyt og rimelig stabilt.

Andelen doktorgrader i 2017 av populasjonen som ble tatt opp 6 år tidligere er 69,37 %. Snittet i sektoren for 2017 ligger på 65,93. Denne prosentandelen varierer årlig; i 2017 ligger NTNU over snittet i sektoren men innenfor en naturlig variasjonsbredde. Når det gjelder gjennomføringstid for dem som disputerer, der lovlige permisjoner er trukket fra, ligger NTNU også bedre an enn snittet i sektoren. Vi arbeider kontinuerlig med å redusere frafall (under 10 % ved alle fakulteter) og å bedre gjennomføringstiden i doktorgradsutdanningen. Fakultetene arbeider med å bedre kvaliteten på ph.d.-ut-

Nanocellulose fra plantemateriale kan erstatte plast. Stipendiat Vegar Ottesen.

Foto: Julie Gløppe/NTNU

danningen, blant annet gjennom internasjonal evaluering av programmene. I 2017 har flere fakultet redusert antall ph.d.- programmer og styrket de organisatoriske rammene for dem, i bestrebelsen på å utvikle kvaliteten ytterligere samt oppfylle nasjonale krav. Fakultetenes nye organisering bidrar til å ivareta helhet og sammenheng i fakultetenes doktorgradsutdanning.

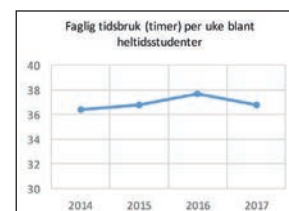
Ph.d.-veilederkurs

Som et tiltak for å bedre ph.d.-veilederkompetansen og dermed øke gjennomstrømmingen for ph.d.-kandidater, har NTNU sentralt tilbudt tverrfakultære ph.d.-veilederkurs hvert semester siden høsten 2015. Det har tidligere vært store forskjeller innad i NTNU på hvor hyppig ph.d.-veilederkurs har vært tilbudt, og i hvor stor grad veiledere har vist interesse. De tverrfakultære kursene har både vært svært etterspurt og fått gode evalueringer.

For ph.d.-kandidatene er informasjon om aktuelle temaer knyttet til stillingen samlet på en nyetablert nettside og i ph.d.-håndboka. Ved å sette en felles standard som er obligatorisk for all ph.d.-utdanning ved NTNU, søker NTNUs ph.d.-håndbok å legge til rette for en best mulig gjennomføring av doktorgradsløpet, og gir i tillegg også veiledning for gjennomføring av ph.d.-utdanningen. Her er rettigheter og plikter til både kandidat og institusjon konkretisert og systematisk presentert. Mange ph.d.-kandidater eller postdoktorer ved NTNU skal fortsette sin karriere utenfor NTNU, noe det må legges til rette for.

FAGLIG TIDSBruk (TIMER) PER UKE BLANT HELTIDSSTUDENTER (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	-	-	36,42	36,82	37,67	36,78	34,87
<i>Endring (prosentpoeng)</i>				0,40	0,85	-0,89	

Ifølge studiebarometeret for 2017 bruker en heltidsstudent ved NTNU i gjennomsnitt 36,8 timer per uke på faglig tidsbruk, herav 15,6 timer på lærings- aktiviteter organisert av institusjonen og de resterende 21,2 timene på egenstudier. Totalt sett har tidsbruken både ved NTNU og i gjennomsnitt for statlige institusjoner gått noe ned fra 2016 til 2017.

Høy studieinnsats er nødvendig for at studentene skal få et godt læringsutbytte. NTNU-studentenes faglige tidsbruk er nesten 2 timer høyere per uke enn gjennomsnittet for sektoren. På Studiebarometerets spørsmål om studentene opplever at studieinnsatsen er høy gir NTNU-studentene en tilbakemelding på 3,7 i gjennomsnitt på en skala der 1 er «ikke enig» og 5 er «helt enig». Denne tilbakemeldingen tilsvarer landsgjennomsnittet.

NTNU-studentene opplever studiene som faglig krevende, og dette spørsmålet i Studiebarometeret er det enkeltspørsmålet i undersøkelsen der NTNU-studentene gir høyest skår: gjennomsnittet er 4,4 på en skala der 1 er «i liten grad» og 5 er «i stor grad». 53% av studentene svarer at de mener studieprogrammet i stor grad er faglig utfordrende.

De fleste NTNU-studentene går på studieprogrammet de helst ville gå på. De organiserte læringsaktivitetene studentene møter er i stor grad tradisjonelle forelesninger og mye av tiden studenten bruker på egenstudier går til å jobbe med skriftlig arbeid til innlevering. Studentene ved NTNU er motiverte, og 57 % svarer at de benytter seg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys i studieprogrammet. Dette er et godt utgangspunkt for satsingene vi har på å utvikle og stimulere til bruk av nye lærings- og undervisningsformer.

SKÅR PÅ HVORDAN STUDENTENE OPPFATTER STUDIEKVALITETEN (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Skår på hvordan studentene oppfatter studie kvaliteten	-	4,09	4,09	4,14	4,07	4,05	4,03
<i>Endring (prosentpoeng)</i>			0	0,05	-0,07	-0,02	

Denne styringsparameteren viser studentenes tilbakemelding på påstanden «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på» i Studiebarometeret på en skala der 1 er «ikke enig» og til 5 er «helt enig». NTNUs gjennomsnittsskår i 2017 er den samme som gjennomsnittet for sektoren.

Resultatene fra Studiebarometeret må tolkes i lys av en svarprosent på 41,5 %.

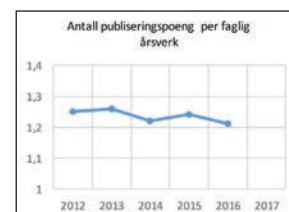
NTNU er opptatt av at studentene skal ha en sentral rolle i arbeidet med å utvikle kvalitet i utdanningene. Derfor er det studentrepresentanter i alle sentrale råd og utvalg, og studentene har en viktig rolle i kvalitetssystemet gjennom deltakelse i referansegrupper og deltakelse i Studentdemokratiet. Studentdemokratiet representerer studentene i kvalitetsarbeidet på alle nivå i organisasjonen; Styret, Utdanningsutvalget, Forskningsutvalget, Læringsmiljøutvalget, Forvaltningsutvalg mm. Studentdemokratiet har tillitsvalgte på fakultets- og instituttnivå og i alle studieprogramråd. Likevel gir studentene uttrykk for at de ikke er tilfreds med mulighetene for medvirkning. Dette gjelder generelt for studenter i høyere utdanning, også på NTNU. Det blir viktig for NTNU å forstå og samarbeide med studentene om å gjøre forbedringer som gjør at studentene i større grad både opplever at kritikk og synspunkter blir fulgt opp i studieprogrammene, og at de har muligheter for å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammene.

NOKUT sine analyser viser at studieprogrammets evne til å inspirere er viktig for studentenes vurdering av overordnet tilfredshet. På NTNU skårer programmene høyt; 68 % av de spurte studentene mener at deres program er stimulerende, 88 % mener det er faglig utfordrende og 57 % mener programmet bidrar til motivasjon for studieinnsats.

NTNU-studentenes vurdering av studie kvaliteten har vært stabil de siste årene. NTNU har vært gjennom krevende prosesser med fusjon og omorganisering og er fornøyd med at studentenes vurdering har holdt seg stabil og høy i denne perioden.

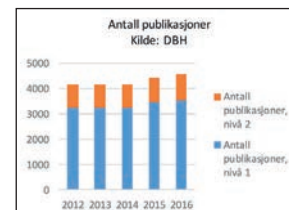
ANTALL PUBLISERINGSPOENG PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,25	1,26	1,22	1,24	1,21	-	-
Endring (prosentpoeng)	0,18	0,01	-0,04	0,02	-0,03		

Ved NTNU ble det i 2016 produsert 4600 vitenskapelige publikasjoner, og av disse var 1055 på nivå 2 (22,9 %). Omregnet til publiseringspoeng utgjør dette 5046,8 poeng, noe som er en økning fra 2015 på 13,2%.

Endelige publiseringssdata for 2017 foreligger ikke, men prognosen tyder på at NTNU vil øke nivået fra 2015 med hensyn til antall publikasjoner. Basert på foreløpige registreringer anslår vi en økning på omkring 4 % i publiseringspoeng, og også en økt andel på nivå 2. Forholdstallet publiseringspoeng per faglig årsverk vet ikke noe sikkert om før publiseringstallene foreligger i mars. Vi forventer ikke store endringer, men faglige årsverk har økt med 5,6 % i 2017, noe som kan gi en svekket produktivitet. En stor del av veksten er imidlertid knyttet til rekrutteringsstillinger som vil publisere i årene som kommer, slik at et eventuelt lavere forholdstall i 2017 ikke er bekymringsfullt.

Andelen publikasjoner i åpne kanaler (Open Access) har økt fra drøyt 9 % i 2014 til om lag 16 % i 2017.

VERDIEN AV HORIZONT 2020-KONTRAKTER PER FOU-ÅRSVERK (FORSKINGSRÅDET/NIFU)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (i tusen Euro)	-	-	6094	5827	6286	-	
Endring (prosent)				-4 %	8 %		

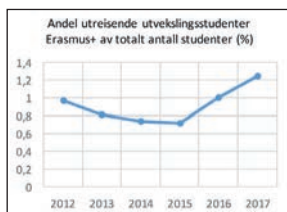

Denne styringsparameteren baserer seg på FoU-årsverk fra NIFUs FoU-statistikkbank. NIFUs årsverkstall er uten endring fra 2015-2016 (i motsetning til «faglige årsverk», definert av KD). Verdien av innstilte prosjekter leveres av Forskningsrådet basert på uttrekk fra EUs Ecorda-base og verdien regnes i Euro (ikke NOK). Tallene for 2017 er ikke komplette, de viser tildelinger i perioden januar-oktober. Det er således vanskelig å gi noen god kommentar på selve styringsparameteren.

Oppdatert statistikk viser at NTNU ved årsskiftet 2017/2018 deltar i 100 prosjekter i H2020 med en samlet inntekt på drøyt 52 millioner Euro (500 millioner NOK). Som omtalt under kapittel 3.2 opplever vi en positiv utvikling både i søknadsarbeid, tilslag og deltakelse i Horisont 2020. Det kan være noen svingninger fra år til år som skyldes når aktuelle utlysinger/tilslag finner sted.

NTNUs regnskap for 2017 viser at EU-aktiviteten samlet har hatt en utvikling med en nominell vekst på 15 % fra 2016 til 2017. De fleste fakultetene har opplevd til dels betydelig vekst i EU-aktiviteten. Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH) har en særdeles god vekst fra 19 mill. i 2015 til 31 mill. i 2017, en realvekst på 63 %. Innenfor EU-området har det vært en jevn vekst de siste årene, og det årlige omsetningsvolumet har økt med 60 % fra 2015 til 2017.

ANDELEN UTREISENDE UTVEXSLINGSSTUDENTER PÅ ERASMUS+ AV TOTALT ANTALL STUDENTER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel utreisende utvekslingsstudenter Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	0,97	0,81	0,74	0,72	1	1,25	0,96
Endring (prosentpoeng)		-0,16	-0,07	-0,02	0,28	0,25	

Denne indikatoren måler andelen utreisende utvekslingsstudenter gjennom utvekslingsavtalen Erasmus+ av totalt antall studenter. Opphold på minimum tre måneder regnes her som utveksling. NTNU er landets mest internasjonale universitet målt i studentutveksling, og det eneste universitetet som øker antallet utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ betydelig fra 2016 til 2017.

I 2017 registrerte vi 1854 utvekslingsstudenter på programmer under Erasmus+, 470 av disse var utreisende studenter og 1384 var innreisende. Både antallet utreisende og innreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+-avtaler har økt de siste årene.

Økningen i antallet utreisende studenter til Europa skyldes nok til en viss grad eksterne forhold slik som valutakurser og økt bevissthet blant studentene om fritak for skolepenger i programmet, men det skyldes nok også at NTNUs fakulteter og institutter har økt fokus på dette. Omfanget av utveksling varierer veldig mellom studieområdene. Spesielt sivilingeniørutdanningene har gjennom flere år har en høy andel utreisende studenter. Etter fusjonen har NTNU et større antall bachelorutdanninger og profesjonsutdanninger med obligatorisk praksis. Det blir derfor viktig å øke studentutvekslingen innenfor bachelorutdanningene samtidig som vi har fokus på å utarbeide gode avtaler for praksisutveksling i Europa.

NTNU har et mål om at minst 40 prosent av gradsstudentene skal ha et opphold ved et lærested i utlandet av ett eller to semesters varighet. NTNU har satt i gang et omfattende prosjekt for å øke antallet studenter som reiser på utveksling ytterligere, og jobber med å sette mål for utgående studentmobilitet på studieprogramnivå, at programmene selv skal identifisere samarbeidsavtaler og aktuelle samarbeidsinstitusjoner, og at alle program har ett semester eller ett år i studieløpet der det er tilrettelagt for internasjonal studentutveksling.

Samarbeid innenfor det europeiske utdannings-, forsknings- og innovasjonsområdet er en hovedprioritet for NTNU, og en økning i utgående studentmobilitet er et sentralt mål i NTNUs internasjonale handlingsplan.

3.6.2 Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

ANDELEN MASTERKANDIDATER SYSSELSATT I RELEVANT ARBEID ET HALVT ÅR ETTER FULLFØRT UTDANNING (NIFU/KANDIDATUNDERSØKELSEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	84,99	-	74,56	-	-	-

NIFUs halvårsundersøkelse gjennomføres annethvert år. Sist publiserte resultat i KD-portalen er fra 2015 og ble omtalt både i NTNUs årsrapport for 2015 og 2016. I 2015 var 74,6 % av NTNUs masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført grad. Alle universitetene hadde en nedgang i sysselsettingsandelen fra forrige rapporteringstidspunkt i 2013, for NTNU sin del var nedgangen på over 10 prosentpoeng. Det skyldtes i hovedsak at arbeidsmarkeds-situasjonen var vanskelig, og situasjonen var spesielt utfordrende for realister og nyutdannede sivilingeniører³.

NIFU gjennomførte i 2017 en undersøkelse av kompetanseutnyttelse blant mastere⁴ som viser at 58 % av kandidatene fra NTNU opplever å få utnyttet sine kunnskaper og ferdigheter i stor eller svært stor grad i nåværende jobb og at 84 % av kandidatene er fornøyd med utdanningens relevans for arbeidslivet.

NTNU jobber systematisk med å utvikle studienes relevans. Dette gjøres blant annet gjennom den årlige evalueringen av studieprogrammene, gjennom eksterne bidrag i studieprogramrådene og gjennom at det minst hvert 5. år gjøres en mer omfattende evaluering av studieprogrammene hvor samfunns- og arbeidslivsrelevans er et sentralt tema. Fakultetene er opptatt av profilering av studieprogrammene og legger vekt på et godt informasjonsarbeid. Flere studieprogram har gjort endringer for å tydeliggjøre relevans og gjøre utdanningene mer arbeidslivsrettet.

I Studiebarometerets indikator for hovedområdet «Relevans for arbeidslivet» gir studentene programmene våre god tilbakemelding som samsvarer godt med undervisernes tilbakemeldinger i underviserundersøkelsen. Omfanget av samarbeid med eksterne samfunns- eller arbeidslivsaktører i undervisningen er et område som skårer lavt, og vi må se på hvordan dette i større grad kan tas inn og gjøres tydeligere i læringsaktivitetene.

BIDRAGSINTEKTER FRA FORSKINGSRÅDET PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk (1000 kr)	167,8	172,5	181,8	202,5	216,1	232,6	159,53
<i>Endring (1000 kr)</i>	-2,07	4,77	9,3	20,72	13,57	16,46	

NTNUs inntekter fra Forskningsrådet økte igjen fra 2016 til 2017, både målt i totale inntekter og i inntekter per faglige årsverk. NTNU er den enkeltaktøren i sektoren som hentet mest midler fra Forskningsrådet – nominelt over 1 milliard kroner totalt i 2017, som er en økning på 123 mill.kr eller 13,7 %. Inntekter per faglig årsverk økte med 7,6 %.

³ Teknologier, realister og økonomer på arbeidsmarkedet. Kandidatundersøkelse tre år etter fullført utdanning blant teknologer, realister og økonomier (NIFU-rapport 2015:30)

⁴ Kompetanseutnyttelse blant mastere to-tre år etter eksamen. Resultater fra Spesialkandidatundersøkelsen 2017 (NIFU-rapport 2018:2)

NTNU bruker Norges forskningsråds virkemidler i stor bredde, og vi har godt gjennomslag i konkurransen om midler. Det gjelder så vel innen infrastruktur-utlysninger som i ulike senterordninger og forskningsprosjekter. I 2017 ble vi tildelt to nye SFF og ledelsen av tre nasjonale forskningsinfrastrukturer. NTNU henter midler til sine forskningsprosjekter fra mange ulike virkemidler som store programmer og handlingsrettede programmer, men også gjennom brukerstyrt innovasjonsarena. De fleste enheter har stabil eller økt NFR-finansiert aktivitet. Den underliggende trenden viser at fakultetene har stabil eller økt NFR-finansiert aktivitet. Økningen i aktivitet er i stor grad knyttet til de nyeste SFF-, SFI og FME-sentrene.

ANDRE BIDRAGS- OG OPPDRAGSINNTEKTER UTENOM EU OG FORSKINGSRÅDET PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	212,4	236,7	221,7	229,5	191,1	174,9	140,33
Endring (1000 kr)	9,78	24,27	-15	7,81	-38,4	-16,3	

Det er en nedgang i Andre bidrags- og oppdragsinntekter på 3,4%, samtidig som vi har en vekst i faglige årsverk. Vi får dermed et relativt stort fall styringsparameteren «Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk». Dette kan indikere lavere aktivitet finansiert av næringsliv og andre offentlige instanser. Det er imidlertid tekniske og periodiseringsmessige forhold i regnskapsføringen som gjør at vi vil være forsiktige med å trekke konklusjoner. Vi vil følge utviklingen nøye.

I kategorien Andre bidrag er det totalt sett en liten nedgang sammenlignet med 2016. 10 mill.kr av dette er etter- og videreutdanningsaktivitet som har blitt omklassifisert fra BOA til salg, dvs. en rent teknisk endring i bokføring. Den rene oppdragsaktiviteten er i 2017 er reelt sett på samme nivå som i 2016.

Flere fakulteter har en god vekst i BOA-aktiviteten mot næringslivet i 2017, bl.a. gjennom økende aktivitet ved de nyeste SFI'ene. Disse store sentraene (SFI, FME) mottar finansiering fra både Norges forskningsråd og næringslivet, og faktureringen mot næringslivet har totalt sett vært omtrent like stor i 2017 som i 2016. Det kan imidlertid se ut som det er brukt noe mer av NRF-midlene enn av midlene fra næringslivet ved disse sentrene i 2017, og at aktiviteten finansiert fra næringslivet dermed ser ut til å ha gått noe ned, men dette kan altså være en forskyvning med tanke på hvilke penger som brukes først og sist ved disse sentrene. Midlene NTNU mottak fra Helse Midt-Norge i 2017 var på samme nivå som i 2016 (210 mill.kr).

Rangeringer

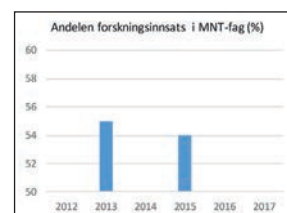
Det har ikke skjedd store endringer i NTNUs plassering på de internasjonale universitetsrangeringene i 2017. Vi ligger stort sett plassert som nummer 250–260, med unntak av Academic Ranking of World Universities utført av Jia Tong-universitetet, der vi i august 2017 ble plassert i gruppen nummer 101–150 i verden.

Svært gledelig var det at Times Higher Education Supplement (THES) i mars 2017 publiserte en oversikt som viste at NTNU har det mest produktive institusjons-samarbeidet i verden, en følge av vårt tette samarbeid med SINTEF. 9,1 prosent av forskningspubliseringen fra NTNU skjer i samarbeid med SINTEF.

ANDELEN FORSKINGSINNSATS I MNT-FAG (NIFU/FOU-STATISTIKKEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andelen forskningsinnsats i MNT-fag	-	55	-	54	-	-	-

Godt over halvparten av NTNUs forskningsinnsats er rettet inn mot MNT-fagene, noe som understreker vår hovedprofil i forhold til andre norske breddeuniversiteter. Fusjonen endrer neppe hovedbildet, men først med neste FoU-undersøkelse vil vi få et mål på om det har skjedd en forskyvning av ressursinnsatsen som følge av omorganiseringen.

Mellom 2013 og 2015 var realveksten i NTNUs FoU-kostnader negativ innen humaniora og samfunnsfag (-5–10 %), men til gjengjeld sterk (30 %) innen medisin og helsefag. Når det gjelder MNT-fagene, har veksten vært positiv, og spesielt innen teknologi (10 %). I realiteten er den nasjonale veksten på teknologifeltet knyttet til NTNU; for øvrig i sektoren har det vært en nedgang.

Målt med andre parametere er MNT-fagenes solide stilling ved NTNU tydelig. Av de 362 doktorgradene som ble tildelt i 2017 var 59 % innen disse fagene, i tillegg til at mange av doktorgradene innen medisin har en forankring i naturvitenskap og teknologi. MNT-fagene står også for om lag 60 % av de publikasjonspoengene som produseres ved NTNU hvert år. Etter som disse fagområdene er spesielt laboratorie- og utstyrskrevenne, får de høy prioritet i NTNUs søknader til Forskningsrådets satsing på nasjonal forskningsinfrastruktur. NTNU har lyktes godt på denne arenaen tidligere, og i 2016-runden var 7 av 9 prioriterte prosjekter innen MNT.

MNT-fagene preger NTNUs fire tematiske satsingsområder og leder an i de tre tverrgående satsingene på muligjørende teknologier – IKT, nanoteknologi og bioteknologi. Dette utløser også strategiske midler og stipendiatstillinger fra NTNU sentralt.

MNT-fag, utdanningsstillinger

NTNU, inklusive de innfusjonerte høyskolene, har i perioden 2014–2016 blitt tildelt 76 nye rekrutteringsstillinger øremerket MNT-fag. I tilstandsrapporten for høyere utdanning som kom ut i mai 2017 ser det ut til at vår økning kun var på 6 årsverk i denne perioden. Dette avviket skyldes blant annet en intern regnskapsteknisk rutine ved NTNU (egenfinansierte ph.d.-årsverk ansettes på BOA-prosjekt), at vi bruker for lang tid i våre ansettelsesprosesser og at KD ikke hadde inkludert Fakultet for medisin og helse i sine tall. Ved å ansette egenfinansierte ph.d.-årsverk direkte på BOA-prosjekt, fremkommer disse som eksterntfinansierte i DBH og faller således ut av KDs telling. Økningen i egenfinansierte stipendiatårsverk ansatt på BOA-prosjekt ved MNT-fakulteter var i perioden 2013–2016 på 26,1 årsverk. Denne rutinen ble rettet opp i før DBH-rapporteringen i oktober 2017. Tregghet i ansettelsesprosesser medførte at 23,5 årsverk startet opp ved MNT-fakulteter etter DBH-rapporteringen 2016. I tillegg er 31 stillinger tildelt MNT-fakulteter, men ikke startet opp per juni 2017. Dette er oppsummert i tabellen under:

	Årsverk
Tilvekst, årsverk rekrutteringsstillinger 2013-2016:	5,45
Økning egenfinansierte stipendiatårsverk ansatt i BOA ved MNT-fakultet 2013-2016:	26,10
Tildelte stipendiatstillinger til MNT-fakultet, startet opp etter okt 2016:	23,50
Tildelte stipendiatstillinger til MNT-fakultet, ikke startet opp per juni 2017:	18,00
Stillinger øremerket tematiske satsingsområder og andre MNT-områder, ikke startet per juni 2017:	13,00
Sum, økning i rekrutteringsstillinger i MNT-fag	86,05

Vet vi hvordan Svalbardrein påvirkes av miljøendringene, er det lettere å bevare bestanden.

Centre for Biodiversity Dynamics, Senteret for Fremragende Forskning samler biologer og statistikere. De studerer hvordan populasjoner endrer seg over tid i økosystemer. Blant annet har forskerne sett på reinsdyr på Svalbard for å se hvordan bestanden påvirkes av klimaendringene, og de studerer hvordan modellorganismer som gråspurv og vannlopper tilpasser seg omgivelsene over generasjoner. Målet er økt kunnskap for bærekraftig konservering av verdens biodiversitet.

Foto: Brage Bremset Hansen/NTNU

3.6.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning

KANDIDATMÅLTALL PÅ HELSE- OG LÆRERUTDANNINGENE

Styringsparameter, sektormål 3	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene	1427	1514	1686	1597	1768	1815	-
<i>Endring (antall)</i>	67	87	172	-89	171	47	

NTNU har 13 helseutdanninger og 5 lærerutdanninger med kandidatmåltall. Kun de utdanningene hvor det er utfordringer knyttet til å nå kandidatmåltallene er kommentert.⁵

Helsefagutdanningene:

I 2017 ble det registrert 61 kandidater på ABIOK⁶-utdanningene, mens måltallet er 134. Produksjonen på disse utdanningene varierer veldig fra år til år fordi de tilbys ved tre studiesteder som har ulike ordninger og ulike tidspunkter for oppstart. Produksjonen ligger i gjennomsnitt under måltallet. Det pågår en aktiv markedsføring for å rekruttere studenter til disse utdanningene. Rekrutteringen er jevnt god, størst utfordring har vært på barnesykepleie der det ved enkelte opptak ikke har kommet nok søkere. Foretakenes tildeling av stipend/utdanningsstillinger har stor innvirkning på antallet som takker ja til studieplass, det er derfor viktig at dette avklares tidlig slik at vi gjennom supplering kan fylle alle plassene. Det er lite frafall på disse utdanningene. NTNU har kapasitet til å øke opptaket, utfordringen med økt opptak er tilgang på praksisplasser hos helseforetakene.

Bachelorprogrammet i tegnspråk og tolking registrerte i 2017 14 kandidater, måltallet er 20. Programmet står blant annet overfor en større studieplan-omlegging som skal tre i kraft fra 2019/2020, noe vi forventer vil ha en positiv effekt på kandidatproduksjonen.

Kandidatmåltallet for profesjonsstudiet i psykologi ble i 2017 økt fra 55 til 63. Antall ferdige kandidater i 2017 var 43 og ligger vesentlig lavere enn måltallet. Kandidatene som ble registrert i 2017 er de første fra det nye seksårige studieprogrammet som ble innført i 2011. Da ble bare 58 studenter tatt opp. NTNU økte opptaksrammen i 2014 etter tilførsel av 10 nye studieplasser, og økte opptaket ytterligere i 2016. Dette kombinert med arbeid for å redusere frafall forventes resultere i at denne utdanningen etter hvert vil oppfylle måltallet sitt. Siden dette er et seksårig løp vil det imidlertid ta tid før vi vil se en økning i antall ferdig kandidater.

På bioingeniørutdanningen ble det registrert 67 kandidater i 2017 mens måltallet var 73. På denne utdanningen svinger kandidatproduksjonen, men i gjennomsnitt har produksjonen de siste fire årene vært i tråd med kandidatmåltallet.

Lærerutdanningene:

Grunnskolelærerutdanning (GLU) 1–7 produserte 115 kandidater i 2017, mens måltallet er satt til 149. NTNU er opptatt av å ha et godt søkertrykk til disse utdanningene og høsten 2017 møtte det 182 studenter til studiet. I 2017 er det jobbet spesielt med rekruttering til denne utdanningen, det er blant annet etablert en studentambassadørordning hvor nåværende studenter gjennomfører ulike

⁵ Jordmorutdanning opptak annethvert år og har i utgangspunktet ikke kandidatproduksjon i 2017.

⁶ Videreutdanning i anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie

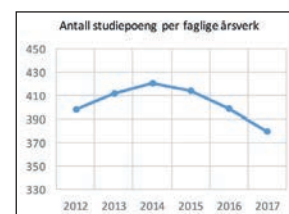
rekrutteringstiltak og det er gjennomført kampanjer på sosiale medier. Det er også satt i verk tiltak for å redusere frafallet, og statistikk for nyere kull antyder at frafallet er på vei ned. I NTNUs utviklingsavtale er lærer- og lektorutdanningene nevnt spesielt, og arbeidet med GLU 1–7 i 2017 knyttes opp mot dette.

I 2014 møtte det 60 studenter til den treårige yrkesfaglærerutdanningen. I 2017 ble det uteksaminert 48 kandidater, mens måltallet er 69. For yrkesfaglærerutdanningene er gjennomstrømmingen rimelig god og frafallet begrenset, men rekruttering er en utfordring og NTNU har gjennom mange år hatt få søkere til disse utdanningene. I 2017 møtte 59 studenter til studiestart. Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap har satt ned tre arbeidsgrupper som skal se på hvordan man kan jobbe med hhv rekruttering, digitalisering og videreutvikling av studieretningen restaurant og matfag. Gruppene skal se tilbudet i et livslangt læringsperspektiv. Hensikten er å finne tiltak som kan iverksettes for at disse utdanningene ved NTNU skal få en produksjon som når kandidatmåltallet.

3.6.4 Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

ANTALL STUDIEPOENG PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Antall studiepoeng per faglige årsverk	398,4	411,8	420,8	414,4	398,9	379,6	440,3
<i>Endring (antall)</i>	<i>21,11</i>	<i>13,41</i>	<i>8,96</i>	<i>-6,42</i>	<i>-15,5</i>	<i>-19,3</i>	

Antall studiepoeng per faglig årsverk i 2017 var 379,6. Det er lavere enn i 2016, og lavere enn gjennomsnittet av statlige institusjoner.

Reduksjonen i antall studiepoeng per faglig årsverk fra 2016 til 2017 skyldes at den totale studiepoengproduksjonen var stabil mens antallet faglige årsverk økte. Utviklingen i faglige årsverk har sammenheng med økning i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet og denne økningen er nærmere beskrevet innledningsvis i dette kapittelet. Vi vil følge utviklingen i denne styringsparameteren nøye.

Vi må se på hvordan vi kan øke studiepoengproduksjonen, og hvordan vi bruker ressursene på utdanningsområdet. For å sikre en god balanse mellom tilgjengelige personalressurser og studieporteføljen er det nødvendig med langtidsplanlegging av undervisningsressursene (inkludert avgang og forskningsterminer), og å se på muligheter for å gjøre endringer som gir større fleksibilitet. Videre må vi fortsatt ha trykk på arbeidet med å effektivisere administrative prosesser slik at ressursene utnyttes best mulig.

Denne styringsparameteren gir en indikasjon på effektivitet, men må ses i sammenheng med øvrige mål og styringsparametere. Tilstrekkelig kontakttid mellom studenter og fagmiljø er viktig. I forbindelse med studentenes vurdering av studiekvaliteten kartlegges en rekke forhold – omfang og kvalitet på tilbakemelding og veiledning er noe av det studentene i høyere utdanning er minst fornøyd med. I underviserundersøkelsen svarer 42 % ved NTNU at timeressursen til undervisning og veiledning bør forbedres og bare 34 % mener at de har tilstrekkelig tid til forberedelse av undervisningen. Vi forventer at arbeidet for økt gjennomstrømming og reduksjon av uønsket frafall vil lede til økt effektivitet i produksjon av studiepoeng og kandidater. For mange av tiltakene som er nevnt i den forbindelse er tilstrekkelig tilgang til fagressurser en viktig forutsetning for gjennomføring.

ANDELEN KVINNER I DOSENT- OG PROFESSORSTILLINGER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	21,38	22,09	24	24,28	23,85	25,02	29,38
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	0,97	0,71	1,91	0,28	-0,43	1,17	

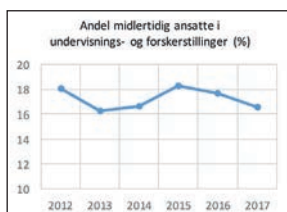
Med unntak av en liten nedgang i 2016, er det en langsiktig positiv utvikling i andelen kvinner i dosent- og professorstillinger. Når NTNU ligger under snittet for sektoren har det sammenheng med NTNUs tradisjonelt mannsdominerte teknisk-naturvitenskapelige fagprofil.

Nye profesjonsutdanninger, sterkere vektlegging av utdanningsfaglig arbeid og sjestilling av de to alternative karrierestigene, medvirket til at antallet dosentstillinger på NTNU ble mer enn tredoblet fra 2015 til 2017. I 2017 var kvinneandelen i dosentstilling kommet opp i 38,89 % (9 årsverk), mens den i professorstilling var 24,6 % (188 årsverk).

Rekrutteringsgrunnlaget tilsier at vi har potensial for bedre kjønnsbalanse over tid. Tallene for 2017 viser at kvinneandelen ligger over 40 % i alle viktige rekrutteringsstillinger: stipendiater (42 %), postdoktorer (40 %) og førsteamanuensis (42 %). NTNU har en visjon om et likestilt universitet. I den nye handlingsplanen for likestilling og mangfold er ett av satsingsområdene å styrke kvinneandelen i vitenskapelige førstestillinger. For å få det til vil NTNU legge til rette for like karrieremuligheter, samt tid til faglig og personlig utvikling på tvers av livsfaser, kjønn og andre aspekter.

Det vises for øvrig til omtale under kapittel 4.6 om likestilling.

ANDELEN MIDLERTIDIG TILSATTE I UNDERVISNINGS- OG FORSKERSTILLINGER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlige institusjoner 2017
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	18,04	16,29	16,62	18,27	17,7	16,57	17,02
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-0,15	-1,75	0,33	1,65	-0,57	-1,13	

Andelen midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger er nå omtrent på snittet for sektoren. NTNU har spesielt vært opptatt av å redusere «unødvendig midlertidighet» der midlertidighet ikke er begrunnet i legitime vikariat eller åremålsstillinger (eks. rekrutteringsstillinger). Forskere skal i større grad tilsettes fast. Det forutsetter at stillingene kunngjøres for å ivareta kvalifikasjonsprinsippet og at tilsettingsprosessen sees i sammenheng med fagmiljøenes strategier og bemanningsplaner.

Andelen midlertidig ansatte er særlig høy i eksterntfinansierte forskerstillinger. Andelen midlertidig ansatte forskere gikk ned 5 prosentpoeng fra 2015 til 2016 og ytterligere 6,9 prosentpoeng til 2017. NTNU hadde 189 midlertidige forskerårsverk (63,65 %) i 2017.

Det har vært motsatt utvikling hva gjelder midlertidige årsverk i førsteamanuensis- og universitetslektorstilling. Andelen midlertidig ansatte steg fra 2016 til 2017 med 5 prosentpoeng for førsteamanuensis og 1,5 prosentpoeng for universitetslektor. Noen årsverk er ordinære vikariat og innen de midlertidige førsteamanuensis-stillingene finner vi åremålstilsette medarbeidere ansatt på innstegsvilkår har som formål å legge til rette for rekrutteringen av talentfullt faglig personale. For øvrig sees økt

midlertidighet i sammenheng med at man avventer utfallet av de pågående strategi og faglige integrasjonsprosessene som vil få betydning for hvilken kompetanse og bemanning man vil ha behov for framover. NTNU hadde 111 midlertidige årsverk (21,28 %) i universitetslektorstilling og 100 midlertidige årsverk (13 %) i førsteamanuensis stilling i 2017.

ANDEL AV SAMLINGENE OG OBJEKTENE SOM ER TILFREDSSTILLENDE SIKRET OG BEVART

NTNU Vitenskapsmuseet forvalter store kultur- og naturhistoriske samlinger og bruker disse i forskning, formidling og undervisning. Vitenskapsmuseet skal bidra til NTNUs virksomhetsmål ved å sikre og bevare de vitenskapelige samlingene ved Vitenskapsmuseet og gjøre dem tilgjengelige for forskning, undervisning, forvaltning og allmennrettet formidling. Resultat 2017 og mål 2018 for sikring og bevaring av de vitenskapelige samlingene er publisert på DBH.

NTNU Vitenskapsmuseets arbeid med sikring og bevaring av samlingene ble i perioden 2006 til 2015 organisert gjennom Revita-prosjektet. Det løpende arbeidet er fra 2016 ivaretatt i fagmiljøene mens større prosjekter prioriteres i forbindelse med museets felles årsplaner og budsjett.

I 2017 har NTNU prioritert bygningsmessige tiltak som bedrer sikrings- og bevaringsforholdene i eksisterende magasin med tilhørende arbeidsrom.

Eiendomsavdelingen har gjennomført omfattende tiltak knyttet til avløpssystemet for å utbedre problemer med inntrenging av vann i kjellermagasin i Gunnerus-huset. Til tross for utbedringene, var det også sommeren 2017 vanninntrenging under de kraftigste regnskyllene. I 2018 settes det i gang en mer omfattende kartlegging av drenering og avløpssystemet for å avklare om det finnes tiltak som kan utbedre forholdene knyttet til vanninntrenging i disse magasinene.

Vitenskapsmuseet har i samarbeid med Eiendomsavdelingen gjennomført en betydelig oppgradering av infrastruktur i eksisterende magasin (335 kvm) for de botaniske samlingene. Behovet for ombygging av hovedmagasinet for planter skyldtes en omfattende tilvekst i nyere tid. Kompaktreoler ble satt inn i 2017 som erstatning for skap med fast gulvplassering. Etter ombygging har magasinet kapasitet til mottak av nye objekter de neste tiårene. Tilgang, sikkerhet og klimastyring er bedret.

I eksternt leid magasin er klima utbedret i forhold til støvproblemer og regulering av luftfuktig, og det er gjennomført tiltak med hensyn på skallsikring. Det er avvirket et leid areal for mottak av arkeologiske funn, og investert i nye fasiliteter i eide lokaler som ivaretar krav til skallsikring og tyverisikring.

De store gjenstående utfordringene på sikringssiden gjelder spesielt risiko knyttet til vannskade samt manglende evakueringsmuligheter fra magasin. På bevaringssiden er utfordringene å oppnå tilfredsstillende klimaregulering med tanke på luftfuktighet og temperatur i de naturhistoriske magasinene, samt restanser knyttet til preventiv konservering av kulturhistorisk materiale.

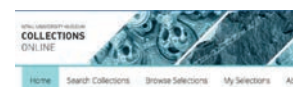
Resultatoppnåelse for aktiv og preventiv konservering av samlingsmaterialet er i henhold til mål 2017 der en klarer å håndtere tilvekst, men har ikke kapasitet til å bygge ned restanser.

Tilgjengeliggjøring på nett er betydelig høyere en målsettingen for 2017 for de naturhistoriske samlingene, mens den totalt sett er lavere enn målsetting for kulturhistoriske samlinger. Dette skyldes at stor tilvekst av materiale fra utgravingsprosjekter i 2017 er registrert i samlingsdatabasen, men dataene var ikke klargjort for nettpubliserings ved årsskiftet 2017/2018. Nettportalen «Collections online» med

Frøyningsfjelltromma er en av de best dokumenterte samiske trommene som finnes, og man antar at den stammer tilbake til 1600-tallet. Tromma ble utstilt ved NTNU Vitenskapsmuseet sammen med originaltegning fra Gunnerusbibliotekets samlinger. Frøyningsfjelltromma er vanligvis utstilt ved Meiningen Museen i Thüringen i Tyskland.

Foto: Trond Sverre Kristiansen, NTNU Vitenskapsmuseet

NTNU Vitenskapsmuseet satser langsiktig på digital kunnskapsdeling og åpen publisering (Open access). I 2017 ble nettportalen «Collections online» lansert for å gi engelsk- språklig tilgang til museets arkeologiske gjenstandsbaser. I 2015–2017 ble samlingen med over 250 000 karplanter digitalisert. Dermed er 95 % av de biologiske samlingene åpent tilgjengelig nasjonalt og internasjonalt gjennom hhv. Artskart og GBIF (Global Biodiversity Information Facility).

den første engelskspråklige tilgangen til våre arkeologiske gjenstandsbaser, ble lansert i 2017. Portalen er utviklet ved NTNU Vitenskapsmuseet og fase II som inkluderer flere samlingstyper og økt funksjonalitet, gjennomføres i 2018.

Risiko og tiltak

De største utfordringene for sikrings- og bevaringsarbeidet både på kort og lang sikt er fortsatt mangel på tilfredsstillende magasiner for deler av samlingene og magasinkapasitet. Etablering av nye magasin er planlagt gjennom Campusprosjektet for NTNU. En god del av utstillingsarealet har ikke tilfredsstillende sikringsforhold slik at det kan benyttes til utstilling av materiale fra vitenskapelige samlinger. Det planlegges utbedring av skallsikring knyttet til 750 kvm utstillingsareal i 2018. Arbeid med rutiner for beredskap, evakuering og sikring vil bli videreført i 2018.

3.7 Midler og måloppnåelse til oppgradering av bygg

Selvforvaltende institusjoner skal rapportere resultater og måloppnåelse for midler som Kunnskapsdepartementet har tildelt til oppgradering av bygg.

NTNU ferdigstilte to større byggeprosjekter i 2017 i egen bygningsmasse: Rehabilitering og oppgradering av Kjemiblokk 3, samt renovering av laboratorier for ESFR1 2 i Varmeteknisk laboratorium. I tillegg ble rehabilitering og oppgradering av Hovedbygningen videreført, samt at arbeidet med tak- og fasade-rehabilitering av Realbygget ble prosjektert og oppstartet. NTNU igangsatte også planlegging og prosjektering for å samlokalisere teknologifagene ved tidligere Høgskolen i Sør-Trøndelag på Gløshaugen.

REHABILITERING OG OPPGRADERING AV KJEMIBLOKK 3

Kunnskapsdepartementet ga i brev av 16.03.2015 bevilgning på 40 mill. kr. til rehabilitering og oppgradering av Kjemiblokk 3 (K3), samlet prosjektkostnad ble 187 mill. kr. Målet for prosjektet var å samlokalisere bioteknologimiljøet og gi fasiliteter som bedre støtter opp om virksomheten. Dels hadde de uhensiktsmessige lokaler, i tillegg til at en spredt lokalisering la begrensninger på videre utvikling. Kjemiblokk 3 var i dårlig forfatning med et betydelig vedlikeholdsetterslep.

Det var ikke definert konkrete samfunns mål for prosjektet, men utgangspunkt for prosjektutforming og programmering bygger på NTNUs og Fakultet for naturvitenskaps strategier.

Definerte effektmål for prosjektet:

- Nye laboratorie- og kontorfasiliteter skal legge til rette for videreutvikling av bioteknologisk forskning ved NTNU i tråd med egne og nasjonale strategier.
- K3 skal ha et state-of-the-art infrastruktur.
- Nye laboratorier skal være i samsvar med HMS-krav og gi et godt fysisk innemiljø
- Forskning og undervisning innen bioteknologi skal styrkes ved at fagmiljøene samlokaliseres og at laboratorier og kontorer/undervisning integreres.
- Prosjektet skal gi økt arealeffektivitet, økt fleksibilitet og bidra til mer sambruk av arealer.
- Øke kapasitet og fleksibilitet ved å etablere generiske laboratoriearealer.
- K3 skal bli klassifisert som lavenergibygget etter oppgraderingen

Status

Prosjektet fikk rammetillatelse i januar 2015. NTNU igangsatte rehabiliteringen forsommeren 2015, mens bygningsmessige arbeidene strakte seg fram til utgangen av januar 2017. Fagmiljøene tok bygget i bruk i februar/mars 2017 slik at bygningens tekniske anlegg var i bruk under prøvedriften. Etter innflytting har det kun vært mindre avvik som har blitt behandlet fortløpende.

Rehabilitering og oppgradering er gjennomført i samsvar med de forutsetninger og mål som ble satt for prosjektet. Det er investert 11 mill. kr i laboratorieutstyr i Kjemiblokk 3 i samband med ombyggingen. Både oppgradering av forskningslaboratorier, infrastruktur og kontorfasiliteter legger til rette for videre utvikling av bioteknologisk forskning og undervisning. Oppgraderingen av bygget har

medført at instituttet har samlet aktiviteten i Kjemiblokk 3 og 4, og en ser allerede at det er bedre og mer samspill internt på tvers av faggruppene. Perioden siden bygget er ferdigstilt til i dag er likevel for kort til å rapportere på de langsiktige effektene. Det har ikke rapportert vesentlige HMS-avvik etter ferdigstilling. Bygget tilfredsstillende krav til oppvarmingsbehov og varmetapstall tilsvarende lavenergibygg, men fordi ventilasjonsløsningen gjenbruker eksisterende føringsveger oppfylles ikke minstekravet til komponenteffekt. Prosjektets total kostnad ble 187 mill. kroner, 17 mill. kroner under budsjett.

RENOVERING AV LABORATORIER FOR ESFRI 2 (ECCSEL)

Kunnskapsdepartementet, Forskningsrådet og NTNU/SINTEF bidro sammen til at man innen ESFRI etablerte en paneuropeisk forskningsinfrastruktur for CO₂-fangst og lagring, kalt ECCSEL, hvor NTNU er koordinator for nettverket med SINTEF som samarbeidspartner. Stortinget ga i statsbudsjettet for 2014 en tilleggsbevilgning til NTNU på 100 mill. kr. til satsingen på karbonfangst og -lagring (ECCSEL) for å ivareta NTNUs posisjon og forpliktelser innen ESFRI-samarbeidet.

Tilstrekkelig laboratoriekapasitet og bygningsmessig tilpasning var forutsetninger for etablering av ECCSEL og for en effektiv utnyttelse av forskningsmidlene til miljøvennlig energi. Investeringsmidler har gått til nye laboratoriefasiliteter, tilpasning av eksisterende laboratorieinfrastruktur og vitenskapelig utstyr i Varmeteknisk laboratorium (VATL).

Prosjektets samfunns mål er forankret i Forskningsmeldingen *Klima for forskning* fra 2009:

- Å styrke Europas mulighet til å bidra med avgjørende CCS-teknologi gjennom et paneuropeisk samarbeid ved å etablere tilpasset laboratorieinfrastruktur for CCS-forskning ved NTNU som bidrar til å redusere klimagassutslipp og/eller virkningene av slike.

Effektmål for ECCSEL er:

- Oppgradert laboratorieinfrastruktur i VATL med høy kvalitet som er dekkende for NTNUs og SINTEFs ECCSEL forpliktelser
- Ivareta krav til helse, miljø og sikkerhet og gi fysiske rammevilkår for fremragende forskning og undervisning innen alle fagområder som er lokalisert i bygget
- Bedre arealeffektivitet og mer sambruk av arealer
- Økt fleksibilitet gjennom prinsippet om generiske laboratoriearealer
- Økt energieffektivitet

Status

Detaljprosjektering startet opp i 2014 og prosjektet fikk rammetillatelse i juni 2015. Som følge av reduserte budsjetttrammer ble omfanget av arbeider først nedskalert, mens gunstige entreprisetilbud tillot at flere tiltak enn opprinnelig planlagt ble tatt inn igjen i prosjektet. Gjennomføring av prosjektet ble igangsatt mai/juni 2015 med ferdigstilling av bygningsmessige arbeider i mai 2017. Over-takelse av de tekniske entreprisene ble noe forsinket i forhold til opprinnelige planer som følge av at man etablerte en mer sofistikert kjøleløsning og foretok teknisk oppgradering av større del av arealet. Dette bidrar til at laboratoriet er blitt mer fleksibelt enn man la til grunn ved prosjektering.

Prosjektet har oppfylt effektmålene som er satt gjennom økt fleksibilitet og mer sambruk av arealene og oppgradert laboratorieinfrastruktur. Fordi perioden etter at bygget er tatt fullt i bruk er såvidt kort, er det ikke mulig å konkludere mht målet om redusert energiforbruk. Deler av virksomheten i bygget ble opprettholdt i byggefasen ved at byggarbeidene ble faseplanlagt i ulike områder. Dette bidro til at laboratoriene kunne være i drift i store deler av byggeperioden. Forskningsaktiviteten er planlagt med hensyn til byggeprosessen, slik at nødvendig aktivitet og planlagte forsøk gjennomføres i mellomliggende perioder. Dette har skapt visse utfordringer underveis som medførte forsinkelser, men samarbeidet mellom prosjektet og laboratorieaktiviteten har fungert godt. Arealene ble fortløpende tatt i bruk etter hvert som de forskjellige fasene i prosjektet ble ferdigstilt. Prosjektet er realisert innenfor budsjetttrammen på 100 mill. kroner.

OPPGRADERING OG RENOVERING AV HOVEDBYGNINGEN

Kunnskapsdepartementet ga i brev av 18.01.2017 en bevilgning på 25 mill. kr. til rehabilitering og oppgradering av Hovedbygningen på Gløshaugen. NTNU har som mål at Hovedbygningen i fremtiden både skal ivareta seremonielle og offentlige funksjoner, ved siden av å brukes til ordinær undervisning og kontoraktivitet. Bygget skal oppleves som åpent og imøtekommende, samtidig som ærverdigheten bevares. Prosjektet har en samlet kostnadsramme på 94 mill. kr. hvor effektmålene er definert som:

- Sikre bygget som kulturminne og signalbygg for NTNU
- Gi gode og fleksible bruksmuligheter for utdanning og møter/arrangementer
- Gi et godt fysisk arbeidsmiljø for kontorarbeidsplasser

Status

NTNU har over flere år foretatt oppgradering av bygget for å øke funksjonaliteten, organisert som enkeltprosjekter med ulik framdrift. I 2017 er det gjennomført brannsikringstiltak med bl.a. nytt brannvarslingsanlegg og sprinkleranlegg. Det er gjennomført oppgradering av infrastruktur og rørføringer, inkludert nye toaletter, som gir økt kapasitet for kontor og møtevirsomhet. Det er etablert flere møterom som gir bedre tilgjengelighet og bruksmuligheter for arrangementer. Vindusrehabilitering er slutført for den opprinnelige delen av bygningen, mens resterende vinduer i bibliotekspåbygg er planlagt gjennomført 2018. Arbeidet er gjort i samarbeid med Riksantikvaren og bidrar til å sikre bygget som kulturminne og signalbygg.

Tilsammen er det utført arbeider i Hovedbygningen for 45 mill. kr. i 2017.

OPPGRADERING KNYTTET TIL FUSJON MED HØGSKOLENE

Kunnskapsdepartementet ga i brev av 29.01.2018 en bevilgning på 30 mill. kr. oppgraderingsprosjekter ved NTNU, herunder tilpasning og oppgradering som følge av fusjon.

Samfunns målet for prosjektet er knyttet til NTNUs realisering av reformer i universitets- og høyskolesektoren med utgangspunkt i strukturmeldingen fra Kunnskapsdepartementet (Meld. St. 18 (2014–15)). NTNU har igangsatt et omfattende arbeid for å oppgradere og tilpasse bygningsmassen for å realisere faglige synergigevinster og effektivisere arealbruken som følge av fusjonen av institusjoner i Trondheim. NTNU planlegger å samle teknologifagene på Gløshaugen, mens lærerutdanningen skal samles på Kalvskinnet i løpet av 2020. Dette vil både gjøre det mulig å avvikle flere lokasjoner og øke sambruken av eksisterende arealer.

Hovedbygningen på Gløshaugen.

Foto: Gunnar K. Hansen, NTNU Komm.avd.

Samfunnsmålene for fusjonen er direkte relevante for målet med den fysiske samlokaliseringen:

- heve den faglige kvaliteten i hele bredden av virksomheten.
- være en enda bedre partner for utvikling av næringsliv og samfunn i hele landet
- gi et mer enhetlig studietilbud, med mulighet for høyere kvalitet og større samfunnsrelevans.
- være bedre i stand til å utvikle vår nasjonale rolle innen teknologisk og naturvitenskapelig forskning og utdanning.

Resultatmålene for samlokaliseringsprosjektet vil være å realisere en integrering av fagmiljøene i de fusjonerte enhetene både med hensyn til ansatte og studenter, bedre tilgang på og mer effektiv utnyttelse av felles infrastruktur i form av undervisningslokaler, laboratorier og fellesfunksjoner, høyere arealeffektivitet og reduserte kostnader til drift.

Status

NTNU har startet planlegging og prosjektering av samlokaliseringen både inne egen bygningsmasse og i leide bygg fra Statsbygg (Kalvskinnnet). Samlet budsjett for samlokaliseringsprosjektet er på 415 mill. kr. I 2017 er det påløpt 11 mill. kr. i planleggingskostnader.

Realfagsbygget.

Foto: NTNU

REALFAGBYGGET – UTBEDRINGER AV TAK OG FASADER

Kunnskapsdepartementet ga i brev av 29.01.2018 en bevilgning på 30 mill. kr. oppgraderingsprosjekter ved NTNU, herunder utbedring av tak og fasader på Realfagsbygget. Bygget sto ferdig i år 2000 og har vist seg å ha en rekke bygningstekniske svakheter. Vanninntrenging i tak og fasader har medført betydelige skader på innvendige konstruksjoner og innredninger. Lekkasje har medført at enkelte lokaler ble avstengt eller man løste problemene med midlertidige tiltak. Utbedrings- og vedlikeholdsbehovene er budsjetter med en kostnad på ca. 100 mill. kr. og er planlagt gjennomført over en treårsperiode. Resultatmål for tiltaket vil være et tett tak og en fortsatt funksjonell bygning med full utnyttelse av arealene til forskning og undervisning.

Status

Arbeidet med utbedring er planlagt gjennomført i tre trinn for å sikre rask oppstart og fleksibilitet mht. entrepriser og gjennomføring. Både prosjektering og bygningsmessige arbeider startet i 2017. Det er planlagt å ferdigstille arbeidene i løpet av 2019. I 2017 er det benyttet 25 mill. kr, samlet kostnad er budsjettert til 100 mill. Kr.

3.8 Midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing

Kunnskapsdepartementet tildelte 14 mill.kr til dekning av kostnader i forbindelse med sammenslåingen, og til det videre arbeidet med å styrke kvaliteten i utdanningen og forsknings- og utviklingsarbeidet ved den sammenslåtte institusjonen. Midlene er benyttet i henhold til prosjektplanen. Det vises for øvrig til kapittel 3.2 som blant annet beskriver fusjonsaktiviteter i 2017.

3.9 Midler tildelt over kap. 281

DIGITALISERING AV GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGENE MED VIDEREUTDANNINGER, PROSJEKTNUMMER 80038

I november 2017 tildelt Norgesuniversitetet NTNU 22 millioner kroner til prosjektet «Digitalisering av grunnskolelærerutdanningen ved institutt for lærerutdanning NTNU (DigGiLU)». Prosjektet skal styrke profesjonsfaglig digital kompetanse hos NTNUs lærerstudenter, samt styrke digital kompetanse i de profesjonelle felleskapene i skolen gjennom videreutdanningstilbudet for lærerne. Prosjektet er treårig med oppstart i 2018.

UTVIKLING OG DRIFT AV PARTNERSKAP I GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGENE

I juni 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet NTNU 4,957 millioner kroner til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene, med sikte på å styrke praksisopplæring og FoU-samarbeid gjennom lærerutdanningskoler.

Pengene er disponert iht. følgende plan: Styrking av kapasitet for utvikling og etablering av pilot i partnerskap for praksis i GLU (et prosjekt hvor det prøves ut ulike modeller for gjennomføring av praksisopplæringen), FoU-ledere i universitetsskoleprosjektet, oppstart eksperimentering med endret praksisopplæring, skolebasert kompetanseutvikling med fokus på FoU-arbeid, samt utvikling og deltakelse i ulike universitetsskoleprosjekt. Vi bekrefter at tildelingen er benyttet i samsvar med forutsetningene.

STARMUS

NTNU, Trondheim kommune m.fl. gikk sammen om å arrangere Starmus i Trondheim i juni 2017. Kunnskapsdepartementet tildelte 10 mill. kroner til gjennomføring av festivalen.

NTNU var vertskap for festivalen. NTNU planla og gjennomførte festivalen som et prosjekt, med et styre som beslutningsorgan. Styrets representanter var fra NTNU, Trondheim Kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Starmus.

Overordnet mål for festivalen har hele tiden vært å knytte vitenskap og kunst sammen og formidle til allmennheten. I tillegg hadde Starmus i Trondheim som mål å vise fram rollemodeller for ungdom, dele kunnskap med publikum og øke interessen for vitenskapskommunikasjon og undervisning.

Starmus presenterte en blanding av vitenskap og musikk der både fremstående forskere og fremragende musikere var på scenen. Festivalen varte i seks dager med program i 16 timer hver dag. Over 1000 skoleelever fikk sommerskole med foredragsholdere. Totalt var det over 137 individuelle arrangement knyttet til vitenskap, kunst eller musikk. 70 av arrangementene var gratis.

På programmet sto 11 nobelprisvinnere, 10 astronauter og rundt 50 av verdens fremste foredragsholdere og formidlere av vitenskap og musikk. Blant foredragsholderne var Stephen Hawking, Buzz Aldrin, Edvard Moser, May-Britt Moser, Jeffrey Sachs, Larry King, Oliver Stone, Sandra Magnus, Neil deGrasse Tyson, Brian Greene, Brian Cox, Emanuelle Carpentier og EU-kommissær for forskning og innovasjon, Carlos Moedas.

Det ble gjort en rekke evalueringer av hvordan Starmus-festivalen i juni ble gjennomført og opplevd av deltakere og media. Evalueringene er oppsummert i en egen rapport. Gjennomføringen av Starmus ble en suksess sett med de flestes øyne. Det var samtidig et til dels risikofyllt prosjekt, styringsmessig og økonomisk. Starmus Trondheim går i tilnærmet balanse ut fra de budsjetter som er avtalt mellom partene.

Starmus: Den berømte teoretiske fysikeren Stephen Hawkings foredrag ble overført via satellitt. Foredraget «The Future of Humanity» trakk det største publikummet Hawking noensinne har hatt.

Foto: Kai T. Dragland/NTNU

NTNU har utarbeidet full rapport som omhandler hele Starmus-prosjektet. Rapporten er tilsendt Kunnskapsdepartementet.

3.10 Øvrige midler gitt i supplerende tildelingsbrev

KAP. 260 POST 50 – MIDLER TIL OPPGRADERING AV BYGG VED SELVFORVALTENDE INSTITUSJONER

I januar 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet 25 mill. kroner til oppgradering av Hovedbygningen på Gløshaugen ved NTNU. Status for prosjektet er omtalt under kapittel 3.7.

KAP. 260 POST 50 – MIDLER TIL KOMPLETTERENDE UTDANNING FOR FLYKTNINGER

I mars 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet NTNU 1,245 mill.kr. til kompletterende utdanningstilbud for flyktninger. Midlene skal brukes til å opprette nye studieplasser. Det tildelte beløpet tilsvarer halvårseffekt av 30 studieplasser i 2017 og NTNU vil bli tildelt helårseffekt fra 2018. Rapporteringen i 2018 er foreløpig.

Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE) har det faglige ansvaret for utdanningen. Det ble vedtatt oppstart av kompletterende utdanning fra våren 2018, og det ble lagt ut for søknad. Det ble ikke nok søkere til at det startet opp, så det er nå bestemt at det skal starte opp til høsten 2018, og det er lagt ut for søknad.

KAP. 260 POST 50 – NYE RAMMEPLANER FOR GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGENE

Som et ledd i gjennomføringen av strategien Lærerløftet vil regjeringen bidra til å sikre god implementering av de nye femårige grunnskolelærerutdanningene. I april 2017 ble NTNU tildelt 5,5 mill.kr for å oppfylle faglige og administrative krav som følger av nye rammeplaner for grunnskolelærerutdanningene

Pengene er disponert til tilsetting av fagpersoner for å øke undervisnings- og forskningskompetansen og -ressursen innenfor flere relevante fagområder i GLU. Vi bekrefter at tildelingen er benyttet i samsvar med forutsetningene.

KAP. 260 POST 50 – ARKIVUTDANNING

I juni 2017 ble NTNU tildelt 2 mill. kroner til arkivutdanningen ved NTNU i forbindelse med Helsearkivet på Tynset, for å styrke og styrke aktiviteten ved utdanningen.

Midlene er disponert til styrking av fagmiljøet og til utvikling av samlingsbasert videreutdanning i arkiv- og samlingsforvaltning. Det er tatt opp 64 studenter til den første av tre videreutdanningsemner som gjennomføres i forbindelse med etablering av Helsearkivet på Tynset. De to andre videreutdanningsemnene tilbys høsten 2018 og våren 2019. Vi bekrefter at tildelingen er benyttet i samsvar med forutsetningene.

KAP. 260 POST 50 – NYE IKT-STUDIEPLASSER

I juli 2017 ble NTNU tildelt kr. 1 867 500 fra Kunnskapsdepartementet for 45 nye studieplasser. Studieplassene skal bidra til å øke opptaket på IKT-utdanninger, herunder ingeniørutdanninger som særlig er rettet mot IKT.

Studieplassene er hovedsakelig fordelt til Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE), og noen til Fakultet for ingeniørvitenskap (IV) og opptaket er økt i henhold til intensjonen.

KAP. 260 POST 50 – REKRUTTERINGSSTILLINGER

Kunnskapsdepartementet tildelte i juni 2017 kr. 1 603 000 til fire nye rekrutteringsstillinger ved Center for Cyber and Information Security (CCIS) på Gjøvik. De nye rekrutteringsstillingene skal bidra til å styrke forskning og kunnskap om IKT-sikkerhet.

De fire stillingene ble lyst ut i august 2017 og rekrutteringsprosessen er i slutfasen. Det forventes tiltredelse i løpet av første halvår 2018.

KAP 276 POST 01 – UNIVERSELL, FAGSKOLEMIDLER – STØTTE TIL KARTLEGGING

Kunnskapsdepartementet tildelte i juni 2017 kr. 800 000 til Universell. Som en del av oppfølging av Meld. St. 9 skal midlene benyttes til kartlegging av hvilket behov fagskolene har for støtte til arbeidet med studenter med ulike funksjonsnedsettelse og utrede aktuelle tiltak.

Prosjektet er forsinket. Det vises til rapport under kapittel 4.7 om Universell.

3.11 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

NTNU er bedt om å rapportere på måloppnåelse for byggeprosjekter med samfunns- og effektmål. Dette gjelder avsluttede byggeprosjekter, samt byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase. For sistnevnte må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at målene skal kunne nås etter at bygget står ferdig.

NYBYGG GJØVIK

Eier og utbygger av bygget er Statsbygg med NTNU som leietaker. Bygget er opprinnelig prosjektert og planlagt for administrasjon og fagmiljø ved Høgskolen i Gjøvik.

Bygget er oppført og innflytting er gjennomført som planlagt i desember 2017.

NMK2 ÅLESUND

Eier og utbygger av bygget er NMK2 Eiendom AS med NTNU som en av flere leietakere.

Fremdrift er i henhold til plan. NTNU flyttet inn som første leietaker i august 2017, og har samlet alle maritime utdanninger og det nautiske fagmiljøet i bygget. Det er samtidig gjort omfattende oppgraderinger av simulatorer og utviklet et eget forskningslaboratorium for autonome skip, i tillegg til vesentlige forbedringer av lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

SVERREGATE 12

Eier og utbygger av bygget er Statsbygg med NTNU som leietaker i en lang-siktig leieavtale på 30 år. Bygget er opprinnelig prosjektert og planlagt for tidligere HiSTs miljø for teknologiutdanning.

Sverresgate 12 ble ferdigstilt i 2016 og NTNU flyttet inn med en midlertidig brukstillatelse i desember 2016. I 2017 var bygget inne i en 6 måneders

prøvedriftsfase. Bygget ble overlevert med store feil og mangler fra utleier som foreløpig reduserer måloppnåelsen. Bygget evalueres som en del av NTNU campusutvikling.

LÆRERKVARTALET

Eier og utbygger av bygget er E C Dahls Eiendom med NTNU som leietaker i en langsiktig leieavtale på 15 + 15 år. Bygget er opprinnelig planlagt og prosjektert for tidligere HiSTs lærerutdanning. Kvartalet er ferdigstilt med innflytting i desember 2017 og oppstart i nybygget i januar 2018. Bygget er inne i en 6 måneders prøve driftsfase.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering

NTNU følger de grunnleggende styringsprinsippene i staten og har systemer, rutiner og tiltak for internkontroll som skal forebygge styringssvikt, feil og mangler.

Den overordnede vurderingen av status bygger på egevalueringer av NTNUs internkontroll. Som følge av store organisasjonsendringer i 2017 opplever vi at strukturer, roller og kompetanse til en viss grad må innarbeides på nytt. Evalueringene viser at nivået på internkontrollen holder seg relativt stabilt, det arbeides kontinuerlig med utviklingstiltak og bevisstheten om betydningen av god internkontroll er økende.

Den overordnede vurderingen er at NTNU har rimelig god styring og kontroll innen de enkelte virksomhetsområder, men med enkelte forbedringspunkter. Risikoen for brudd på lover og regler vurderes som forholdsvis lav, kvaliteten på rapporteringen er forholdsvis god, og risikoen for vesentlige feil er lav. Driften er rimelig effektiv og målrettet. Svakheter som er avdekket, er i de fleste tilfeller knyttet til uklare ansvarsforhold eller ufullstendige kontroller og dokumentasjon av disse. Ut fra dette er det igangsatt et arbeid med å utvikle en felles systematikk og felles IT-verktøy som skal gi en mer helhetlig internkontroll, og som skal gjøre det lettere for brukerne å etterleve og følge opp av gjeldende krav og avvik.

4.2 Aktivitet og status i 2017

NY ORGANISASJON

Fusjonen mellom NTNU og høyskolene i Ålesund, Gjøvik og Sør-Trøndelag trådte i kraft 1. januar 2016, mens ny organisering av både faglig og administrativ virksomhet ble innført fra 1. januar 2017.

Reorganiseringen av NTNU innebar store endringer. 18 institutter fikk ny faglig sammensetning, et fakultet ble lagt ned og videreført som to nye, vi sentraliserte flere administrative tjenester og opprettet noen nye felles-administrative avdelinger. Den administrative oppgavefordelingen mellom nivåene ble endret på flere områder. Cirka 1500 administrativt ansatte ble innplassert i ny stillingsstruktur. I tillegg gjennomførte vi lederskifte for åremålstilsatte ledere i august og reduserte den administrative bemanningen med cirka 7 %.

Det generelle inntrykket er at implementeringen av ny organisering har gått bra, men det er samtidig viktig å påpeke at oppgavemengden og arbeidsbelastningen i perioder har vært stor. Det har vært noen utfordringer, men ved inngangen til 2018 ser vi at mye er i ferd med å gå seg til og komme på plass rent organisatorisk og ansvarsmessig.

Underveis har vi særlig hatt oppmerksom på tre områder:

Risiko knyttet til overbelastning for enkeltmedarbeidere og arbeidsmiljø hadde fokus under hele fusjonsprosessen. Innenfor enkelte tjenesteområder og i deler av organisasjonen har vi vært og er fortsatt svært lavt bemannet. Risikoen er betraktelig redusert nå som det vesentligste av fusjonsarbeidet er gjennomført, men på noen administrative områder er det behov for ressursmessig styrking fremover.

I 2017 har vi opplevd utfordringer knyttet til organiseringen av de administrative tjenestene for den faglige virksomheten i Gjøvik og Ålesund og fremfor alt samspillet mellom de stedlige instituttene, fakultetene og fellesadministrasjonen i Trondheim. Hovedprinsippet for organiseringen som ble valgt, er basert på tjenesteavtaler. I løpet av 2017 ble det gjort mange tilpasninger etter at de opprinnelige tjenesteavtalene ble signert og så og si alle avdelinger og fakulteter har tatt grep for å løse både akutte og mer langsiktige problemer. I løpet av 2018 skal man evaluere de organisatoriske løsningene som er valgt og vurdere behov for å gjøre eventuelle justeringer.

Det var utfordringer med økonomistyringen i 2017, og vi opplevde et betydelig mindreforbruk i forhold til budsjett. Det var i utgangspunktet krevende å utarbeide gode budsjetter for de nye enhetene på grunn av store endringer, samtidig erfarte vi kapasitetsutfordringer ift. gjennomføring av nye satsinger og vi fikk vesentlig høyere inntekter enn forventet. De store omstillingene gjorde det vanskeligere å planlegge langsiktig, og fremover blir det behov for å re-vitalisere arbeidet med langsiktig planlegging og ressursstyring.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Helse, miljø og sikkerhet har hatt stort fokus i 2017. NTNU har jobbet aktivt for å bringe det systematiske HMS-arbeidet opp på en felles plattform og et felles kvalitetsnivå i de tre byene. NTNUs digitale verktøy for risikovurdering og avvikshåndtering er tatt i bruk som gjennomgående systemer og grunnkursene i HMS har hatt god deltakelse i alle byene. Vi antar av det fortsatt er en under-rapportering av avvik, men arbeider for å forbedre dette.

NTNU har vært i en betydelig omstillingsprosess etter fusjonen i 2016 og omorganiseringen av den faglige og administrative virksomheten fra 2017. Det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet ble kartlagt på alle enheter gjennom «Arbeidsmiljø på dagsorden 2016» og «Arbeidsmiljøundersøkelsen 2017». Utfordringer har typisk vært knyttet til ny arbeidsdeling, midlertidig lokalisering og stort arbeidspress for nøkkelpersoner og enheter. Ansvar for å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø ble tydelig kommunisert til ledere på alle nivå, og det har vært arbeidet systematisk for å gjøre lederlinja i stand til å håndtere oppgavene og utfordringene. Arbeidsmiljø og fusjon var faste tema på dagsorden i dialogen med vernelinja, fagforeningene, arbeidsmiljøutvalget (AMU) og sentralt samarbeidsutvalg (SESAM).

PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET

Ved NTNU som øvrige institusjoner i UH-sektoren, behandles personopplysninger i stort omfang for flere formål. Både innenfor personal- og studieadministrasjon og innenfor forskning, er omfanget av behandling av personopplysninger særlig omfattende.

I 2017 har vi arbeidet med å forberede innføringen av EUs nye personvernforordning («General Data Protection Regulation» – GDPR) som iverksettes i mai 2018. Personvernforordningen viderefører mange av bestemmelsene i gjeldende lovgivning, men innebærer også flere nye og til dels strengere krav til behandling av personopplysninger.

Informasjonssikkerhet har over tid kommet høyere på dagsorden i UH-sektoren, både som følge av et endret trusselbilde og økte krav og forventninger fra Kunnskapsdepartementet og andre etater i statsforvaltningen om å styrke informasjonssikkerheten. Av den grunn har NTNU arbeidet med å forberede implementeringen av et forbedret styringssystem (ledelsessystem) for informasjonssikkerhet. Implementeringen av styringssystemet starter våren 2018. Det gjennomføres piloter med utvalgte enheter for å bygge erfaringer om hvordan man arbeider med informasjonssikkerhet i praksis.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhetsmiljøet ved NTNU i Gjøvik (NISlab) forsker på metoder for autentisering og verifisering av brukere. Raghavendra Ramachandra ser på hvordan ansiktsgjenkjenning kan forbedres for å unngå forfalskning.

Foto: Anders Gimmedstad Gule

Vi arbeider med å styrke den overordnede koordineringen mellom krav og oppgaver knyttet til informasjonssikkerhet og personvern gjennom å utvikle en helhetlig internkontroll i NTNU. En mest mulig felles, overordnet tilnærming vil være viktig for å sikre oversikt over krav, rutiner og ansvar, samt bidra til en enhetlig praksis ved institusjonen, og en sikker og effektiv drift. Dette vil også gjøre det lettere å etterleve og gjennomføre nødvendig internkontrollaktivitet i det daglige, både for ledere og andre på ulike nivå i NTNUs organisasjon.

PERSONVERNOMBUDSFUNKSJONEN

Alle offentlige virksomheter vil etter nye regler bli forpliktet til å ha personvernombud. Per i dag benytter NTNU Norsk senter for forskningsdata (NSD) som personvernombud for forskning. Ordningen medfører at forskningsprosjekter som er meldepliktige, skal meldes NSD, og at meldeplikt til Datatilsynet dermed ikke er nødvendig. Ettersom meldeplikten bortfaller, må man imidlertid se på samarbeidet med NSD fremover, og hvordan NSDs rolle som personvernombud for forskning kan utvikles i lys av nytt personvernregelverk. Imidlertid dekker ikke denne personvernfunksjonen studenttjenester og administrative behandlinger. NTNU har derfor ansatt eget personvernombud, som skal fylle rollen som ombud knyttet til administrasjon og studier. Personvernombudet som tiltrer i mars 2018, vil ha en viktig rolle som kontaktpunkt mellom Datatilsynet og NTNU, og være et viktig kontaktpunkt og ombud for de registrerte. Vi vil se nærmere på hvordan funksjonsinndelingen mellom forskning og øvrige områder på best mulig måte skal utformes i tråd med endrede krav i nytt regelverk, blant annet i samarbeid med NSD og personvernombudet.

STUDENTOMBUD

NTNUs nye studentombud startet sitt virke i oktober 2017. Formålet med ordningen er å bidra til økt rettssikkerhet for studentene og avklare rettstillingen til studentene overfor universitetet. Studentombudets virksomhet skal i hovedsak omfatte situasjoner hvor en student opplever å være i en formell eller prosedyremessig gråsoner og/eller mener det er begått feil eller urett overfor vedkommende. Studentombudets oppgaver kan sammenlignes med Sivilombudsmannen ved at det er studenter som mener å ha blitt utsatt for feil fra universitetet som i første rekke skal kunne bruke studentombudet. Det som særlig skiller studentombudet fra andre stillinger ved institusjonen som gir råd og veiledning til studentene, er at studentombudet skal være en uavhengig bistandsperson overfor studentene.

KVALITETSSYSTEM FOR UTDANNING

NTNUs mest gjennomarbeidede system for å sikre måloppnåelse er systemet for kvalitetssikring av utdanning. I 2016 ble det implementert et felles kvalitetssystem for utdanning for fusjonspartnerne. Hovedinntrykket fra arbeidet med Kvalitetsmeldingen for utdanning 2017 er at fakultet og institutt følger opp kvalitetssystemet og tilhørende rutiner gjennom et systematisk og kontinuerlig kvalitetsarbeid. Arbeidet med re-akkreditering av studietilbudene som følge av ny studietilsynsforordning er også i gang. I hovedsak oppleves kvalitetsarbeidet som positivt. Problemer og utviklingspotensial blir avdekket, og det iverksettes endringstiltak.

NY RAMMEFORDELINGSMODELL

Styret vedtok i januar 2017 en ny rammefordelingsmodell (RFM). Ny RFM og tilhørende viderefordelingsmodeller i regi av fakultetene ble benyttet i fastsettelsen av enhetenes budsjetttrammer for 2018. Erfaringene er foreløpig svært gode. Sammenliknet med fusjonspartnerens tidligere budsjettfordelingsmodeller, representerer RFM en forenkling og gir økt transparense. RFM inneholder

insentiver for å realisere målene i NTNUs strategi, og legger grunnlag for videre effektivisering og digitalisering av budsjettarbeidet. Arbeidet med å utforme en viderefordelingsmodell for fellesadministrative enheter vil fortsette i 2018.

VIRKSOMHETSARKITEKTUR

Ved NTNU har vi kommet et godt stykke på vei i arbeidet med digitalisering av virksomhetsstyringen og utvikling av et nytt lederstøtteverktøy (BEVISST). I den sammenheng erfarer vi at vi i stadig større grad har behov for å koble data på tvers av ulike funksjonsområder («siloeer») for å støtte instituttnivåets behov for å helhetlig styring og koordinering.

Den 3. januar 2018 var NTNU vertskap for et seminar om «Digital virksomhetsstyring i UH-sektoren» med cirka 100 deltakere fra store deler av sektoren. En entydig konklusjon fra dette seminaret er at arbeidet med å utvikle gode digitale virksomhetsstyringsløsninger hemmes av at informasjonsarkitekturen i dag er silobasert og fragmentert, og at digitaliseringen av UH-sektoren forsinkes som følge av mangel på felles digital informasjonsarkitektur.

Anbefalingene som kom fram fra seminaret var blant annet at det må utvikles en felles digitaliseringsplattform for sektoren i form av en overordnet informasjons-arkitektur basert på felles definisjoner av virksomhetsdata (metadata). Denne arkitekturen må legge opp til integrasjoner mellom sektorens felles datavarehus og de respektive institusjonenes egne datavarehus. En felles informasjonsarkitektur er avgjørende for sømløs, automatisert dataflyt som gir mulighet for å utnytte felles data uavhengig av hvor de oppstår.

KD bør ta et initiativ som sikrer at det blir utviklet en felles informasjonsarkitektur for UH-sektoren.

ETABLERING AV INTERNREVISJON

Styret har i flere saker drøftet etablering av internrevisjon ved NTNU i sammenheng med forbedring av styring og kontroll. I 2016 ble det vedtatt å opprette en internrevisjonsfunksjon ved NTNU, og samtidig som det ble bestemt at internrevisjonsfunksjonen skal organiseres ved å kjøpe tjenester eksternt. Statens Innkjøpssenter (Difi) inngikk i desember 2017 en rammeavtale for kjøp av internrevisjonstjenester for statlige virksomheter. NTNU har sluttet seg til denne rammeavtalen, og en internrevisjon for NTNU vil være på plass våren 2018.

4.3 Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering

Regjeringen igangsatte en egen avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen) fra 2015. For NTNU har ABE-trekket i bevilgningen ligget på rundt 40 mill. kr årlig (inkludert de tidligere høgskolene), dvs. at det innen utgangen av 2018 har akkumulert seg opp til cirka 160 mill.kr.

I utgangspunktet var fusjonen og administrativ effektivisering to ulike prosesser, men ved NTNU falt de sammen i tid. Fusjonen gav oss en anledning og et ekstra moment til å gjøre en del omfattende grep, både forbedringer, endringer som «stod på vent» og grep som grunnet ny organisasjon. Det var en viktig prinsipiell beslutning for NTNU å skjerme den vitenskapelige aktiviteten og ta kuttet innenfor administrasjonen.

Styret vedtok i sak 49/16 en «planleggingsramme for administrative effektiviserings-tiltak for 2017 på minimum 5 %, og 10% med samlet effekt for perioden 2017–19». Styrets effektiviseringskrav ble beregnet til cirka 110 mill.kr.

HOVEDGREP FOR IVERKSETTING AV STYRETS EFFEKTIVISERINGSKRAV

Det langsiktige målet er å utvikle et effektivt administrativt støtteapparat som yter administrative tjenester med god nok kvalitet med et varig redusert kostnadsnivå. Dette vil kreve at oppgavene løses på nye måter med mindre ressurser, eller at oppgaver avvikles/fjernes, uten at dette går ut over kvaliteten og primærvirksomheten. Samtidig skal et forsvarlig og godt arbeidsmiljø for administrativt ansatte opprettholdes.

Styrets effektiviseringskrav er iverksatt gjennom flere grep som må ses i sammenheng.

Kunngjørings- og tilsetningsstopp: Arbeidet med å redusere administrativ bemanning ble startet i 2016, med innføring av kunngjørings- og tilsetningsstopp. Et betydelig kutt ble gjennomført gjennom naturlig avgang og en grundig vurdering av om tilsetninger skulle skje når noen sluttet i en administrativ eller teknisk stilling. Samtidig ble flere midlertidige engasjementer avsluttet.

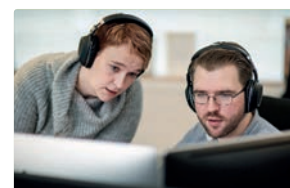
Ny administrativ organisering: I januar 2017 ble ny administrativ organisering iverksatt, og ansatte ble innplassert i en ny organisasjon der prinsippene om å unngå dublisering og ta ut stordriftsfordeler var integrert i bemanningsplaner og struktur.

Dupliseringseffekt: Fusjonen medførte at NTNU hadde flere ledere innenfor samme funksjonsområde eller flere medarbeidere som løste samme oppgaver. Behovet for en del stillinger og oppgaver falt dermed bort som følge av fusjonen og etableringen av den nye administrative organisasjonen. Slike dupliseringseffekter ble i sin helhet tatt ut i 2017.

Stordriftsfordeler: Integrering av de administrative oppgavene fra høgskolene innebar i første rekke volumøkning og kun i mindre grad helt nye oppgaver. Det har derfor vært mulig å løse disse oppgavene med en lavere ressursbruk enn det fusjonspartnerne til sammen hadde tidligere. Effekten av stordrift ble i stor grad tatt ut i 2017, men på sikt kan det også være potensial for å hente ut ytterligere stordriftsfordeler gjennom å samle funksjoner, forenkle prosesser og øke standardisering og digitalisering. Sentralisering av teknisk/administrative tjenester knyttet til variabel lønn, IKT og dokumentasjonsforvaltning er eksempler på strukturelle grep som skal gi bedre og mer effektive tjenester. Det tar gjerne tid å ta ut potensialet av en slik omstilling og en forbigående nedgang i kvaliteten. Erfaringene viser da også at det gjenstår en del arbeid med å ta ut gevinstene og ytterligere tilpasninger må til.

Etablering av gjennomgående administrativ standard og kvalitet: Arbeidet med ulike former for forbedringsarbeid ble intensivert i 2017. I første omgang er fokuset rettet mot forbedringer gjennom forenkling, standardisering og effektivisering av den administrative virksomheten på alle nivå. I S-sak 47/16 ble prosesseierskap for gjennomgående administrative prosesser lagt til hhv. organisasjonsdirektør, økonomi- og eiendomsdirektør og prorektor for utdanning. De tre første prosessene som gis et særskilt løft når det gjelder forbedring, standardisering og digitalisering er Plan-, budsjett og oppfølging, Rekruttering av vitenskapelig ansatte og Studieplanlegging. Arbeidet med de tre prosessene er godt i gang, og forventes å gi effekter fra 2018 og utover.

Reduserte driftskostnader: I sammenheng med utredningen av administrative organisering ble det meldt inn en betydelig mengde forslag til avbyråkratisering og effektivisering. Et utvalg ledet av dekan Geir Øien gjennomgikk forlagene og utvalgets rapport fra 2017 peker bl.a. på muligheter for å redusere anslagsvis 30 millioner kroner i direkte eller indirekte personalrelaterte kostnader gjennom endrede måter å arbeide på, innføring av felles print, felles standard for bespisning, redusert reiseaktivitet etc. En viktig grunntanke bak Øien-utvalgets anbefalinger var at gjenværende kostnadskutt gjennom ABE ikke kun kan tas ut

Sparer millioner på virtuelle møter

Mye tyder på at SfB-prosjektet (Skype for Business) allerede tidlig i 2018 har spart NTNU for mer enn hva det kostet å innføre løsningen. Besparelsene kommer i all hovedsak gjennom sparte reisekostnader og medgått arbeidstid.

Foto: Geir Mogen/NTNU IT

gjennom reduksjon av bemanning. Sentralt i dette lå en antakelse om at organisasjonen nærmet seg et kritisk nivå innenfor noen tjenesteområder. Ikke minst fordi NTNU i samme periode fortsatt hadde (og fortsatt har), god vekst i kjerneaktiviteten. Øien-utvalgets forslag er fulgt opp i budsjettet for 2018, og forventes å gi en reduksjon i driftskostnadene fra 2018 og videre fremover. Tett lederoppfølging er forutsetning for at effekter av denne typen skal kunne hentes ut.

Figuren viser forholdet mellom årsverk i faglige stillinger (KDs def.) og årsverk i ledelse og administrasjon. Hvert administrative årsverk «betjener» 2,87 faglige.

RESULTAT VED UTGANGEN AV 2017

Resultatet ble at ved utgangen av 2017 hadde vi kuttet 7% av de administrative kostnadene, hovedsakelig på lønnskostnader. Kuttene skjedde uten oppsigelser. Arbeidet var krevende, men det er NTNUs vurdering at det var riktig å utnytte handlingsrommet som fusjonen gav, og at dette har skapt et handlingsrom for videre utvikling.

NTNU skiller seg fra sektoren ved å ha en betydelig reduksjon i støtteapparatet samtidig som vi har en vesentlig vekst i kjernevirksomheten. Dette viser at det tilsynelatende har skjedd en positiv utvikling i den administrative produktiviteten. Vi mener imidlertid at vi må være svært forsiktige med å trekke slik konklusjoner. Det er langt flere forhold som må belyses for å vurdere utviklingen i administrasjonens produktivitet. Signaler fra organisasjonen tyder også på at bildet er nyansert og ikke udelt positivt, og at utviklingen må følges videre.

4.4 Sikkerhet og beredskap

NTNU vedtok i 2016 Politikk for beredskap, som definerer ambisjonsnivå og mål for det systematiske beredskapsarbeidet, og NTNUs evne til krisehåndtering. I 2017 ble det utarbeidet ny handlingsplan for perioden 2017–2019 for prioritering av innsats. Informasjonssikkerhet omfattes ikke særskilt i handlingsplanen, da et eget prosjekt ble etablert høsten 2016 for innføring av nytt styringssystem for informasjonssikkerhet. Følgende rapport omtaler de punktene Kunnskapsdepartementets tar opp i tildelingsbrevet for 2017.

OVERORDNET ROS-ANALYSE FOR NTNU

Det ble i 2017 gjennomført en omfattende, virksomhetsomspennende risiko- og sårbarhetsanalyse av NTNU. Gjennom ROS-analysen har listen over definerte fare- og ulykkeshendelser (DFU) blitt revidert. Et tydeligere og forenklet planverk for beredskap videreutvikles i 2018, hvor beredskapsorganisasjonen gjenspeiler NTNUs nye organisering i tre byer. Det planlegges gjennomført tilsvarende aktiviteter på samtlige fakultet innen utgangen av 2018. Alvorlig brudd på informasjonssikkerheten er gjennom denne ROS-analysen blitt identifisert som en egen DFU, som får en egen tiltaksplan. En egen og mer målrettet ROS-analyse av informasjonssikkerheten vil komme på plass gjennom den pågående implementeringen av nytt styringssystem for informasjonssikkerhet. Styret informeres om det systematiske arbeidet innen samfunnsikkerhet og beredskap gjennom egen HMS-årsrapport.

BEREDSKAPSØVELSER

Som del av den omfattende ROS-analysen, med påfølgende endringer i planverk og organisering, er det gjennomført beredskapsanalyse av sentral beredskapsgruppe sammen med dekanene. Beredskapsanalysen ble gjennomført som rundebords øvelse. Scenario var knyttet til hendelse i utlandet, hvor studenter og ansatte fra flere fakultet, med tilhørighet til også campusbyene, var rammet. Parallelt med de sentrale aktivitetene i det systematiske beredskapsarbeidet, har også flere fakulteter gjennomført øvelser på lokalt nivå.

OPPFØLGING AV TILTAKSOMRÅDENE I HANDLINGSPLAN FOR INFORMASJONSSIKKERHET

Styring og kontroll

I påvente av innføring av nytt ledelsessystem for informasjonssikkerhet (ISMS), har man benyttet de styrende dokumentene fra gamle NTNU. I det pågående prosjektet med nytt ISMS skal de styrende dokumenter tilpasses NTNUs nye delegasjons- og styringsreglement. De styrende dokumenter dekker både risikostyring, etterlevelse i arbeidsprosesser, og de tekniske tiltak. Samtlige dokumenter er vesentlig endret, forenklet og tydeliggjort med hensyn til mål, roller og ansvar, og kontroll. Målet er å skape bedre etterlevelse, tydeligere rutiner for internkontroll, avvikshåndtering, systematisk rapportering og revisjon. Gjennom et mer kontinuerlig og systematisk arbeid, skal forbedringsløyfen bli tydeligere.

Sikkerhet i digitale tjenester

Her har NTNU en variasjon, basert på hvilken del av organisasjonen som eier og drifter den digitale løsningen internt på universitetet. Dette skyldes hovedsakelig mangelfulle styringssystemer for informasjonssikkerhet i organisasjonene før, under og i omorganiseringsfase etter fusjonen (2015–2017). Dette har igjen ført til varierende sikkerhetspraksis og teknisk gjeld arvet fra IT-avdelingene i fellesadministrasjonen, fakultetene og instituttene ved gamle NTNU, og fra IT-avdelingene ved de tidligere høyskolene som nå er slått sammen til en stor sentralisert IT-avdeling. Til tross for utfordringene er de sentrale digitale tjenester, og de tjenestene som inneholder sensitive data teknisk sett oppdaterte og lite sårbare. Utfordringer knyttet til arbeidsprosesser adresseres i nytt ISMS.

Digital beredskap

NTNU Seksjon for digital sikkerhet (DS) ble opprettet i januar 2017. Seksjonen opprettet deretter etter NTNU SOC (NTNU Security Operations Centre) som er registrert som kontaktpunkt nasjonalt hos NSM NorCERT og internt i UH-sektoren hos UNINETT CERT. Nye retningslinjer for digital beredskap er utviklet under prosjektet for innføring av nytt ISMS. En ny beredskapsplan for digitale tjenester er under utvikling for å etterleve «Retningslinje for hendelse og krisehåndtering» som baserer seg på ISO27002:2013 samt beste praksis fra NIST og ENISA.

Sikkerhet i nasjonale felles komponenter

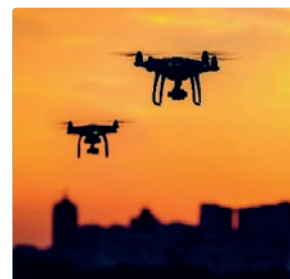
NTNU leverer per i dag ingen nasjonale felles komponenter, men benytter flere av dem i egen forvaltning. Innen UH-sektoren benyttes Feide og Dataporten. NTNU leverer kun enkelte felleskomponenter til UH-sektoren. Blant disse finner man UH- Skype og tungregningsressurser som er en del av UNINETT Sigma2.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Det er en målsetting å øke kapasitet og kompetanse i utførende del av ISMS. En egen retningslinje beskriver hvordan arbeidet med sikkerhetskultur og opplæring skal etableres og være i drift. Måling av sikkerhetsklima og mer standardiserte prosesser for eksempelvis innen klassifisering av informasjon, risikovurderinger, og håndtering og lukking av avvik, er tiltak som nå implementeres sammen med bedre digitale støtteverktøy. Kompetanseheving og utvikling av sikker jobb-praksis sammen med lederes økte oppmerksomhet på risikostyring vil over tid utvikle bedre informasjonssikkerheten.

RUTINE FOR MELDING OG HÅNDTERING AV AVVIK OG SIKKERHETSBRUDD

En rutine for melding og håndtering av avvik og sikkerhetsbrudd er innført. Denne rutinen omfatter også brudd på personvernet. En egen retningslinje for avvik knyttet til informasjonssikkerhet og brudd på personvernet er utarbeidet for å forbedre etterlevelse og håndteringsevne. Systemet RiskManager benyttes som elektronisk verktøy for registrering og håndtering av avvik knyttet til

Droner – teknologi for et godt samfunn?

I oktober arrangerte Forskningsetisk utvalg ved NTNU et åpent seminar i Litteraturhuset i Trondheim med denne tittelen. Seminaret belyste utvikling av kunstig intelligens, bruk av autonome våpensystemer og etiske utfordringer knyttet til krigføring. Innleggene ble holdt av en teknolog, en prest og en filosof, og trakk opp en rekke interessante perspektiver. Etter innledningene ble det en engasjert debatt der publikum deltok.

«Informasjonssikkerhet og Personvern» og for «Helseforskning». Det har ikke vært avvik av slik betydning at de har blitt behandlet i ledelsens gjennomgang i 2017.

4.5 Læringer i statsforvaltningen

Departementet viste i tildelingsbrevet for 2017 til samfunnskontrakten mellom regjeringen og partene i arbeidslivet for perioden 2016–2020 og forventer at alle institusjoner bidrar til fortsatt økning i antallet lærlinger. NTNU har tatt oppfordringen. I 2015 hadde NTNU 35 lærlinger. De siste to årene har NTNU tatt inn i overkant av 30 lærlinger i året. De fleste har en læretid på to år. NTNU har nå ca 62 lærlinger til enhver tid. I 2018 vil det være aktuelt å ta inn lærlinger i de fleste fagene universitetet har godkjenning i, og at det i tillegg søkes om godkjenning i sikkerhetsfaget der man ved bestått fagprøve får yrkestittelen vektor.

Tabellen viser antall lærlinger fordelt på fagområder i 2017:

Fagområder	Antall
Automatiseringsfaget	6
CNC- maskineringsfaget	1
Dataelektronikerfaget	2
Elektrikerfaget	1
Finmekanikerfaget	1
Fotograffaget	2
IKT-servicefaget	16
Industrimekanikerfaget	12
Kontor- og administrasjonsfaget	10
Laboratoriefaget	1
Malerfaget	1
Mediegrafikerfaget	3
Møbelsnekkerfaget	1
Produksjonselektronikerfaget	2
Rørleggerfaget	2
Tømrerfaget	1
Sum	62

4.6 Brukerorientering

BRUKERINVOLVERING, STUDENTER

NTNU har generelt gode ordninger for å ivareta studentenes interesser. Gjennom studentdemokratiet er studentene representert på alle nivå i organisasjonen, fra emnenivå og opp til NTNU-styret. Studentene kan fremme sine synspunkter gjennom studentrepresentantene, og studentrepresentantene skal ivareta studentenes rettigheter. Veiledningstilbudet omfatter både veiledning i forhold til den faglige delen av studiet og veiledning inn mot mestring av det å være student samt karriereplanlegging. NTNU har også et eget avvikssystem hvor studentene kan melde fra om avvik både i forhold til utdanningskvalitet og mangler ved læringsmiljøet. På lik linje med ansatte kan studentene varsle om alvorlige forhold som lovbrudd, mobbing og trakassering. NTNUs varslingsrutiner gjelder også for studentene. Et studentombud vil være et supplement til disse ordningene.

RÅD FOR SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

NTNU Råd for samarbeid med arbeidslivet består av tre tematiske råd; NTNU RSA Helse og helserelaterte teknologier, NTNU RSA Teknologi og næringsliv og NTNU RSA Skole, kultur og velferd. Disse har kommet godt i gang med sitt arbeid og har utarbeidet egne handlingsplaner for sine respektive områder. I tillegg har de gitt innspill til både revisjonen av NTNUs strategi 2018–2025 og til konseptutredningen av Campusprosjektet.

ALUMNIVIRKSOMHET

Gjennom NTNUs alumni-nettverk har vi styrket kontakten med arbeids- og næringsliv nasjonalt og internasjonalt i 2017. Vi har rettet oppmerksomheten mot internasjonalisering, opprettet alumni-nettverk i Europa og i Kina og økt samspillet med våre alumner gjennom aktiviteter i Brussel, Shanghai, Beijing og New Dehli. NTNUs alumner har også bidratt overfor våre studenter gjennom flere tiltak.

FUSJON

Fusjonen har medført store endringer og til dels krevende omstillinger. Sterk involvering av brukerne, dvs. studenter og ansatte, har vært med på å forme prosessen underveis, og deres deltakelse har vært avgjørende både for prosessen og for det endelige resultatet.

NIFU utfører på oppdrag fra NTNU et 3-årig følgeforskningsprosjekt om fusjonen og integrasjonsarbeidet. Prosjektet skal bla belyse i hvilken grad en evner å ta ut synergier, hva de viktigste driverne for å få dette til er, og hva som er til hinder for å nå målene som ble satt i fusjonsplattformen. NIFU leverte sin første rapport i 2016. Våren 2018 gjennomføres en spørreundersøkelse rettet mot alle vitenskapelig ansatte, samt to case-studier rettet mot utvalgte fagmiljø. Følgeevalueringen avsluttes våren 2019 med en oppsummerende rapport og en konferanse.

CAMPUSUTVIKLING

NTNUs campusprosjekt har i regi av delprosjektet Kartlegging og konseptutvikling gjennomført en omfattende brukerinvolveringsprosess i 2017, som fortsetter ut i 2018. Hensikten er å kartlegge behov og utforske muligheter når konsepter for ulike typer arealer skal utvikles i ny campus.

Involveringen har vært organisert i form av arbeidsgrupper med bred deltakelse av ansatte og studenter fra hele NTNUs organisasjon i tillegg har det vært gjennomført en rekke kvalitative og kvantitative kartleggings og utforskings aktiviteter for å innhente kunnskap til å utarbeide konsepter for ulike typer arealer i fremtidig campus.

NTNUs campusprosjekt, og spesielt den omfattende brukerinvolveringen NTNU har kjørt i tidligfase, i tråd med NTNUs program for involvering i campusutvikling (2016) kan bli en modell for framtidige statlige utbyggingsprosesser.

4.7 Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

LIKESTILLING

Handlingsplan for rekruttering av kvinner til faste vitenskapelige stillinger fra 2013 ble forlenget til 2017. I planperioden økte kvinneandelen i professorstillinger med 2,8 %-poeng til 24,6 %, og for førsteamanuenser med 5,5 %-poeng til 42,2 % (kilde: DBH). Det ble tildelt 30 kvalifiseringsstipend og 17 startpakker i planperioden. NTNU har god erfaring med disse virkemidlene. Gjennom årene har

Viserektor ved NTNU i Ålesund Annik Fet Magerholm (midten). CampusUka i Ålesund inviterte publikum og næringslivet til formidling av kunnskap om dagsaktuelle temaer. Nye nettverk skapes også mellom CampusUkas partnere NTNU i Ålesund, næringslivet på Norsk Maritimt Kompetansesenter (NMK), Fagerlia VGS og Fagskolen i Ålesund.

Foto: Tone Molnes

67 % av førsteamanuensene som fikk kvalifiseringsstipend, blitt professor 3–4 år etter at de fikk stipend. Ordningen med startpakker har også positiv effekt. Størstedelen av midlene går til finansiering av forskningsassistanse, bearbeidelse av data, innkjøp av teknisk utstyr og nettverksbygging.

Utviklingen i forbedring av kjønnsbalansen i faste vitenskapelige stillinger viser store variasjoner mellom instituttene. Følgeforskning fra NTNUs BALANSE-prosjekt viser at de institutter som tar aktive grep for å bedre kjønnsbalansen, har større og raskere fremgang enn de som ikke gjør det. Erfaringene tas med inn i neste planperiode. NTNUs BALANSE-prosjekt 2016–2018 er finansiert av NFR og NTNU.

NTNU utarbeidet i 2017 en ny handlingsplan for likestilling og mangfold som skal gjelde for perioden 2018–2021. For første gang inkluderes perspektiver på mangfold. Mangfold er et vidt begrep. I handlingsplanen har NTNU valgt å fokusere på internasjonalt ansatte, med kobling til NTNUs strategi for perioden 2018–2025. Politikk for likestilling og mangfold skal integreres i alle deler av NTNUs virksomhet og gjelder for alle ansatte, uavhengig av stilling.

Likestilling i utdanningene

Ved NTNU er kjønnsfordelingen blant registrerte studenter omtrent 50/50. I samarbeid med næringslivet har NTNU jobbet målrettet for å rekruttere kvinner til teknologifag. Dette har gitt resultater og i 2016 ble det besluttet å fjerne jentepoeng på seks av sivilingeniørstudiene ved NTNU. Søkertallene til NTNU i 2017 viste imidlertid at færre jenter søkte seg til teknologifagene og færre gutter søkte seg til helsefagene enn året før. NTNU vil følge denne utviklingen nøye og vurdere om det er behov for tiltak for å bedre kjønnsbalansen i utdanningene.

Seksuell trakassering

#metoo kampanjen ga fornyet oppmerksomhet om seksuell trakassering som en kulturell og organisatorisk utfordring. I 2011 fikk NTNU en «Policy mot trakassering, utilbørlig atferd og harde konflikter». Den vektlegger ledere og ansattes ansvar for å forebygge krenkende adferd og at konkrete saker håndteres på en forsvarlig måte slik at begge parter får komme til orde. Høsten 2017 ble alle ledere oppfordret til å ta opp seksuell trakassering i forbindelse med Arbeidsmiljøundersøkelsen. NTNUs nettsider om seksuell trakassering ble oppdatert for å gjøre informasjon om NTNUs støtteapparat og formelle rutiner lettere tilgjengelig for studenter og ansatte. Sidene ble også oversatt til engelsk.

TILRETTELEGGINGSTJENESTEN VED NTNU

Det antas at ca. 7 prosent av studentmassen har en funksjonsnedsettelse, dette tilsvarer ca. 2700 studenter ved NTNU. God tilgjengelighet er viktig på mange områder, for eksempel bygg, IKT, undervisning og eksamen. Det er derfor mange enheter som har en rolle i arbeidet med å gjøre NTNU tilgjengelig for studenter med funksjonsnedsettelse.

NTNU Tilrettelegging er en pådriver og et støtteapparat for universell utforming og individuell tilrettelegging ved NTNU. Dette gjøres gjennom å utvikle og bistå med kompetanse om universell utforming og tilrettelegging til de ulike enhetene, være en støtte for fakultet/institutt der hvor omfattende tilretteleggingstiltak må på plass, og etablere hensiktsmessige, sentrale tilbud til studenter med funksjonsnedsettelser for å øke deres forutsetninger for å mestre studiene.

NTNU Tilrettelegging ble i 2017 organisert som en faggruppe under Avdeling for Studenttjenester. Faggruppen ble samlokalisert på Campus Gløshaugen, men har i tillegg en person i hhv. Ålesund og Gjøvik som har deler av stillingen sin knyttet til tilrettelegging for studenter. Arbeidet med å kunne tilby likt tilbud til studenter i Trondheim, Ålesund og Gjøvik har fortsatt i 2017, og flere av kursene rettet mot

studenter med spesifikke funksjonsnedsettelse, som tidligere har vært arrangert i Trondheim, ble i 2017 også arrangert i Ålesund og Gjøvik.

Hovedaktiviteter 2017:

- *Studentrettede aktiviteter:* Veiledning av studenter, mentortilbud, kurs og grupper, blant annet: Studieteknikk for studenter med lese- og skrivevansker, mestringskurs, kurs i bruk av lese- og skrivestøtteprogram, og gruppe for studenter med Asperger syndrom
- *Mentorordning:* Samkjøring og videreutvikling av rutiner fra tidligere HiST og gamle NTNU for å oppnå et mer spisset og hensiktsmessig tilbud. Videreutvikling av kurs for mentorer
- *Likt tilretteleggingstilbud ved NTNU i Trondheim, NTNU i Ålesund og NTNU i Gjøvik:* I 2017 ble det for første gang arrangert kurs for studenter med dysleksi og for studenter med ADHD i Gjøvik, og det ble arrangert kurs i bruk av spesialprogramvare for studenter med dysleksi i Ålesund. Det ble også opprettet mulighet for tilrettelagte lesesalsplasser ved NTNU i Gjøvik
- *Synliggjøring etter fusjonen:* Etter fusjonen har det vært behov for å jobbe med synliggjøring, både internt og eksternt, men spesielt for studenter og miljø fra tidligere HiST grunnet at rådgiver derfra ble samlokalisert med rådgivere fra gamle NTNU
- *Hørselskampanje:* Det forventes en stor økning i antall hørselshemmede i årene som kommer. Det er lagt til rette for en større hørselskampanje som lanseres i 2018, som skal bidra til bevisstgjøring om hørselshemming blant studenter og bidra til økt bruk av mikrofon i undervisningen. I tillegg til studenter med hørselshemming vil dette være vesentlig for studenter med konsentrasjonsvansker og studenter som ikke har norsk som morsmål
- *Handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging:* NTNUs handlingsplan på dette området gikk opprinnelig ut i 2017. I påvente av endelig organisering ble arbeidet med ny plan utsatt og forgående plan ble videreført ut 2018. Høsten 2017 ble arbeidet med ny plan startet opp
- *Inkludering av studenter med funksjonsnedsettelse i studentmiljø:* «Tilgjengelighetspotten» ble etablert i 2015 og er en årlig pengesum på 25 000,- som studentforeninger/ -organisasjoner kan søke om ifm. å gjøre arrangement tilgjengelig for studenter med funksjonsnedsettelse. I 2017 ble 25 000,- tildelt ISFiT.

I 2018 vil NTNU Tilrettelegging fortsette arbeidet med å bistå studenter med en funksjonsnedsettelse slik at de i størst mulig grad kan mestre sitt studie. Vi vil fortsatt ha fokus på å tilby og utvikle hensiktsmessige tiltak, samt kunne gi et likt tilbud ved NTNU i Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Tilretteleggingsforum vil gjenopprettes etter fusjonen, og med deltakere fra alle fakultet har også dette forumet en viktig funksjon med tanke på å sikre lik behandling på tvers av fakultet og campus. I 2018 vil det også for første gang være mulig å hente ut statistikk for tilrettelagte eksamener for hele NTNU. En prioritert oppgave vil også være å ferdigstille ny handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging.

UNIVERSELL

Den nasjonale enheten Universell mottok i 2017 et driftstilskudd på kr. 2.350.000,- via rammetilskudd fra KD til NTNU. I tillegg mottok Universell kr. 800 000,- over kap. 281 post 01 til å styrke arbeidet med universell tilrettelegging, og bidra til

implementering av tiltak i regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015–2019.

Enheten hadde lønns- og driftsutgifter på kr. 3 473 000, og Universell hadde 3,2 årsverk i 2017. Merforbruket ble dekket gjennom tilskuddsmidler fra Barne- og likestillingsdepartementet. I tillegg mottar Universell midler fra BLD og KD for å gjennomføre tiltak i Regjeringens handlingsplan for universell utforming. Universell rapporterer separat på disse prosjektene. NTNU bistøt enheten med kr. 23 000,-.

Hovedaktiviteter 2017:

- Arrangement av 12. nasjonale konferanse om inkluderende læringsmiljø, med 146 deltakere fra 26 utdanningsinstitusjoner og andre samarbeidspartnere
- Utredningen «Bedre tilgang til studielitteratur» ble overlevert oppdragsgiverne KD og Kulturdepartementet i april. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med NLB.
- Utkast til veileder for kvalitetssikring av tilbud og tjenester for studenter med nedsatt funksjonsevne ble overlevert referansegruppen. Ventes ferdigstilt 1. mars 2018.
- Oppfølging av EU-prosjektet om «Universell utforming av læring» med mange foredrag og videre arbeid, særlig i partnerland i Norden og EU.
- Lansering av nye nettsider for Universell
- Lansering av ny håndbok for medlemmer av læringsmiljøutvalg, samt direkte oppfølging av enkelte LMU
- Utstrakt foredragsvirksomhet og besøk til utdanningsinstitusjoner om universell utforming av læringsmiljø, totalt 19 presentasjoner i sektoren.

Universell mottok i tillegg kr. 800 000,- fra Statsbudsjettet 2017 – kap. 276 post 01, for å gjennomføre en kartlegging av hvilket behov fagskolene har for støtte til arbeidet med studenter med ulike funksjonsnedsettelse, og utrede aktuelle tiltak (brev fra KD til NTNU den 21.06.2017). Grunnet lang tilsettingsprosess er midlene i sin helhet overført til 2018, og prosjektet vil oversende innledende rapport med milepæler for prosjektet innen 15. mars 2018.

Universell mottok i tillegg prosjektmidler fra BLD til gjennomføring av prosjekter om universell utforming. Universell vil rapportere særskilt på bruk av disse midlene innen oppgitte tidsfrister.

LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Studentene ved NTNU skal være sikret et inkluderende og helhetlig læringsmiljø. Dette gjelder fysiske, digitale, pedagogiske, organisatoriske og psykososiale forhold som påvirker studentenes læring. Læringsmiljøutvalget (LMU) rapporterer direkte til styret og skal gi råd til styret og ledelsen ved NTNU i saker som vedrører læringsmiljøet. For å ivareta lokale hensyn, har NTNU etablert underutvalg av LMU på henholdsvis campus Gjøvik og Ålesund.

LMU ser at enhetene i 2017 har jobbet systematisk for å sikre studentene et godt og inkluderende læringsmiljø. Det har vært jobbet med faglig tilhørighet, utvikling av innovative læringsarealer og digitale læremidler, og tettere oppfølging av studentene. Dette er faktorer som har positiv innvirkning på studentenes helhetlige læringsmiljø.

Avviksrapporteringen for 2017 viser at det meldes inn få avvik og tilbakemeldinger fra studentene på læringsmiljø.

LMU er opptatt av kommunikasjon av tjenestetilbudet mot studentene, på å sikre likeverdige studenttilbud på alle campusene, samt av at hensynet til universell utforming ivaretas også i et digitalt læringsmiljø. LMU har anbefalt NTNU å ha spesiell oppmerksomhet på det psykososiale læringsmiljøet og dette følges opp i prørektor for utdanning sine dialogmøter med fakultetene. Eksempler på aktuelle tiltak for bedring av det psykososiale læringsmiljøet er inkluderende og gode mottak av studenter, forbedre fagtilhørighet for å forebygge frafall, etablere sosiale arenaer som kan bidra til redusere opplevelse av ensomhet mm.

UTFORMING AV BYGNINGER OG UTEAREALER

NTNU har mål om at alle bygninger og uteområder skal ha universell utforming så langt det er mulig. Vårt motto er: Bra for alle, men nødvendig for noen. For alle byggeprosjekter ved NTNU er det prosedyrer for å sikre og forbedre tilgjengelighet. I tillegg avsettes det øremerkede midler til spesielle tiltak for å oppgradere brukbarhet og tilgjengelighet til eller i NTNUs bygninger. Som følge av fusjonen har NTNU fått et stort tilfang av leide bygg, NTNU benytter også midlene til spesielle tiltak i disse bygningene.

I 2017 har NTNU videreført den helhetlige tenkningen ved å oppgradere bygg med trinnfri adkomst, automatisk åpning av dører, kontrastmarkeringer, merking av trapper og gangårer med etterlysende merking og ledelinjer, både for å ivareta bedre tilgjengelighet og rømnings- og orienteringsmuligheter. All glassmerking er standardisert og alle inngangsdører er merket. Det er gjort tiltak med hensyn til dårlige lydforhold og akustikk i flere rom. I 2017 er det bl.a. på Gjøvik levert høreforsterkersystem, montert dørautomatikk, levert rømningsstoler mm for å øke tilgjengelighet og forbedre rømningsforhold. Heiser i Kjemi 5 og Suhmhuset i Trondheim er utskiftet. Det er etablert flere spesielt tilrettelagte rom. Ved utbedring av brannvarslingsanlegg monteres det varsellamper som gjør det tryggere for hørselshemmede.

Ill.foto: colourbox.dk

5 Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Utfordringsbildet i 2018

NTNUs aktiviteter er langsiktige. Samtidig er de nasjonale og globale samfunnsendringene omfattende og raske, og virkningene er til dels uforutsigbare. Betydningen av kunnskap, kvalitet og høy kompetanse øker, og samfunnsutviklingen avspeiler seg direkte i krav og forventninger til universitetene. Vi ser særlig tre trender som vil være viktige for NTNU i strategiperioden fram til 2025: skjerpet konkurranse, styrket samspill med samfunnet og det å være en endringsvillig organisasjon.

SKJERPET KONKURRANSE

NTNU vil oppleve skjerpet konkurranse fremover, både når det gjelder å rekruttere de beste medarbeiderne og studentene og å skaffe forskningsmidler. Konkurransen vil bli mer internasjonal. For å sikre at de beste utdannings søkerne velger NTNU, må vi ha studie- og læringsmiljøer som er anerkjent for sin høye kvalitet. Vi må sikre at studentene lykkes i arbeidsmarkedet, og hindre frafall og studieforsinkelse. Mer av forskningen vil bli finansiert gjennom eksterne konkurransearenaer og i internasjonal samarbeid. NTNU må være i stand til å vinne frem i konkurransen både nasjonalt og internasjonalt. Konkurransen om de beste medarbeiderne vil øke, og det stiller nye krav til NTNU som arbeidsgiver.

STYRKET SAMSPILL MED SAMFUNNET

Samfunnet forventer at NTNU skal være en samarbeidspartner og bidragsyter i å finne morgendagens løsninger. Slik kan vi styrke verdiskapingen og finne gode løsninger på globale utfordringer. Store teknologiske endringer gir utfordringer, men kan også gi nye muligheter og styrket konkurransekraft. NTNU må lede an i dette. Samarbeids- og nyskapingsskulturen må i enda større grad være en del av alle våre fagmiljøer.

EN ENDRINGSVILLIG ORGANISASJON

For at vi skal kunne hevde oss i konkurransen om å skape det beste forsknings- og læringsmiljøet, og være en attraktiv samarbeidspartner, må vi videreutvikle og forbedre virksomheten vår. Vi må gjennom gode og inkluderende prosesser være i stand til å utnytte våre samlede ressurser bedre gjennom tydelige prioriteringer og i større grad ta i bruk ny teknologi. Økt endringstakt i verden rundt oss krever at vi endrer oss raskere enn før, men at vi samtidig tar vare på universitetets grunnleggende rolle og verdier.

5.2 Planer for 2018

NTNUs årsplan for 2018 ble vedtatt av styret i desember 2017, sak 40/17. Årsplanen gir organisasjonen rammer for arbeidet i 2018. Den inneholder ikke det komplette planverket for NTNU, men fokuserer på hovedprioriteringene som gjelder *felles for hele NTNU*. Den langsiktige forankringen av årsplanen finnes i strategien. Hovedprioriteringene er valgt på områder hvor vi har behov for endring og hvor de fleste enheter ved NTNU planlegger å legge betydelig innsats i utviklingstiltak. Det er også prioriteringer som forventes å bidra til å løse flere av våre hovedutfordringer, og som innebærer store muligheter til å styrke NTNUs organisasjon og posisjon ytterligere. Samlet sett skal hovedprioriteringene bidra til vesentlig bedre resultater.

For 2018 har vi vedtatt 3 tre likeordnede hovedprioriteringer med tilhørende virksomhetsmål. *Målene i blå, kursiv tekst inngår i NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet.* De tre hovedprioriteringene varer i utgangspunktet i tre år, og det samme gjelder målene som inngår i utviklingsavtalen med departementet. De resterende virksomhetsmålene er i utgangspunktet ettårige og oppdateres i den årlige planprosessen.

ETT NTNU

Denne hovedprioriteringen handler primært om integrasjon av de fire fusjonerte enhetene, hvordan vi utvikler oss som institusjon og legger til rette for å høste gevinster av fusjonen. NTNU har vært opptatt av å gjennomføre en fusjonsprosess som er kunnskapsbasert og med god medvirkning fra studenter og ansatte. Hovedprioriteringen «Ett NTNU» vil favne et bredt spekter av aktiviteter, eksempelvis utvikling av en NTNU-identitet og en felles kultur, strategisk arbeid med studieporteføljen, faglig integrasjon, samlokalisering av fagmiljøer, arbeid-smiljøtiltak, forbedring av administrative støtteprosesser, tiltak for effektivisering av driften og andre organisasjonsutviklings-tiltak.

Ved inngangen til 2017 vedtok styret ny administrativ og faglig organisering. 2017 ble brukt til å iverksette ny organisasjon, legge til rette for samarbeid på tvers og skape synergier. For 2018 må dette arbeidet fortsette med full kraft. Kulturbygging, arbeid med samlokalisering av fagmiljøer, samt arbeidet med å operasjonalisere og implementere ny strategi vil være omfattende oppgaver i 2018. Dette inkluderer blant annet ferdigstilling av fakultetsvise strategier og revisjon/utvikling av felles politikker på ulike virksomhets- og funksjonsområder.

Virksomhetsmål:

1. Vi skal implementere ny strategi og videreutvikle organisasjonen.
2. *Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.*
3. Vi skal forbedre, standardisere og digitalisere utvalgte arbeidsprosesser.

NASJONAL PREMISSLEVERANDØR

Hovedprioriteringen favner NTNUs nasjonale og regionale samfunnsoppdrag. Vi ønsker å være Norges mest attraktive universitet, og en foretrukken samarbeidspartner og arbeidsgiver. Som nasjonal kunnskapsleverandør skal vi utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse. Vår profil som profesjonsuniversitet er styrket gjennom fusjonen. For å realisere våre ambisjoner kreves det et tett og systematisk samarbeid med samfunns- og arbeidslivet.

Gjennom arbeid med å fornye læringsutbyttebeskrivelsene for studieprogrammene vil vi utvikle profilen i studietilbudet. Våre studenter skal møte arbeidslivsrelevante problemstillinger gjennom studiet og være attraktive medarbeidere for omstilling og utvikling i eksisterende og nytt arbeidsliv. Implementering og gjennomføring av vedtatt politikk for samarbeid med arbeidslivet vil ha høy prioritet de neste årene. Dette innebærer både å styrke kunnskapsgrunnlaget på nyskappings- og innovasjonsprosesser og å videreutvikle praksisdelen med tanke på kvalitet og relevans. NTNU skal videreutvikle entreprenørskap, innovasjon og flerfaglig samhandlingskompetanse i våre utdanningstilbud. Vi ønsker å være en drivkraft for entreprenørskap og nyskaping og vil styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon gjennom samarbeid mellom klynger og sentre (SFI/FME/NCE).

Vi skal i de tre byene bygge campus som skal støtte opp under den omstillingen Norge står overfor, og som skal bidra til å realisere visjonen «*Kunnskap for en bedre verden*». Våre universitetscampus skal fremstå som attraktive og levende,

der de fysiske omgivelsene og infrastrukturen stimulerer og inspirerer til læring, forskning, formidling og nyskaping på høyt nivå.

Virksomhetsmål:

1. Vi skal utvikle profil, helhet og sammenheng i studieprogrammene gjennom å fornye og tydeliggjøre læringsutbyttebeskrivelsene.
2. Vi skal øke vår relevans og videreutvikle vårt samarbeid med arbeidslivet.
3. *Vi skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.*
4. *Vi skal planlegge en fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.*
5. Vi skal skape fleksible arealer som er tilpasset nye læringsformer på alle campus.

STERKE, INTERNASJONALT ORIENTERTE FAGMILJØER

Denne hovedprioriteringen bygger opp under visjonen om å bli et internasjonalt fremragende universitet som leverer «*Kunnskap for en bedre verden*». NTNU skal være et internasjonalt orientert universitet som har høy kvalitet i all forskning og kunstnerisk virksomhet. Vi ønsker å ha flere fagmiljøer som hevder seg verdenstoppen og forskning som setter tydelige spor etter seg. Vår utdanning skal holde høy faglig og pedagogisk kvalitet, og vi har satt i verk flere tiltak for å styrke undervisningskvaliteten gjennom satsingen NTNU Toppundervisning. Utvikling av et pedagogisk meritteringssystem er ett av flere tiltak for å styrke fagmiljøenes utdanningsfaglige kompetanse. I 2018 skal det gjennomføres en ny runde med merittering av undervisere og et nytt tilbud om utdanningsfaglig basiskompetanse piloterer ved tre fakultet.

Samarbeid med institusjoner i andre land er et virkemiddel for å heve kvaliteten i vår egen virksomhet. Internasjonalisering må være en integrert del av aktiviteten ved alle NTNUs fagmiljøer – i studieprogrammer, i forskningsaktivitet og i nyskappingsinitiativ. Våre fagmiljøer skal samarbeide med fremragende fagmiljøer over hele verden og rekruttere studenter og ansatte derfra. Samarbeid innen det europeiske utdannings-, forsknings- og innovasjonsområdet er en hovedprioritet for NTNUs internasjonale samarbeid. Formidling og kommunikasjon skal styrke NTNUs synlighet og omdømme ute i verden.

Virksomhetsmål:

1. Vi skal bli en mer aktiv internasjonal aktør gjennom å øke vår deltakelse i Horisont 2020, Erasmus+ og EIT.
2. Vi skal styrke forskningskulturen og legge vekt på åpen tilgang til forskning.
3. *Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.*
4. *Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering.*

5.3 Budsjett for 2018

For 2018 tildeles NTNU kr. 6 487 014 000 kroner i ordinær rammebevilgning, noe som innebærer en realvekst sammenlignet med 2017. Tildelingsbrevet fra KD beskriver bakgrunn og enkeltkomponenter i rammebevilgningen. Trekket i bevilgning knyttet til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) er på 0,7% i 2018, og er innarbeidet i rammefordelingen gjennom de effektiviseringskrav som styret har vedtatt.

Ill.foto: thinkstock.com

For 2018 er det samlet sett vekst i rammen til fakultetene. Nivået på SO-rammen sikrer en strategisk innretning med mulighet for å støtte opp om hovedprioriteringene. Fordelingen innebærer også en fortsatt føring om effektivisering av driften.

Ny rammefordelingsmodell (RFM) er tatt i bruk fra 2018. RFM er et redskap for å fordele NTNUs bevilgning fra Kunnskapsdepartementet til fakultetene, vitenskapsmuseet og fellesadministrasjonen.

NTNU fordeler bevilgningen innenfor to hovedområder: driftsrammer og strategi- og omstillingsmidler. I tillegg vil øremerkede bevilgninger fra KD skilles ut særskilt i budsjettene, og for å håndtere usikkerhet budsjetteres det også inn en usikkerhetsmargin.

Tabellen under viser fordeling av bevilgningen for 2018, samt endringstall i forhold til 2017.

Tall i 2018 tusen kr.	Historikk	Fordeling	Endring	Planleggingsrammer		
År	2017	2018	2017-2018	2019	2020	2021
Rammebevilgning fra departementet	6 316 065	6 487 014	2,7%	6 510 739	6 523 125	6 519 318
<i>Fordeling av bevilgningen:</i>						
Ramme drift fakultetene og VM	3 822 573	3 951 486	3,4%	3 934 513	3 918 009	3 890 819
Fellesadministrasjonen og andre fellestilt	1 537 337	1 579 736	2,8%	1 560 623	1 547 562	1 533 476
SUM Driftsrammer	5 359 911	5 531 222	3,2%	5 495 135	5 465 570	5 424 294
Rekrutteringsstillinger	509 196	500 900	-1,6%	536 186	552 242	552 242
Strategiske satsinger, vit.utstyr og omstilli	310 719	340 326	9,5%	373 224	391 514	423 560
SUM Ramme strategi og omstilling (SO)	819 915	841 226	2,6%	909 410	943 755	975 801
Campusutvikling NTNU	8 216	53 238	548,0%	53 238	50 238	50 238
Engangsbevilgninger	71 685	-		-	-	-
Usikkerhetsmargin	56 339	61 329	8,9%	52 956	63 562	68 985
Øvrige fordelinger og usikkerhetsmargin	136 240	114 566	-15,9%	106 194	113 799	119 222
SUM rammefordeling	6 316 065	6 487 014	2,7%	6 510 739	6 523 125	6 519 318

* Eiendomsavdelingen og Avdeling for campusservice finansieres i hovedsak gjennom internhusleiemodellen. Samlet ramme i 2018 er anslagsvis 1,1 mrd.kr., en realvekst på ca 10 mill.kr sammenlignet med 2017.

5.4 Utdanningskapasitet

Det arbeides langsiktig med porteføljeendring innen planleggingsfag ved Fakultet for arkitektur og design (AD). Siktemålet er å imøtekomme samfunnsbehovet for økt planleggingskompetanse, jf. St.meld. 18 (2016–2017), om bærekraftige byer og sterke distrikt, og stortingsvedtak 708 der regjeringen bes sette i gang et arbeid for å øke utdanningskapasiteten i offentlig planlegging. AD utreder et nytt studieprogram i bærekraftig byplanlegging som forutsetter finansiering av nye studie-plasser fra KD før igangsettelse. I påvente av opprettelse av nytt studietilbud

søker fakultetet løsninger innenfor eksisterende strukturer som i noen grad kan avhjelpe kompetanseetterspørselen.

NTNU har utredet et tilbud om utdanning innenfor klinisk ernæringsfysiologi, og kan iverksette et studieprogram med 25 plasser per studieår. Dette krever imidlertid både tildeling av nye studieplasser og en ytterligere statlig finansiering av oppstartskostnader.

NTNU ser på mulighetene for å etablere en bachelor i paramedisin ved studie-sted Gjøvik. Her finnes det allerede et årsstudium innen dette fagområdet. Tidligst mulige oppstart for en bachelor i paramedisin er i studieåret 2020/21.

Utredninger viser et stort framtidig behov for IKT-kompetanse. NTNU har god søkning til våre IKT-studier og har faglig kapasitet til å øke opptaket på disse studietilbudene dersom det opprettes nye studieplasser.

NTNU har et stort tilbud innenfor etter- og videreutdanning (EVU), og ønsker å øke aktiviteten ytterligere. Vi ser på organisering av vårt EVU-tilbud og vurderer områder hvor tilbudet kan økes. Mulighetene for å øke tilbudet innenfor digitalisering gis særskilt oppmerksomhet.

5.5 Større investeringsprosjekter

NTNU arbeider med planer for campusutvikling både i Trondheim, Gjøvik og Ålesund. Hovedfokus for NTNU er samling av campus i Trondheim hvor universitet er selvforvaltende institusjon. I Ålesund og Gjøvik er anleggene i hovedsak eid og driftet av Statsbygg.

SAMLET CAMPUS I TRONDHEIM

Arbeidet med samlet campus i Trondheim har vært det største delprosjektet innenfor campusutvikling på NTNU i 2017.

I 2017 vil har prosjektet vært inne i fase 2 av samlet campus i Trondheim. I denne fasen skal overordnede behov og muligheter defineres. Dette gjøres gjennom arbeid med en masterplan for samlet campus i Trondheim. Det er tre hovedaktiviteter i 2017 som samlet utgjør masterplan for samlet campus i Trondheim er:

- Utarbeidelse av en fysisk plan (NTNUs disposisjonsplan som legger grunnlaget for formell planprosess med Trondheim kommune)
- Kartlegging av arbeidsmønster og utvikling av konsepter for ulike arealtyper
- Utredning av faglig lokalisering innenfor samlet campus.

Arbeid med Masterplan for samlet campus i Trondheim vil fortsette i 2018 og legge grunnlaget for Statsbygg og NTNU sitt arbeid med Oppstart forprosjekt-rapport, samt programmering og forprosjektering av delprosjekter.

ELGESETERGATE 10

Eier av bygget vil være Statsbygg med NTNU som leietaker i en langsiktig leieavtale. I Elgesetergate 10 prosjekterer Statsbygg et kombinert bygg for helse- og sosialfag ved NTNU og Sit idrett. I 2017 har Statsbygg, NTNU og Sit gjennomført bearbeiding av forprosjekt med bred involvering av fagmiljøene i regi av Campusprosjektet på NTNU og Sit.

Nærmere femti personer er involvert i partssammensatte arbeidsgrupper som gir innspill til bearbejdingen av forprosjektet. Bearbejdesfasen avsluttes i mars 2018.

LÆRERKVARTALET PÅ KALVSKINNET

Eier av bygget er E C Dahls Eiendom med NTNU som leietaker i en langsiktig leieavtale på 15 + 15 år. Bygget er opprinnelig planlagt og prosjektert for tidligere HiSTs lærerutdanning. Kvartalet er ferdigstilt og tatt i bruk av NTNU.

CAMPUS GJØVIK OG CAMPUS ÅLESUND

Kunnskapsdepartementet orienterte høyskolesektoren om at man gjennom strukturmeldingen ber institusjonene om å utarbeide campusutviklingsplaner i samsvar med de faglige prioriteringene. NTNUs hovedfokus er samling av campus i Trondheim. Universitetet har også campuser i Ålesund og Gjøvik, og begge disse anleggene er i hovedsak eid og driftet av Statsbygg.

NTNU har i samarbeid med Statsbygg og Gjøvik kommune startet en prosess med sikte på etablere en samlet plan for campus på Kallerud i Gjøvik, og vi tar sikte på oppstart i løpet av 2018. Arbeidet vil skje i samarbeid med flere interessenter og eiendomsaktører i området.

I Ålesund startet kommunen arbeidet med en områdeplan for Campus Ålesund i 2016. Denne dekker universitetsområdet, vegsystemet og omkringliggende arealer. Denne er fortsatt under arbeid. Arbeidet skjer med deltakelse fra NTNU, Statsbygg og lokalt næringsliv. Planen vil i stor grad dekke spørsmålene som gjelder arealanvendelse og behov for arealreserver for framtidig utvikling i området. NTNU har tidligere utarbeidet en egen utviklingsplan for campus Ålesund. Etter at kommunen har sluttført områdeplanen, vil det være naturlig at NTNU foretar en vurdering av om det er behov for revisjon av utviklingsplanen som foreligger.

OCEAN SPACE CENTER

Havromsvitenskap og havromsteknologi er et av fire tematiske satsningsområder ved NTNU. Ocean Space Center er et prosjekt for utvikling av infrastruktur og kompetanse knyttet til dette satsningsområdet. Hovedgrepet er en oppgradering og utvikling av det marintekniske senteret på Tyholt i Trondheim til en framtidrettet utdannings- og forskningsinfrastruktur for NTNU og for Sintef Ocean. Dette vil gi grunnlag for at fagmiljøene også i framtiden blir en viktig leverandør av kunnskap som bidrag til fortsatt verdiskaping og til bærekraftig utnyttning av havet. Kostnadene og kompleksiteten ved å flytte eksisterende infrastruktur gjør at det ikke er tenkt samlokalisert som del av arbeidet med samlet campus i Trondheim.

Prosjektet har vært under utredning siden 2008. I 2016 ble det gjennomført en tilpasset konseptvalgutredning (KVU) som anbefalte videre utvikling av konseptet Adskilte laboratorier.

Hovedgrepet i Adskilte laboratorier er en oppgradering av dagens havbasseng og et nytt langt sjøgangsbasseng med et adskilt dypvannsbasseng for Sintef. NTNUs behov for laboratoriefasiliteter inkludert bassenger er hovedsakelig samlet i et felles utdannings- og forskningslaboratorium som inneholder flere mindre bassenger og andre laboratoriefasiliteter. Alternativet Adskilte gir en fleksibel løsning for NTNU ved at man får et stort spekter av mindre laboratoriefunksjoner og ved at en i stor grad kan styre sin aktivitet selv, uavhengig av Sintef sin oppdragsvirksomhet. I tillegg er dette en hensiktsmessig løsning driftsmessig som gir studenter stor mulighet til å operere friere i laboratoriet og som igjen gir stor fleksibilitet i den eksperimentelle delen av utdanningen. Samtidig har løsningen en fleksibilitet med hensyn til endrede behov i framtiden ved at utstyr

og mindre basseng lett kan erstattes med nye løsninger som tilfredsstillende de nye behovene.

Den tilpassede konseptvalgutredningen har i 2017 vært gjennom en ekstern kvalitetssikring (KS1) som anbefalte å gå videre med konseptet adskilte laboratorier med noen justeringer. Det ble anbefalt at det investeres i NTNUs felles utdannings- og forskningslaboratorium samtidig som en anbefaler at det ikke investeres i nytt sjøgangsbasseng og nytt dypvannsbasseng for Sintef. Som en følge av dette har NTNU og Sintef fått i oppdrag fra Nærings- og Fiskeri-departementet om å utarbeide en supplerende analyse. Sintef Ocean blir bedt om å lage en oppdatert strategi og forretningsplan knyttet til prosjektet. Samtidig gis det en mulighet for en justering av konseptet tilpasset justert strategi, framtidig oppdragsmarked og en bærekraftig økonomi. Den supplerende analysen vil foreligge i mars 2018.

Ill.foto: colourbox.dk

5.6 Overordnet risikovurdering

Risikoen for svikt i gjennomføring av årsplan og budsjett for 2018 vurderes som lav. Planverket er godt gjennomarbeidet, og plansiden godt kvalitetssikret som følge av at deler av målene inngår i utviklingsavtalen med KD. At vi også har arbeidet med revidert strategi i høst medvirker til bedre forankring av og kvalitet i virksomhetsmålene og planene for 2018.

Vellykket gjennomføring av årsplan og budsjett for 2018 vil i stor grad avhenge av at vi fortsetter fusjonsarbeidet som planlagt og har stabil tilgang til ekstern finansiering. Kritiske suksessfaktorer er rekruttering av de beste studentene, talentutvikling og systematisk oppfølging og utvikling av medarbeiderne, god utdanningsledelse, økt samhandling med eksterne, samt forbedring av systemer for styring og kontroll, herunder standardisering og effektivisering av det teknisk-/administrative støtteapparatet være. Erfaringer fra 2017 viser at tilstrekkelig kapasitet hos lederne og i støtteapparatet er en vesentlig risikofaktor for gjennomføring av planene.

Vi har identifisert noen forhold som blir ekstra viktige for å lykkes i 2018. Disse usikkerhetene går på tvers av alle eller flere av hovedprioriteringene, og vil bli fulgt opp gjennom monitorering og rapportering.

VELLYKKET FUSJONSARBEID

Vellykket fusjonsarbeid vil være den viktigste suksessfaktoren også i 2018. Selv om viktige milepæler er tilbakelagt gjenstår det fortsatt mye arbeid med å gjennomføre fusjonen i forhold til samordning av studieprogram, samlokalisering av fagmiljøer, felles kulturbygging mv. Å lykkes med dette arbeidet vil være kritisk i seg selv, men også for å realisere potensialet som ligger i det nye, fusjonerte NTNU.

NTNU har vært gjennom en periode med reorganisering og lederskifter. Det innebærer at mange må gjøre seg kjent med nye roller og ansvarsområder. Det er krevende å ivareta en effektiv daglig drift med fokus på primæroppgavene, samtidig som vi skal prioritere høyt å utvikle felles identitet og skape en felles kultur, utvikle studieporteføljen, øke faglig integrasjon, gjennomføre samlokalisering og forbedre administrative prosesser. Den nye organisasjonen har både behov for konsolidering etter omfattende omstilling og behov for videreutvikling, bl.a. i forhold til å avstemme forventningene til kvalitet på ulike administrative tjenester og arbeidsdelingen mellom nivåer.

Når det gjelder budsjettoppnåelse for 2018, vil det være en høy risiko knyttet til samlokaliseringsprosjektet. Her er det mange delprosjekter som skal gjennom-

føres, med store kostnader. Det vil være behov for god budsjettstyring både for å klare å holde seg innenfor de gitte kostnadsrammer, men også at man har den forventede fremdrift i prosjektene og får disse gjennomført i henhold til plan. Det er mange gjensidige avhengigheter og en høy grad av «domino-effekt» i disse prosjektene, hvor forsinkelser i ett prosjekt også automatisk vil medføre forsinkelse i andre delprosjekter.

PROSESSFORBEDRING OG DIGITALISERING

Det teknisk-administrative støtteapparatet kan effektiviseres gjennom forenkling og standardisering av arbeidsprosessene. Gjennom 2016 og 2017 har NTNU kuttet kostnader gjennom å redusere antall årsverk. Samtidig er det igangsatt viktig forbedringsarbeid i forhold til arbeidsprosesser og verktøy, og dette arbeidet vil bli forsert i 2018. Digitale løsninger vil være avgjørende for å lykkes.

Kvalitet og tilgjengelighet i støttesystemer og datagrunnlag knyttet til økonomi/ budsjett, søknadsløp, prosjektgjennomføring, utdanningsvirksomhet etc. er en forutsetning for virksomheten. Den reviderte strategien har som mål at NTNU skal iverksette digitaliseringstiltak og forbedringer som støtter opp under helhetlige, standardiserte rutiner og arbeidsprosesser.

KAPASITET OG TILGJENGELIGHET I LEDELSE OG STØTTEAPPARAT

NTNU hadde en vekst i kjernevirksomheten i 2017, samtidig som vi reduserte administrativ bemanning. Arbeidet med oppfølging av fusjonen, samlokalisering og campusutvikling kan ta ledelsesmessig oppmerksomhet bort fra kjerneoppgavene og skape arbeidsmiljømessige utfordringer. Begrenset kapasitet i ledelse og administrativt støtteapparat kan være en trussel mot arbeidsmiljø og gjennomføringsevne. I 2018 blir det viktig å fjerne flaskehals i støtten til kjernevirksomheten.

TILGANG TIL EKSTERN FINANSIERING

Konkurransen om tilgang til finansiering av forskning blir stadig skarpere, bl.a. fordi stadig større andel av norske statlige forskningsmidler (NFR) kanaliseres gjennom EU og tildeles gjennom internasjonal konkurranse. NTNU kan vise til gode resultater, men det er allikevel viktig «å holde trykket oppe». Vi reduserer risikoen for inntektssvikt gjennom et systematisk arbeid for å høyne søknads-kvalitet og motivere fagmiljøene for å søke virkemidlene.

Nyskaping handler ofte om å få i gang nye tiltak og aktiviteter for å løse eksisterende utfordringer. Det finnes ikke store ressurser tilgjengelig for slike tiltak. Derfor er godt samarbeid med eksterne viktig. Det vil alltid være risiko for at midler ikke er tilgjengelig eksternt og i trangere tider stiger usikkerheten.

REKRUTTERING OG UTVIKLING AV MEDARBEIDERNE

Rekruttering av vitenskapelig ansatte og karriereutvikling vurderes som avgjørende suksessfaktorer for å lykkes på flere områder i fremtiden. Konkurransen om «de beste hodene» er sterk og økende, nasjonalt og internasjonalt. På den annen side har økonomiske innstramminger i mange land gjort at det er større tilgang på kompetente søkere til vitenskapelige stillinger på flere områder. Risikoen er knyttet til i hvilken grad vi finner relevante kandidater til ledige stillinger, om vi maktet å rekruttere de beste i konkurranse med andre institusjoner og om vi får beholde dem vi rekrutterer lenge nok. Det er også en problemstilling at det på noen felt er færre kompetente norske søkere, blant annet til ph.d.-stillinger. Vår strategi er dels å satse på utvikling av de talentene og medarbeiderne vi allerede har, dels å sette inn målrettede tiltak for å rekruttere talenter utenfra. Forsterket innsats i arbeidet med karrierepolitikk er ett eksempel på tiltak vi arbeider med for å beholde og utvikle våre ansatte.

Vi ser at det er behov for flere medarbeidere med høyere digital kompetanse. Dette krever et sterkt lederfokus på langsiktig bemanningsplanlegging og kompetanseutvikling. I tillegg må NTNU tilby brukerrettede kurs for å heve den generelle kompetansen knyttet til IKT, prosessforbedring og digitalisering.

Som en oppfølging av lederskiftene i 2017 ble det høsten 2017 også igangsatt et eget lederutviklingsprogram som vil pågå videre utover i 2018.

REVITALISERE LANGTIDSPERSPEKTIV I PLANLEGGING OG BUDSJETTERING

Det er økt risiko for dårlig økonomistyring i tider med høy endringsfrekvens. Flere tiltak vil bli iverksatt for å sikre gjennomføring av budsjettet, blant annet følges økonomien opp månedlig gjennom vurdering av budsjettavvik og prognoser.

NTNU er en stor virksomhet som det tar tid å endre. Desto viktigere blir det å være presise i mål og virkemiddelbruk, og arbeide fremtidsrettet og langsiktig. Etter et par år med til dels kortsiktig ressursstyring som følge av store omstillinger, vil det i 2018 være viktig å revitalisere arbeidet med langsiktig planlegging og ressursstyring. Vi har potensial for å tydeliggjøre det strategiske handlingsrommet, avstemme felles prioriteringer og forbedre gjennomføringsevnen.

INFORMASJONSSIKKERHET, PERSONVERN OG HELHETLIG INTERNKONTROLL

Informasjonssikkerhet og personvern representerer betydelige risikoområder også i 2018, der det gjennomføres egne prosjekter for å implementere bedre styrings- og ledelsessystemer og tilhørende internkontrollrutiner utover i organisasjonen.

Det er i 2018 igangsatt et arbeid med å utvikle en felles systematikk og felles IT-systemer for en mer helhetlig internkontroll ved NTNU. Dette arbeidet vil legge grunnlaget for felles prinsipper, metoder og verktøy for internkontroll på ulike områder, og bidra til en mer helhetlig internkontroll ved NTNU. Målet med en felles systematikk og felles system er at det skal være brukervennlig, enkelt og effektivt for ledere, lederstøtte og andre roller tilknyttet internkontrollsystemet som skal bidra til at NTNU etterlever gjeldende regelverk og krav som stilles for å oppnå en sikker og effektiv virksomhet. Vi antar at en felles systematikk vil gjøre det lettere å gjennomføre en helhetlig oppfølging av etterlevelsen av gjeldende krav for NTNUs samlede virksomhet. Dette oppnås ved at man får en mer samlet og gjennomgående oversikt over risikoforhold knyttet til ulike virksomhetsområder. Vi tar sikte på at etterlevelsen av regelverk knyttet til HMS, personvern, informasjonssikkerhet, KVASS mv. skal gjøres i et felles internkontrollsystem som bygger på en felles overordnet systematikk og en samordning av pålagte krav der det kan gjennomføres.

Kompleksiteten i virksomheten og gjensidig avhengighet på tvers av fagområder øker. Dette krever økt samarbeid og fordrer felles språk og rutiner. Det er derfor viktig at forbedringer på dette feltet gjennomføres.

6 Årsregnskapet

6.1 Styrets kommentarer til årsregnskapet

NTNUS FORMÅL

NTNUs visjon er «Kunnskap for en bedre verden». NTNU skal legge premisser for kunnskapsutviklingen og skape verdier i og for samfunnet – økonomisk, kulturelt og sosialt.

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, og står for hovedtyngden av høyere teknologiutdanning i Norge. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud i naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomi, entreprenørskap, arkitektur og kunstfag. NTNUs forskning er internasjonalt orientert og kjennetegnes ved teknologisk spisskompetanse, faglig spennvidde og tverrfaglig tilnærming. Universitetet har om lag 40 000 studenter og cirka 7 100 årsverk.

VURDERING AV INSTITUSJONENS DRIFT

Fra 2017 ble ny organisasjonsstruktur iverksatt ved NTNU. Dette innebærer faglig integrasjon på tvers av fagmiljøene i Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Også ny administrativ organisering ble iverksatt fra 2017. Samtidig ble det i august tilsatt nye ledere for den kommende 4-årsperioden på institutt, fakultet og i rektorat. Aktivitetsnivået har vært høyt for å iverksette fusjonen, både med samordning av studieporteføljen, samling av fagmiljø og revidering av NTNUs strategi. Arbeid med standardisering, forbedring og digitalisering av prosesser i det administrative støtteapparatet er i gang og gjennomføres i form av en rekke større og mindre tiltak på alle nivå i organisasjonen.

For øvrig nevner vi at vitenskapsfestivalen Stormus og utstillingen «Body Worlds Vital» ved Vitenskapsmuseet var godt besøkt og har bidratt til svært positiv profilering av NTNU.

REGNSKAPSAVLEGGELSEN

Regnskapet er avlagt i tråd med de nye statlige regnskapsstandarder gjeldende fra 1/1-2017 og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet gir etter styrets mening et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen per 31.12.2017.

OMTALE AV VESENTLIGE AVVIK MELLOM PERIODISERT RESULTATBUDSJETT OG RESULTATREGNSKAP

(5% av inntektsnivå). Budsjettet tilsa et negativt resultat på -162,5 mill.kr, mens årsresultatet viser et overskudd på 244 mill.kr, og oppbygging av ubrukte bevilgninger. Årsaken til dette mindreforbruket er sammensatt. De økte BOA-inntektene var høyere enn forventet og vi fikk forsinkelser på byggeprosjekter i campusprosjektet. NTNU har vært gjennom sitt første år med ny organisering etter fusjonen. Mange enheter opplevde en usikkerhet knyttet manglende historikk og oversikt over sine ny-fusjonerte enheter for budsjetteringen for 2017, noe som nok resulterte i at kvaliteten på budsjettene ikke ble optimal. I tillegg erfarer vi at det å få en ny organisasjon til å fungere har krevd mye tid og ressurser i mange ledd, noe som har gjort at gjennomføringsskapiteten til nye aktiviteter i 2017 ble mindre enn planlagt.

NTNU er i tillegg inne i en periode med mye byggeaktivitet og store utstyrsinvesteringer knyttet til bygg. Noe forsinkelser her medfører også at aktivitet som var planlagt i 2017 ikke kommer før i 2018.

OMTALE AV UTVIKLINGEN I AVSATT ANDEL AV TILSKUDD TIL BEVILGNINGSFINANSIERT VIRKSOMHET

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet er pr utgangen av 2017 på 662 mill.kr, tilsvarende cirka 10,5% av årets bevilgning fra Kunnskapsdepartementet. Cirka 14 mill.kr av dette tilhører Artsdatabanken, som fra 1/18-2018 er et selvstendig, bruttofinansiert forvaltningsorgan under Klima- og miljødepartementet. Inngående balanse 2018 for NTNU vil derfor være 648 mill.kr. Det planlegges høy aktivitet og betydelig nedbygging av ubrukte bevilgninger i 2018, både relatert til mye byggeaktiviteter og samlokalisering ifm fusjonen, men også mange større investeringer i utstyr og økning i tilsetninger, spesielt rekrutteringsstillinger.

OMTALE AV GJENNOMFØRTE INVESTERINGER I PERIODEN OG PLANLAGTE INVESTERINGER I SENERE PERIODER

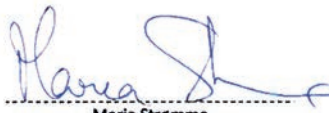

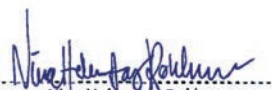

Det har vært høy aktivitet og store kostnader knyttet til ulike nybygg i 2017. Det gjenstår fortsatt en del øremerkede utstyrsmidler mottatt fra Kunnskapsdepartementet til Akrinn, og en del store utstyrsinnkjøp til nytt lærerbygg, som var planlagt i desember 2017, vil ikke påløpe før i 2018 (30 mill.kr)

I Ålesund er investeringer og innflytting i nytt bygg i NMKII ferdigstilt. I Gjøvik er Smaragd-bygget ferdigstilt, men det gjenstår noen investeringer til utstyr/laboratorier.

Samlokalisering av virksomheten i Trondheim, ihht. ny fakultets- og instituttstruktur er det neste store prosjektet. Det er i løpet av 2017 arbeidet med detaljering, kvalitetssikring og gjennomgang av detaljerte fremdriftsplaner. Risikoene har vært grundig gjennomgått i de ulike delprosjektene, og det er gjort detaljerte usikkerhetsanalyser for å sikre et best mulig grunnlag for å fastsette den samlede kostnadsrammen. Vi vil samtidig understreke at det fortsatt er store usikkerheter i gjennomføringen, bl.a. pga. antallet delprosjekter, at de skal gjennomføres samtidig og kompleksiteten dette gir. Samlet sett vil cirka 700 ansatte (årsverk) og cirka 4500 studenter flytte som følge av samlokaliseringen.

Årsregnskap 2017 for NTNU godkjennes:

Trondheim, 14. mars 2018

Nils Kristian Nakstad Fung. Styreleder	Nina Refseth	Maria Strømme
Kristin Melum Eide	Tim Torvatn	Aksel Tjøra
Nina Helen Aas Røkkum	Thomas Ferstad	Christoffer Vikebø Nesse
Anja Beate Andersen		

6.2 Prinsippnote SRS

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (mot-satt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgnings-finansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig

konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og

avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

6.3 Resultatregnskapet

Org.nr: 974767880

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	6 595 498	5 996 815	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 917 846	1 795 972	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	471 633	402 522	RE.5
Andre driftsinntekter	1	529	3 032	RE.6
Sum driftsinntekter		8 985 506	8 198 341	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	5 461 891	5 355 324	RE.8
Varekostnader	0	14 707	255	RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	745 622	702 035	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	2 505 540	2 385 373	RE.10
Sum driftskostnader		8 727 760	8 442 987	RE.14
Driftsresultat	0	257 746	-244 646	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	3 349	7 060	RE.16
Finanskostnader	6	5 174	6 235	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-1 825	825	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter	0	255 921	-243 821	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-243 886	251 890	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	-12 035	-8 069	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-255 921	243 821	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

6.4 Balanseregnskapet

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4	0	0	AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	6 218	5 225	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>6 218</i>	<i>5 225</i>	<i>AI.1</i>
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	7 977 342	8 104 491	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	738 712	725 634	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	401 890	371 402	AII.03
Anlegg under utførelse	5	357 713	427 413	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>9 475 657</i>	<i>9 628 940</i>	<i>AII.1</i>
III Finansielle anleggsmidler				
Investerings i aksjer og andeler	11	67 656	67 667	AIII.03
Obligasjoner	0	0	0	AIII.04
Andre fordringer	0	0	0	AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>67 656</i>	<i>67 667</i>	<i>AIII.1</i>
Sum anleggsmidler		9 549 531	9 701 832	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	12 425	457	BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>12 425</i>	<i>457</i>	<i>BI.3</i>
II Fordringer				
Kundefordringer	13	340 316	269 893	BII.1
Andre fordringer	14	74 515	41 170	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	7 484	8 925	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		<i>422 315</i>	<i>319 988</i>	<i>BII.4</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	2 688 024	2 473 248	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	187 572	120 035	BIV.2
Kontanter og lignende	17	1	1	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>2 875 597</i>	<i>2 593 284</i>	<i>BIV.4</i>
Sum omløpsmidler	0	3 310 337	2 913 729	BIV.5
Sum eiendeler	0	12 859 868	12 615 561	BV.1

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapi tal				
Innskutt virksomhetskapi tal	8	422	422	CI.01
Opptjent virksomhetskapi tal	8	250 561	238 526	CI.03
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		250 983	238 948	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	662 126	418 240	CII.02
<i>Sum avregninger</i>		662 126	418 240	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	9 481 875	9 634 165	CIII.01
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		9 481 875	9 634 165	CIII.1
IV Statens finansiering av særskilte tiltak				
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	0	0	CIV.01
<i>Sum statens finansiering av særskilte tiltak</i>		0	0	CIV.1
Sum statens kapital		10 394 984	10 291 353	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r				
Avsetninger langsiktige forpliktelse r	0	0	0	DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>	0	0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0	DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	0	503 697	544 762	DIII.1
Skyldig skattetrekk	0	190 392	192 419	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter	0	192 509	186 761	DIII.3
Avsatte feriepenge r	0	453 780	424 845	DIII.4
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	745 423	624 674	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	56 129	82 444	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	322 954	268 303	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	0	2 464 884	2 324 208	DIII.7
Sum gjeld	0	2 464 884	2 324 208	DV.1
Sum statens kapital og gjeld	0	12 859 868	12 615 561	SKG.1

6.5 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner

Note	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	6 279 412	6 193 483	6 400 000
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	3 840	0	4 000
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen	0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	278 034	307 234	300 000
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	1 916 405	1 782 618	2 000 000
innbetaling av refusjoner	0	0	0
andre innbetalinger	287 113	170 002	300 000
Sum innbetalinger	8 764 804	8 453 337	9 004 000
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	5 490 826	5 256 530	5 700 000
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	0	0	0
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	0	2 631	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
andre utbetalinger	2 398 378	2 196 852	2 600 000
Sum utbetalinger	7 889 204	7 456 013	8 300 000
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	875 600	997 324	704 000
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	529	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-593 816	-901 906	-600 000
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	1 290	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0
innbetalinger av renter (+)	0	0	0
utbetalinger av renter (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-593 287	-900 616	-600 000
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	282 313	96 708	104 000
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 593 284	2 496 576	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 875 597	2 593 284	104 000

* Avstemming	31.12.2017	31.12.2016
resultat av periodens aktiviteter	12 035	8069
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	243 886	-251890
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	-3203
ordinære avskrivninger	745 622	702035
nedskrivning av anleggsmidler	0	0
netto avregninger	0	0
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	0	0
resultatandel i datterselskap	0	0
resultatandel tilknyttet selskap	0	0
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	151 806	199871
endring i varelager	11 968	94
endring i kundefordringer	70 423	-60385
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	102 127	-13354
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	18 622	-1309
endring i leverandørgjeld	-41 065	190493
effekt av valutakursendringer	0	0
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0	0
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0	0
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	0	-1290
korrigerende avsetning for feriepenge når ansatte går over i annen statsstilling	0	0
endring i andre tidsavgrensningposter	-439 824	228193
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	875 600	997 324

6.6 Bevilgningsoppstilling

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2017 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	31.12.2017	31.12.2016	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 688 024	2 473 248	214 776	BRII.011
628002	Leieboerinnskudd	11	332	332	0	BRII.012
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		68 620	36 787	31 833	BRII.015

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note		Regnskap 31.12.2017	
Oppgjørskonto i Norges Bank				
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		2 473 248	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)			214 776	BRII.002
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17		2 688 024	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾				
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		36 787	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)			31 833	BRII.022
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17		68 620	BRII.2

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	6 156 803	BRIII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0	BRIII.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0	BRIII.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning		BRIII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	47 298	BRIII.015
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	35 407	BRIII.016
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0	BRIII.017
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0	BRIII.018
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				6 239 508	BRIII.01
226	Kvalitetsutvikling i	21	Særskilte driftsutgifter, kan overføres	19 784	BRIII.019
226	Kvalitetsutvikling i	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	3 320	BRIII.019
226	Kvalitetsutvikling i	50	Nasjonale senter i grunnopplæringa	15 800	BRIII.019
231				200	BRIII.019
276	Fagskoleutdanning	01	Driftsutgifter	800	BRIII.019
<i>Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet</i>				6 279 412	BRIII.01A
328	Museum og visuell kunst	78	Håndverksutdanning	2 140	BRIII.021
872	Nedsatt funksjonsevne	21	Spesielle driftsutgifter	1 700	BRIII.021
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				3 840	BRIII.02
Sum utbetalinger i alt				6 283 252	BRIII.1

6.7 Noter

Videre følger noter til regnskapet. Enkelte nummer er ikke med, enten fordi de ikke gjelder vår sektor eller fordi vi ikke har data for den aktuelle noten.

Note 1. Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)				N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	6 283 252	6 044 196	6 400 000	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-593 816	-901 906	-600 000	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	745 622	702 035	800 000	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	484	3 203	0	N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.7
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	6 435 542	5 847 528	6 600 000	N1.10
Tilskudd og overføringer fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	159 956	149 287	160 000	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.16
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	159 956	149 287	160 000	N1.19
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	6 595 498	5 996 815	6 760 000	N1.20
Gebyrer og lisenser^{1) 2)}				
Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	501 693	463 144	550 000	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-44 471	-40 090	-50 000	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	457 222	423 054	500 000	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	908 587	818 267	1 000 000	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	299 235	254 185	350 000	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-189 639	-177 159	-200 000	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 018 183	895 293	1 150 000	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	1 475 405	1 318 347	1 650 000	N1.31

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	3 227	3 466	3 100	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	6 494	4 910	7 500	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	-1 183	-581	-1 000	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	8 538	7 795	9 600	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	29 698	21 107	35 000	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	22 164	43 669	25 000	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	160 773	204 381	170 000	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	29 554	70 157	40 000	N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	-54 984	-62 004	-50 000	N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	187 205	277 310	220 000	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	74 936	57 317	80 000	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	85 649	75 008	90 000	N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	926	-5 581	-1 000	N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	161 511	126 744	169 000	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	9 287	10 325	10 000	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	5 449	14 760	6 000	N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-1 800	-2 126	-2 000	N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	12 936	22 959	14 000	N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere²⁾	0	0	0	N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	370 190	434 808	412 600	N1.38
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾				
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	72 251	42 817	75 000	N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0	N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0	N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	72 251	42 817	75 000	N1.43
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 917 846	1 795 972	2 137 600	N1.44
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter				
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾				
Statlige etater	52 159	24 505	55 000	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	3 348	2 588	3 500	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	351	3 084	300	N1.51
Næringsliv/privat	53 797	50 167	55 000	N1.52
Andre	17 803	17 976	18 000	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	127 458	98 320	131 800	N1.55
Andre salgs- og leieinntekter				
Inntekter fra kurs og seminarer	99 786	93 831	105 000	N1.56
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift/lokaler	90 245	88 696	92 000	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	154 144	121 675	160 000	N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	344 175	304 202	357 000	N1.59
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	471 633	402 522	488 800	N1.60
Andre driftsinntekter				
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.65
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾				
Salg av eiendom	0	2 664	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	529	368	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	529	3 032	0	N1.48
Sum driftsinntekter	8 985 506	8 198 341	9 386 400	N1.67

Note 2.
Lønn og sosiale kostnader

DEL I

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	<i>Referanse</i>
Lønninger	3 841 155	3 785 033	N2.1
Feriepenger	475 409	449 098	N2.2
Arbeidsgiveravgift	675 527	641 169	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	471 236	466 516	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-143 326	-132 093	N2.5
Andre ytelser	141 889	145 601	N2.6
Sum lønnskostnader	5 461 890	5 355 324	N2.7

Antall årsverk: 7 161 6 964 **N2.8**

NTNU har 7161,4 årsverk pr. desember 2017. Dette er en samlet økning på 197,4 årsverk siden desember året før. Endringene fordeler seg noe forskjellig på de ulike stillingsgruppene. Størst endring er innen undervisnings- og forskerstillinger som har økt med 134 årsverk, men i denne gruppen inngår nå også Professor II-stillinger som tidligere var en egen gruppering. Dette skyldes en teknisk endring i stillingskodebruk etter krav fra Statens pensjonskasse. Rekrutteringsstillinger har økt med 117,7 årsverk siden samme tidspunkt for ett år siden. Ingeniørstillinger har økt med 33,4 årsverk, mens hjelpestillinger for undervisning, forskning og formidling har økt med 26,4 årsverk siden samme måned i fjor. Størst reduksjon er det, foruten nevnte professor II gruppen, i mellomlederstillinger som er redusert med 28,9 årsverk og lederstillinger som er redusert med 27,2 årsverk. Saksbehandler-/utrederstillinger har også en reduksjon på 22 årsverk siden samme tid i fjor. En del av endringene kan knyttes til kodeendringer etter innplassering i ny organisasjonsstruktur og bemanningsplan i 2017. De øvrige stillingsgruppene har kun mindre endringer.

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 11,5 prosent for 2017.

Premiesatsen for 2016 var 12,3 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 737 368	5 596
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		225 000
Administrerende direktør		

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	62 000	5 000
Eksterne styremedlemmer	62 000	8 000
Styremedlemmer valgt av studentene	62 000	5 000
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	28 000	5 000
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	28 000	8 000
Varamedlemmer for studenter	28 000	5 000

Note 3. Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Husleie	300 485	288 446	N3.1
Husleie Statsbygg	105 424	94 785	N3.2
Vedlikehold egne bygg og anlegg	135 822	164 051	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	11 738	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	161 090	174 680	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	64 472	52 485	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	273 769	309 508	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	22	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	50 142	19 195	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	500 920	393 552	N3.8
Reiser og diett	332 473	332 529	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	569 183	556 143	N3.10
Sum andre driftskostnader	2 505 540	2 385 374	N3.11

Øvrige driftskostnader¹⁾

Frakt,toll og transport	10 521	27 000
Driftstilskudd	72 152	64 760
Kontorrekvisita,trykksaker og kopiutgifter	99 625	88 911
Stillingsannonser og kunngjøringer	6 231	9 064
Litteratur	105 890	111 295
Medlemskontigenter	20 738	20 696
Mobil,datakommunikasjon og porto	21 970	20 046
Kurs,konferanser og møteutgifter	154 146	138 744
Øvrige driftskostnader	77 910	75 627
SUM	569 183	556 143

Note 4. Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	26 808	0	0	26 808	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2017 (+)	0	3 034	0	0	3 034	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	29 842	0	0	29 842	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2016 (-)	0	-21 583	0	0	-21 583	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	-2 041	0	0	-2 041	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	0	0	N4.9
Balansført verdi 31.12.2017	0	6 218	0	0	6 218	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)

Virksomhets-spesifikt

5 år / lineært

Posten immaterielle eiendeler består av dataprogrammer og lisenser knyttet til programmene.

Note 5. Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transport- midler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2016	765 726	14 943 350	83 884	427 413	0	1 295 123	2 469 302	19 984 798	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - eksternt finansiert (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	236 882	0	168 779	185 122	590 783	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	-7 451	-381	-7 832	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	294 117	12 465	-306 582	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2017	765 726	15 237 467	96 349	357 713	0	1 456 451	2 654 043	20 567 749	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2016 (-)	0	-7 688 469	0	0	0	-569 490	-2 097 900	-10 355 859	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	-433 731	0	0	0	-155 292	-154 558	-743 581	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	0	0	7 043	305	7 348	N5.10
Balansført verdi 31.12.2017	765 726	7 115 267	96 349	357 713	0	738 712	401 890	9 475 657	N5.11

Avskrivningssetter (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Sum	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	635	378	1013	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	-408	-76	-484	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	227	302	529	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Avskrivningssetter (levetider)

Tomter	Ingen avskrivning
Driftsbygninger:	
Ventilasjon	Lineært over 25 år
Varme/sanitær	Lineært over 30 år
El kraft	Lineært over 25 år
Tele/automatisering	Lineært over 10 år
Andre installasjoner	Lineært over 30 år
Bygningskropp	Lineært over 60 år
Øvrige bygninger*	Ingen avskrivninger
Anlegg under utførelse	Ingen avskrivninger
Maskiner, transportmidler:	
Skip og lignende	Lineært over 10 eller 20 år
Biler og transportmidler	Lineært over 7 år
Annet inventar og utstyr:	
Inventar	Lineært over 10 år
Maskiner og verktøy	Lineært over 5 eller 10 år
Teknisk vitenskapelig utstyr	Lineært over 4, 8 eller 12 år
Datautstyr/ IKT/Tele	Lineært over 3 eller 5 år
Kontormaskiner	Lineært over 3 år

* Øvrige bygninger er borettslagsleiligheter som NTNU eier.

Note 6.
Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	1 305	263	N6.1
Agio gevinst	2 037	5 039	N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	7	1 758	N6.3
Sum finansinntekter	3 349	7 060	N6.4
Finanskostnader			
Rentekostnad	47	51	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Agio tap	4 796	5 672	N6.7
Annen finanskostnad	331	512	N6.8
Sum finanskostnader	5 174	6 235	N6.9
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>			
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0	N6.11

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2017	31.12.2016	Gjennomsnitt i perioden
Balansført verdi immaterielle eiendeler	6 218	5 225	5 722
Balansført verdi varige driftsmidler	9 475 657	9 628 940	9 552 299
Sum	9 481 875	9 634 165	9 558 020

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:	12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2017:	9 558 020
Fastsatt rente for år 2017:	0,87 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital²⁾: **83 155**

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

Note 8.
Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

	Beløp	Referanse
<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>		
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2017	422	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)		N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)		N8I.014
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2017	422	N8I.1
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>		
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2017	67 245	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	-11	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden		N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskaper 31.12.2017	67 234	N8I.2
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2017	67 656	N8I.sum
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>		
Virksomhetskaper ved enhetene 01.01.2017	144 052	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2017	27 229	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2017	171 281	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	12 035	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	11	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2017	183 327	N8II.1
Sum virksomhetskaper 31.12.2017	250 983	N8.total
<i>Virksomhetskaper ved enhetene:</i>		
Virksomhetskaper ved enhetene 01.01	144 052	
Ny avsetning 2017	12 035	
Benyttet andel 2017	-955	
Virksomhetskaper ved enhetene 31.12.2017 * se spesifikasjon under	155 132	
<i>Spesifikasjon bundet egenkapital:</i>		
Bokført verdi balanseførte aksjer og leieboerinnskudd jfr. Note 11	67 656	
Bokført verdi innskutt virksomhetskaper - aksjer og leieboerinnskudd	-422	
Netto verdi balanseførte aksjer	67 234	

***Spesifikasjon Virksomhetskapital ved enhetene.**

	IB 2017	Ny avsetning 2017	Benyttet andel 2017	UB 2017
<i>Fakultetene</i>				
ØK	2 554	73		2 627
AB	2 153	402		2 555
HF	2 797	-34		2 763
IE	19 562	1 604		21 166
IV	44 547	6 806	-564	50 789
MH	4 739	895	-39	5 595
NV	22 203	1 269	-300	23 172
SU	11 718	419	-28	12 109
VM	1 470	1 181	-24	2 627
Andre enheter inkl. NTNU Videre	32 309	-580		31 729
Sum virksomhetskapital ved enhetene	144 052	12 035	-955	155 132

**Note 11.
Investeringer i aksjer og selskapsandeler**

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balansført egenkapital**	Balansført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	984829906	19.08.2002	40 000	4,00 %	441	37 049	40	40	N11.010
NTNU Technology Transfer AS	986251782	22.10.2003	6 100 000	85,00 %	1 273	45 809	7 000	7 000	N11.010
Vangslund AS	946091693	28.06.2005	398	99,50 %	3 406	64 567	48 059	48 059	N11.010
Senter for økonomisk forskning AS	986230416	11.09.2003	1 020	51,00 %	541	6 568	510	510	N11.010
NTNU Samfunnsforskning AS	986243836	13.11.2003	1 000	100,00 %	635	54 433	1 000	1 000	N11.010
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	18.01.2005	60	13,04 %	112	3 596	300	300	N11.010
Trådløse Trondheim AS	890463282	01.09.2006	5 950	60,20 %	-2 510	10 002	6 489	6 489	N11.010
NTNU Ocean Training AS	997761987	02.12.2011	100	100,00 %	-271	3 349	115	115	N11.010
Lean Lab Norge AS	994273086	23.06.2009	2 000	16,70 %	621	667	200	200	N11.010
Møreforskning AS	991436502	22.06.2007	180	18,00 %	-1 001	10 410	100	100	N11.010
Møreforskning Ålesund AS	916095627	02.10.2015	2 598	49,00 %	390	5 401	2 598	2 598	N11.010
Offshore Simulator Centre AS	987067357	06.07.2004	700	25,00 %	1 510	13 887	910	910	N11.010
Vitensenteret Innlandet AS	986387625	10.02.2011	3	3,00 %	603	5 369	3	3	N11.010
<i>Sum aksjer</i>					5 750	261 107	67 324	67 324	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Leieboerinnskudd - borettslagsleiligheter			0		0	0	332	332	N11.021
<i>Sum andeler</i>			0		0	0	332	332	N11.2
Balansført verdi 31.12.2017					5 750	261 107	67 656	67 656	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Note 12.
Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	12 425	457	N12.2
Sum anskaffelseskost	12 425	457	N12.3
Ukurans			
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	12 425	457	N12.7

Note 13.
Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Kundefordringer til pålydende	342979	272543	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 663	-2 650	N13.2
Sum kundefordringer	340 316	269 893	N13.3

Note 14.
Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	1 139	193	N14.1
Reiseforskudd	23 904	18 729	N14.2
Personallån	816	1 091	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	25 593	11 593	N14.5
Andre fordringer	23 063	9 564	N14.6
Fordring på datterselskap mv.	0	0	N14.7
Sum	74 515	41 170	N14.8

Note 15.**Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)**

Beløp i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Vitenskapsmuseet	8 724	3 817	4 907	N15I.011
Fakultet for økonomi	21 171	31 168	-9 997	N15I.011
Fakultet for arkitektur og design	19 013	15 655	3 358	N15I.011
Det humanistiske fakultet	33 560	24 285	9 275	N15I.011
Fakultet for informasjonsteknologi og informatikk	40 067	43 216	-3 149	N15I.011
Fakultet for ingeniørvitenskap	82 915	60 743	22 172	N15I.011
Fakultet for medisin og helsevitenskap	66 462	70 327	-3 865	N15I.011
Fakultet for naturvitenskap	18 744	-12 740	31 484	N15I.011
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap	82 157	31 094	51 063	N15I.011
Kurs og konferanser	59 259	41 704	17 555	N15I.011
NTNU sentralt/fordelingsbalansen	-174 705	-228 846	54 141	N15I.011
Nasjonale satsinger (Artsdatabanken, Renate, Matematikksenteret)	30 887	13 007	17 880	N15I.011
SUM utsatt virksomhet	288 254	93 430	194 824	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>				
Tematiske satsninger	27 470	23 390	4 080	N15I.021
NTNU Toppforskning	46 693	38 366	8 327	N15I.021
Rekrutteringsstillinger	134 709	84 709	50 000	N15I.021
SFF/SFI/FME	26 028	14 060	11 968	N15I.021
Andre strategiske satsninger/prosjekter	84 683	85 383	-700	N15I.021
SUM strategiske formål	319 583	245 908	73 675	N15I.2
<i>Større investeringer</i>				
Vitenskapelig utstyr, infrastrukturiltak, IKT-utstyr og lignende	68 327	65 883	2 444	N15I.031
Byggeprosjekt / Eiendom	-141 506	-194 846	53 340	N15I.031
Utstyrsmidler nytt Akkrinn og nytt lærerbygg tidl. HiST	79 980	132 233	-52 253	N15I.031
Nybygg Gjøvik og Ålesund	24 268	26 621	-2 353	N15I.031
Samlokalisering/Campusutvikling	3 193	20 894	-17 701	N15I.031
SUM større investeringer	34 262	50 785	-16 523	N15I.3
Sum Kunnskapsdepartementet	642 099	390 123	251 976	N15I.KD
Andre departementer				
<i>Utsatt virksomhet</i>	20 027	28 117	-8 090	N15I.051
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	N15I.052
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	N15I.053
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer	20 027	28 117	-8 090	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	662 126	418 240	243 886	N15I.5A
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	662 126	418 240	243 886	N15I.10
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8			0	N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet			243 886	N15I.11

Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:⁴⁾

	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0	N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15II.1
Andre departementer				
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/opp-gave/formål*	0	0	0	N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Tiltak/opp-gave/formål	295 641	193 082	102 559	N15II.061
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.061
Tiltak/opp-gave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater	295 641	193 082	102 559	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/opp-gave/formål	77 665	90 444	-12 779	N15II.031
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.031
Tiltak/opp-gave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	77 665	90 444	-12 779	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/opp-gave/formål	-3 912	-4 974	1 062	N15II.041
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.041
Tiltak/opp-gave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-3 912	-4 974	1 062	N15II.4
Andre bidragsytere³⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	7 597	11 110	-3 513	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	11 941	4 284	7 657	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	180 657	153 223	27 434	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	37 382	36 864	518	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	57 477	84 173	-26 696	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	22 227	16 342	5 885	N15II.051F
Sum andre bidrag¹⁾	317 281	305 996	11 285	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	317 281	305 996	11 285	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	686 675	584 548	102 127	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/opp-gave/formål/giver	58 748	40 126	18 622	N15II.071
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/opp-gave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	58 748	40 126	18 622	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	745 423	624 674	120 749	N15II.BBG

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak⁷⁾ med utsatt inntektsføring

	Forpliktelse pr. 31.12.2017	Forpliktelse pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15III.1
Andre departementer				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	0	0	0	N15III.BST

Note 16

Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	2 545	1 686	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	323	195	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	232	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	3 891	6 083	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	725	729	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	7 484	8 925	N16.1

DEL II

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	12 941	29 908	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	1 938	2 030	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	583	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	28 132	37 487	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	13 118	12 436	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	56 129	82 444	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstillter kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17
Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	2 688 024	2 473 248	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ¹⁾³⁾	68 620	46 245	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	118 952	73 790	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	1	1	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	2 875 597	2 593 284	N17.4

Note 18
Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Skyldig lønn	45 721	68 127	N18.1
Skyldige reiseutgifter	8 986	6 030	N18.2
Annen gjeld til ansatte	79 800	77 200	N18.3
Påløpte kostnader	10 095	20 598	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	41 303	1 852	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	137 049	94 495	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	322 954	268 302	N18.7

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs ramme-program for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
Full4Health - Understanding food-gut-brain mechanism across the lifespan in the regulation of hunger and satiety for health	Full4Health	-	1 269	-	-	1269	Nei	EU.011
STOCHPOP - Stochastic Population Biology in a Fluctuating Environment	STOCHPOP	-	763	-	-	763	Ja	EU.011
InterPregGen - Genetic Studies of Pre-Eclampsia in Central Asian and European Populations	InterPregGen	-	291	-	-	291	Nei	EU.011
FREECATS - Doped carbon nanostructures as metal-free catalysts	FREECATS	-	97	-	-	97	Ja	EU.011
EFFESUS - ENERGY EFFICIENCY FOR EU HISTORIC DISTRICTS SUSTAINABILITY	EFFESUS	-	(57)	-	-	-57	Nei	EU.011
Exomet	Exomet	-	58	-	-	58	Nei	EU.011
NxtHPG	NxtHPG	-	522	-	-	522	Nei	EU.011
GRIDMAP - Grid cells: From brains to technical implementation	GRIDMAP	-	1 883	-	-	1883	Ja	EU.011
ADVANCE - Advanced Model Development and Validation for Improved Analysis of	ADVANCE	-	117	-	-	117	Nei	EU.011
IACOBUS	IACOBUS	-	(710)	-	-	-710	Nei	EU.011
CARBONCAP	CARBONCAP	-	604	-	-	604	Nei	EU.011
BBMRI-LPC; BBMRI Large Prospective Cohorts	BBMRI-LPC;	-	174	-	-	174	Nei	EU.011
OCEAN-CERTAIN - Ocean Food-web Patrol - Climate Effects: Reducing Targeted Uncertainties with an Interactive Network	OCEAN-CERTAIN	-	1 978	-	-	1978	Ja	EU.011
CoSSMic	CoSSMic	-	219	-	-	219	Nei	EU.011
SUSMILK	SUSMILK	-	533	-	-	533	Nei	EU.011
OPTIMEX - Optimizing Exercise Training in Prevention and Treatment of Diastolic Heart	OPTIMEX	-	1 012	-	-	1012	Ja	EU.011
SEMEOTICONS - " SEMEiotic Oriented Technology for Individuals Cardiometabolic risk self-assessmeNt and Self-monitoring "	SEMEOTICONS	-	(1 326)	-	-	-1326	Nei	EU.011
MODENA hovedprosjekt (IKKE poster kostnader her)	MODENA	-	(242)	-	-	-242	Ja	EU.011
GLAMURS	GLAMURS	-	944	-	-	944	Nei	EU.011
InSpin - hovedprosjekt	InSpin	-	(225)	-	-	-225	Ja	EU.011
IRPWIND (MB)	IRPWIND	-	1 015	-	-	1015	Nei	EU.011
AMIDST - Analysis of Massive Data Streams	AMIDST	-	(1 730)	-	-	-1730	Nei	EU.011
GRIDCODE - Cortical maps for space	GRIDCODE	-	5 772	-	-	5772	Ja	EU.011
NETADIS - Statistical Physics Approaches to Network Across Disciplines	NETADIS	-	215	-	-	215	Nei	EU.011
LanPercept - Language and Perception	LanPercept	-	2 750	-	-	2750	Ja	EU.011
Spinlcur	Spinlcur	-	226	-	-	226	Nei	EU.011
Tempo - Training in Embedded Predictive Control and Optimization	Tempo	-	354	-	-	354	Ja	EU.011
ABYSS	ABYSS	-	1 189	-	-	1189	Nei	EU.011
NewQuantum hovedprosjekt (ikke poster kostnader her)	NewQuantum	-	586	-	-	586	Ja	EU.011
CleanSky Network for Cloud Computing Eco-System	CleanSky	-	1 348	-	-	1348	Nei	EU.011
MarineUAS	MarineUAS	594	-	-	-	594	Ja	EU.011
QoE-Net	QoE-Net	802	-	-	-	802	Nei	EU.011
AWESOME	AWESOME	753	-	-	-	753	Nei	EU.011
Choreomundus - International Master in Dance Knowledge Practice and Heritage	Choreomundus	-	-	-	3 778	3778	Nei	EU.011
COST Action TN1302: BESTPRAC	COST Action TN1302: BESTPRAC	-	-	-	19	19	Nei	EU.011
EM-CoMEM - Coastal and Marine Engineering and Management	EM-CoMEM	-	-	-	6 148	6148	Nei	EU.011
UseITsmarty	UseITsmarty	-	-	-	720	720	Nei	EU.011
COST Action IC1306 ITEM	COST Action IC1306 ITEM	-	-	-	5	5	Nei	EU.011
Cost TU 1404	Cost TU 1404	-	-	-	17	17	Nei	EU.011
HASIC	HASIC	-	-	-	152	152	Nei	EU.011
COST IS1308	COST IS1308	-	-	-	720	720	Nei	EU.011
UDLL Universal Design of Learning Erasmus Pluss	UDLL	-	-	-	262	262	Nei	EU.011
COST Action IC1304: ACROSS	COST Action IC1304: ACROSS	-	-	-	9	9	Nei	EU.011
ERANet - Durable Timber Bridges	ERANet - Durable Timber Bridges	-	-	549	-	549	Nei	EU.011
ERANet - Tall Timber Facades	ERANet - Tall Timber Facades	-	-	(257)	-	-257	Nei	EU.011
Biosuck	Biosuck	-	-	60	-	60	Nei	EU.011
Terpenosome	Terpenosome	-	-	1 058	-	1058	Nei	EU.011
ARTEMIS-prosjekt R5-COP ITK	ARTEMIS-prosjekt	-	-	(104)	-	-104	Nei	EU.011
HNEWS Health inequalities in European Welfare states	HNEWS	-	-	1 351	-	1351	Nei	EU.011
ERA-NET WineSys Eivind Almaas	ERA-NET WineSys Eivind Almaas	-	-	1 526	-	1526	Nei	EU.011
BA-LangMOOCs (T.Talmo)	BA-LangMOOCs	-	-	-	115	115	Nei	EU.011
BA-EU-MaSciL 2013 - 2016	BA-EU-MaSciL	-	1 009	-	-	1009	Nei	EU.011
Marie Curie CP7.0-Colour Printing 7.0: Next Generation Multi-Channel Printing	Marie	-	1 125	-	-	1125	Ja	EU.011
REALISM v/Martinsen	REALISM	-	(3)	-	-	-3	Nei	EU.011
PIDaas - Private Identity as a service)	PIDaas	-	-	-	855	855	Nei	EU.011
COFASP	COFASP	-	-	1 545	-	1545	Nei	EU.011
AfricanBioServices - Hovedprosjekt	AfricanBioServices	10 056	-	-	-	10056	Ja	EU.011
DES TinationRAIL	DES TinationRAIL	868	-	-	-	868	Nei	EU.011
COLUMBUS	COLUMBUS	240	-	-	-	240	Nei	EU.011
REFLEX - Responsive and flexible: Leaving and learning researcher career development framework	REFLEX	-	130	-	-	130	Nei	EU.011
ERASMUS-MOBILITET-2015/16	ERASMUS-MOBILITET-2015/16	-	-	-	3 443	3443	Nei	EU.011
PROTEUS	PROTEUS	-	-	-	152	152	Nei	EU.011
LIFT	LIFT	-	-	-	166	166	Nei	EU.011
Waves	Waves	1 687	-	-	-	1687	Nei	EU.011
ARISE2 - Hovedprosjekt	ARISE2	194	-	-	-	194	Nei	EU.011

READEX - Runtime Exploitation of Application Dynamism for Energy-efficient eXascale computing	READEX	1 964	-	-	-	1964	Nei	EU.011
IRES-8	IRES-8	-	-	-	92	92	Nei	EU.011
ECCSEL - European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure	ECCSEL	1 466	-	-	-	1466	Ja	EU.011
ERA-NET MicdStaTech	ERA-NET MicdStaTech	-	-	1 322	-	1322	Nei	EU.011
Aquaexcel2020 - Hovedprosjekt	Aquaexcel2020	282	-	-	-	282	Nei	EU.011
Elixir - Excelsite - H2020 Infradev	Elixir	551	-	-	-	551	Nei	EU.011
ERA-NET LeanProt	ERA-NET LeanProt	-	-	1 001	-	1001	Nei	EU.011
HYDRALAB-PLUS	HYDRALAB-PLUS	702	-	-	-	702	Nei	EU.011
INSULATRONICS	INSULATRONICS	3 484	-	-	-	3484	Ja	EU.011
ERA-NET Safefishdish	ERA-NET Safefishdish	-	-	255	-	255	Nei	EU.011
EET+	EET+	-	-	-	192	192	Nei	EU.011
SWARMS	SWARMS	-	-	82	-	82	Nei	EU.011
SelfBack	SelfBack	2 154	-	-	-	2154	Ja	EU.011
MICA	MICA	288	-	-	-	288	Nei	EU.011
VisualMedia	VisualMedia	1 199	-	-	-	1199	Nei	EU.011
CLIMSEC	CLIMSEC	-	-	-	313	313	Nei	EU.011
PreventIT - Hovedprosjekt	PreventIT	2 561	-	-	-	2561	Ja	EU.011
Boundaries religion region language and the state	Boundaries	-	(4)	-	-	-4	Nei	EU.011
CHIPS	CHIPS	505	-	-	-	505	Ja	EU.011
Socratic	Socratic	574	-	-	-	574	Nei	EU.011
MIGHEAL	MIGHEAL	-	-	-	286	286	Nei	EU.011
INHERIT	INHERIT	1 115	-	-	-	1115	Nei	EU.011
TULIPP - Towards Ubiquitous Low-power Image Processing Platforms	TULIPP	1 105	-	-	-	1105	Nei	EU.011
Circular-Ocean	Circular-Ocean	-	-	-	360	360	Nei	EU.011
QUANTUM (BA)	QUANTUM	1 426	-	-	-	1426	Nei	EU.011
Plastox	Plastox	-	-	182	-	182	Nei	EU.011
CTT 2.0 Climate KIC Phase II	CTT	1 247	-	-	-	1247	Nei	EU.011
ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	-	-	538	-	538	Nei	EU.011
ERA-NET Sweedhart	ERA-NET Sweedhart	-	-	1 720	-	1720	Nei	EU.011
TAIAC	TAIAC	4 699	-	-	-	4699	Ja	EU.011
ERA-NET Thermo Factories	ERA-NET Thermo Factories	-	-	993	-	993	Nei	EU.011
ERA-IB2 Z-fuels	ERA-IB2	-	-	1 334	-	1334	Nei	EU.011
NextGame M-EraNet	NextGame	-	-	1 343	-	1343	Nei	EU.011
HeadsUP	HeadsUP	-	-	-	98	98	Nei	EU.011
CAPSEM	CAPSEM	-	-	-	430	430	Nei	EU.011
MultiPack	MultiPack	1 070	-	-	-	1070	Ja	EU.011
COST CA 15104 IRACON	COST CA 15104 IRACON	-	-	-	17	17	Nei	EU.011
COST RECODIS CA15127	COST RECODIS CA15127	-	-	-	6	6	Nei	EU.011
ERA-NET iC-ACCESS	ERA-NET iC-ACCESS	-	976	-	-	976	Nei	EU.011
MinFuture	MinFuture	638	-	-	-	638	Ja	EU.011
Serious Games and Welfare Technology	Serious	-	-	-	231	231	Nei	EU.011
IMC4T Climate KIC no costs here	IMC4T	47	-	-	-	47	Nei	EU.011
3DGPC LoCal Climate KIC no costs here	3DGPC	95	-	-	-	95	Nei	EU.011
E-Info-TED	E-Info-TED	-	-	-	(1 203)	-1203	Nei	EU.011
NAGRALED	NAGRALED	-	-	1 032	-	1032	Nei	EU.011
ECHOES	ECHOES	3 137	-	-	-	3137	Ja	EU.011
UPPSCIENCE	UPPSCIENCE	-	-	-	157	157	Nei	EU.011
IncluSMe ERASMUS+	IncluSMe	-	-	-	114	114	Nei	EU.011
SATE	SATE	-	-	-	122	122	Nei	EU.011
FLEXI Pathfinder main project (no costs here)	FLEXI	133	-	-	-	133	Nei	EU.011
ERA-NET-Mar3Bio	ERA-NET-Mar3Bio	-	-	931	-	931	Nei	EU.011
RECAP	RECAP	1 971	-	-	-	1971	Ja	EU.011
TRANSPIRE	TRANSPIRE	4 550	-	-	-	4550	Nei	EU.011
INVADE	INVADE	7 809	-	-	-	7809	Nei	EU.011
SIU Erasmus+ Prosjektetableringsstøtte Western Balkan	SIU Erasmus+ Prosjektetableringsstøtte Western Balkan	-	-	-	100	100	Ja	EU.011
PES SCHEME	PES SCHEME	-	-	-	50	50	Nei	EU.011
PES Eurolean+ Academy	PES Eurolean+ Academy	-	-	-	100	100	Nei	EU.011
Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	-	-	1 149	-	1149	Nei	EU.011
AMADEUS	AMADEUS	3 818	-	-	-	3818	Nei	EU.011
Road-CSR	Road-CSR	-	-	-	39	39	Nei	EU.011
URBAN-EU-CHINA	URBAN-EU-CHINA	1 158	-	-	-	1158	Ja	EU.011
MARINET2	MARINET2	223	-	-	-	223	Nei	EU.011
Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	1 242	-	-	-	1242	Ja	EU.011
SHAPE-ENERGY	SHAPE-ENERGY	1 139	-	-	-	1139	Nei	EU.011
Climate KIC Climate Sentinel for Cities and Regions	Climate KIC Climate Sentinel for Cities and Regions	1	-	-	-	1	Nei	EU.011
ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	-	-	864	-	864	Nei	EU.011
SAFEFOOD	SAFEFOOD	-	-	872	-	872	Nei	EU.011
GHOST (WP 2 Management and Ethics)	GHOST (WP 2 Management and Ethics)	4 095	-	-	-	4095	Nei	EU.011

Czech-Norwegian research programme CZ09	Czech-Norwegian research programme CZ09	-	-	41	-	41	Nei	EU.011
SAFER-LC	SAFER-LC	3 054	-	-	-	3054	Nei	EU.011
FIT4RRI	FIT4RRI	1 427	-	-	-	1427	Nei	EU.011
GEOCOOG	GEOCOOG	5 239	-	-	-	5239	Ja	EU.011
CLASS - Ingen kostnader posteres her	CLASS - Ingen kostnader posteres her	-	-	139	-	139	Nei	EU.011
e-UReady4OS	e-UReady4OS	-	-	-	331	331	Nei	EU.011
SMILE (WP 1 Project Management, Quality Assurance and Reporting)	SMILE (WP 1 Project Management, Quality Assurance and Reporting)	3 499	-	-	-	3499	Nei	EU.011
GreenCOAT	GreenCOAT	-	-	609	-	609	Nei	EU.011
Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	-	-	-	385	385	Nei	EU.011
ELECTRA Call5 Sigurd Jakobsen	ELECTRA Call5 Sigurd Jakobsen	-	-	-	30	30	Nei	EU.011
ERA-NET Chitowound	ERA-NET Chitowound	-	-	292	-	292	Nei	EU.011
DOOLEE	DOOLEE	-	-	225	-	225	Nei	EU.011
ERA-NET Polybugs	ERA-NET Polybugs	-	-	1 385	-	1385	Nei	EU.011
Creative Internprize	Creative Internprize	-	-	-	199	199	Nei	EU.011
SIDERWIN	SIDERWIN	686	-	-	-	686	Nei	EU.011
ENSUREAL	ENSUREAL	3 936	-	-	-	3936	Nei	EU.011
CitiSense	CitiSense	-	-	506	-	506	Nei	EU.011
ECROBOT	ECROBOT	-	(79)	-	-	-79	Nei	EU.011
EPISCOPE	EPISCOPE	-	-	-	386	386	Nei	EU.011
EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	-	-	-	(578)	-578	Ja	EU.011
Osv.						-		EU.011
Sum		89 484	22 786	22 545	18 820	153 634		EU.1

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonprogrammer til FP7.

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd fra EU	174 447	149 703
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	1 018 183	895 293
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	8 538	7 795
Sum tilskudd fra NFR og RFF	1 026 721	903 088
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	187 205	277 310
- tilskudd fra statlige etater	457 222	423 054
- oppdragsinntekter	127 458	98 320
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	771 885	798 684

Note 31
Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2017	Avvik budsjett/ regnskap pr: 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2016
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	6 595 498	6 595 498	0	5 996 815
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 900 000	1 917 846	-17 846	1 795 972
Salgs- og leieinntekter	480 000	471 633	8 367	402 522
Andre driftsinntekter	0	529	-529	3 032
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>8 975 498</i>	<i>8 985 506</i>	<i>-10 008</i>	<i>8 198 341</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	5 550 000	5 461 891	88 109	5 355 324
Varekostnader	16 000	14 707	1 293	255
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	755 000	745 622	9 378	702 035
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	2 550 000	2 505 540	44 460	2 385 373
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>8 871 000</i>	<i>8 727 760</i>	<i>143 240</i>	<i>8 442 987</i>
Driftsresultat	104 498	257 746	-153 248	-244 646
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	3 349	-3 349	7 060
Finanskostnader	0	5 174	-5 174	6 235
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-1 825</i>	<i>1 825</i>	<i>825</i>
Resultat av periodens aktiviteter	104 498	255 921	-151 423	-243 821
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	-250 000	-243 886	-6 114	251 890
Tilført annen opplyst virksomhetskapital	0	-12 035	0	-8 069
<i>Sum avregninger</i>	<i>-250 000</i>	<i>-255 921</i>	<i>-6 114</i>	<i>243 821</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

6.8 Segmentregnskaper for nasjonale fellesoppgaver

Segmentregnskap for nasjonal fellesoppgave organisert etter UHL § 1.4.4.

Note 19A

Fellesoppgave: BIBSYS

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	3 649	3646
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	48 647	41711
Salgs- og leieinntekter	S1		
Andre driftsinntekter	S1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		52 296	45 357
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	26 883	28434
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	25 576	16944
Kostnadsførte investeringer	S3		
<i>Sum driftskostnader</i>		52 459	45 378
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum videreformidling</i>		0	0
Driftsresultat		-163	-21
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat		-163	-21

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	3649	3646
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	3649	3646
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	48289	40765
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	48289	40765
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv. *</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	358	945
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	358	945
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	0	0
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	0	0
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	52296	45356

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	19038	19700
Feriepenger	2378	2377
Arbeidsgiveravgift	3357	3454
Pensjonskostnader*	2438	2507
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-798	-303
Andre ytelser	470	698
Sum lønnskostnader	26883	28433
Antall årsverk:	35,2	33,8
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	3 262	3461
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	42
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	191	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	49	13
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 482	1593
Mindre utstyrsanskaffelser	11 318	12777
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	29
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	8 035	3271
Reiser og diett	1 769	1122
Øvrige driftskostnader (*)	-4 578	-5406
Sum andre driftskostnader	25 528	16 902

Note 19B

Fellesoppgave: Senter for Matematikk

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	18 417	10826
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	27	
Salgs- og leieinntekter	S1	9 008	9634
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		27 452	20 460
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	20 443	21533
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	9 489	8884
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		29 932	30 417
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Driftsresultat		-2 480	-9 957
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		-2 480	-9 957

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	18417	10826
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	18417	10826
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	21	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiser)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	21	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	6	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	6	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	9008	9634
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	9008	9634
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktellesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>		
Sum driftsinntekter	27452	20460

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	13919	14700
Feriepenger	1753	1812
Arbeidsgiveravgift	2523	2639
Pensjonskostnader*	1765	1939
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-158	-230
Andre ytelser	641	673
Sum lønnskostnader	20443	21533
Antall årsverk:	24,5	28,2
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	0	100
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	6
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	22
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	6	0
Mindre utstyrsanskaffelser	997	135
Leie av maskiner, inventar og lignende	9	19
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	2 070	1663
Reiser og diett	2 818	3371
Øvrige driftskostnader (*)	3 589	3348
Sum andre driftskostnader	9 489	8 664

Note 19C

Fellesoppgave: Renate

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	20 667	19466
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1	-89	-680
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		20 578	18 786
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	4 165	5021
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	14 027	15839
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		18 192	20 860
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Driftsresultat		2 386	-2 074
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		2 386	-2 074

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	20667	19466
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	20667	19466
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	-89	-680
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	-89	-680
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	20578	18786

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	3005	3370
Feriepenger	374	403
Arbeidsgiveravgift	509	615
Pensjonskostnader*	381	436
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-231	-48
Andre ytelser	127	245
Sum lønnskostnader	4165	5021
Antall årsverk:	4,8	4,8
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	2	23
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	154	232
Leie av maskiner, inventar og lignende	7	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	4 704	6998
Reiser og diett	457	489
Øvrige driftskostnader (*)	8 703	8097
Sum andre driftskostnader	14 027	15 839

Note 19D

Fellesoppgave: Artsdatabank

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	91 140	69382
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	170	-5367
Salgs- og leieinntekter	S1	-1 827	53
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		89 483	64 068
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	18 687	17026
Varekostnader	S3	0	0
Andre driftskostnader	S3	59 330	45770
Kostnadsførte investeringer	S3	104	92
Sum driftskostnader		78 121	62 888
Overføringer til andre			
Viderefremidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum viderefremidling		0	0
Driftsresultat		11 362	1 180
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		11 362	1 180

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	27982	27044
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	27982	27044
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	63158	42339
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	63158	42339
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	170	5367
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	170	5367
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	-1827	53
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	-1827	53
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	89483	74803

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	13136	12198
Feriepenger	1611	1426
Arbeidsgiveravgift	2313	2014
Pensjonskostnader*	1680	1561
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-346	-514
Andre ytelser	293	341
Sum lønnskostnader	18687	17026
Antall årsverk:	25,5	25
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	1 191	2856
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	2
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	315	0
Mindre utstyrsanskaffelser	424	285
Leie av maskiner, inventar og lignende	351	672
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	46 458	25539
Reiser og diett	971	1035
Øvrige driftskostnader (*)	9 618	15381
Sum andre driftskostnader	59 330	45 770

Note 19E

Fellesoppgave: Skrivesenteret

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	12 734	11803
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		30
Salgs- og leieinntekter	S1	1 731	5611
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		14 465	17 444
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	10 614	13051
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	5 054	5689
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		15 668	18 740
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Driftsresultat		-1 203	-1 296
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		-1 203	-1 296

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	12734	11803
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	12734	11803
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
<i>*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>		
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	30
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	30
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	1731	5611
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	1731	5611
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	14465	17444

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	7240	8674
Feriepenger	876	1059
Arbeidsgiveravgift	1302	1595
Pensjonskostnader*	921	1129
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	275	594
<i>Sum lønnskostnader</i>	10614	13051
Antall årsverk:	12,85	17,1
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	9
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	1
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	22	0
Mindre utstyrsanskaffelser	23	158
Leie av maskiner, inventar og lignende	23	97
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	56	78
Reiser og diett	1 717	2975
Øvrige driftskostnader (*)	3 179	2335
<i>Sum andre driftskostnader</i>	5 020	5 653

6.9 Tabeller

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap			Budsjett	Regneregler
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	2018	
1. Utgifter					<i>Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen</i>
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	3 910 775	5 256 530	5 490 826	5 700 000	KS.11
Varer og tjenester	1 583 078	2 199 483	2 398 378	2 600 000	KS.12+KS.14+KS.15
Sum driftsutgifter	5 493 853	7 456 013	7 889 204	8 300 000	
<i>Investeringsutgifter</i>					
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	612 510	901 906	593 816	600 000	KS.17
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	612 510	901 906	593 816	600 000	
<i>Overføringer fra virksomheten</i>					
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0	KS.14A
Andre utbetalinger	0	0	0	0	KS.14B+KS.14BI
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Kjøp av aksjer og andeler	1 360	0	0	0	KS.19
Andre finansielle utgifter	-284	0	0	0	KS.13+KS.21B+KS.23+KS.24+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	1 076	0	0	0	
SUM UTGIFTER	6 107 439	8 357 919	8 483 020	8 900 000	
2. Inntekter					<i>Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen</i>
<i>Driftsinntekter</i>					
Inntekter fra salg av varer og tjenester	245 628	307 234	278 034	300 000	KS.4
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0	KS.5
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0	KS.9
Andre driftsinntekter	551 584	170 002	287 113	300 000	KS.10
Sum driftsinntekter	797 212	477 236	565 147	600 000	
<i>Inntekter fra investeringer</i>					
Salg av varige driftsmidler	0	0	529	0	KS.16
Sum investeringsinntekter	0	0	529	0	
<i>Overføringer til virksomheten</i>					
Inntekter fra statlige bevilgninger	5 444 667	7 976 101	8 199 657	8 404 000	KS.1A+KS.1B+KS.6
Andre innbetalinger	0	0	0	0	KS.2+KS.3
Sum overføringer til virksomheten	5 444 667	7 976 101	8 199 657	8 404 000	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	1 290	0	0	KS.18+KS.21A
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	0	0	0	0	KS.7+KS.8+KS.22+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	0	1 290	0	0	
SUM INNTEKTER	6 241 879	8 454 627	8 765 333	9 004 000	
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	134 440	96 708	282 313	104 000	

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon.

Inntektstype	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Regnskap 31.12.2017	Budsjett for 2018	Regneregler
Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget					
Bevilgninger fra fagdepartementet	4 201 789	6 044 196	6 283 252	6 400 000	N1.2+N1.8+N1.9+(N15III.1)
Bevilgninger fra andre departement	113 535	149 287	159 956	160 000	N1.11A+N1.17+N1.18+(N15III.2)
Bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer	421 955	376 465	559 781	500 000	N1.21E+N1.30+(N15II.6)
Tildelinger fra regionale forskningsfond	1 381	6 475	9 600	9 600	N1.22D+(N15II.4)
Tildelinger fra Norges forskningsråd	706 504	966 816	1 005 404	1 150 000	N1.29A+(N15II.3)
Sum bevilgninger til statsoppdraget	5 445 164	7 543 239	8 017 993	8 219 600	
Offentlige og private bidrag					
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	20 479	17 761	26 185	35 000	N1.32A+(N15II.051A)
Bidrag fra private	260 380	228 281	193 116	185 000	N1.32F-N1.32A+(N15II.051B+N15II.051C+N15II.051D+N15II.052)
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	131 891	144 003	153 636	183 000	N1.35C+N1.36C+(N15II.051E+N15II.051F)
Sum bidrag	412 750	390 045	372 937	403 000	
Oppdragsinntekter m.v.					
Oppdrag fra statlige virksomheter	31 497	52 727	62 555	55 000	N1.49+(Note 16.021A-Note 16.010A)
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	4 128	0	4 963	300	N1.50+(Note 16.021B-Note 16.010B)
Oppdrag fra private	101 121	114 689	108 585	73 000	N1.51+N1.52+N1.54+(Note 16.021C+Note 16.021D+Note 16.021E-Note 16.010C-Note 16.010D-Note 16.010E)
Andre inntekter og tidsavgrensninger	247 219	353 927	198 300	253 100	N1.48+N1.59+N1.65+N1.66+saldering mot tabell 1
Sum oppdragsinntekter m.v.	383 965	521 343	374 403	381 400	
SUM INNTEKTER	6 241 879	8 454 627	8 765 333	9 004 000	

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon

Balansedag 31. desember	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Regnskap 31.12.2017	Endring 2016 til 2017	Regneregler
Beløp i TNOK					
Kontantbeholdning					
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	1 876 221	2 473 248	2 688 024	214 776	BIV.1
Beholdning på andre bankkonti	146 514	120 035	187 572	67 537	BIV.2
Andre kontantbeholdninger	0	0	1	0	BIV.3
Sum kontanter og kontantekvivalenter	2 022 735	2 593 284	2 875 597	282 313	
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :					
Feriepenger m.v.	317 917	424 845	453 780	28 935	DIII.4
Skatetrekk og offentlige avgifter	292 910	379 180	382 901	3 721	DIII.2+DIII.3
Gjeld til leverandører	310 615	535 837	496 213	-39 624	DIII.1-BII.3
Gjeld til oppdragsgivere	-130 535	-187 449	-284 187	-96 738	DIII.06-BII.1
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	28 383	226 676	236 014	9 338	DIII.6-BII.2-BI.1
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	819 290	1 379 089	1 284 721	-94 368	
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår:					
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	15 461	90 444	77 665	-12 779	N15I.7+N15II.3
Prosjekter finansiert av regionale forskningsfond	53	-4 974	-3 912	1 062	N15I.8+N15II.4
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	48 538	50 785	34 262	-16 523	N15I.3
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	202 383	93 430	288 254	194 824	N15I.1
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål	95 323	245 908	319 583	73 675	N15I.2
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	0	28 117	20 027	-8 090	N15I.5+N15I.6+N15I.9
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	361 758	503 710	735 879	232 169	
Andre avsetninger:					
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	610 739	539 204	671 670	132 466	N15I.4+N15I.FPF+N15II.1+N15II.2+N15III.1+N15III.2+N15II.5+N15II.6+N15II.7
Fri virksomhetskapiital	116 594	171 281	183 327	12 046	CI.1-AIII.1
SUM andre avsetninger	727 333	710 485	854 997	144 512	
Langsiktig gjeld (netto)					
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0	CI.II.01-AII.1-AI.1
Annen langsiktig gjeld	114 354	0	0	0	DI.01+DII.1
Sum langsiktig gjeld	114 354	0	0	0	
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	2 022 735	2 593 284	2 875 597	282 313	

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon

Balanseoppstilling

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	6 218	5 225	3 821
<i>II Varige driftsmidler</i>	9 475 657	9 628 940	9 283 188
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	67 656	67 667	64 170
<i>Sum anleggsmidler</i>	9 549 531	9 701 832	9 351 179
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	12 425	457	363
<i>II Fordringer</i>	422 315	319 988	249 015
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	2 875 597	2 593 284	2 022 735
<i>Sum omløpsmidler</i>	3 310 337	2 913 729	2 272 113
Sum eiendeler	12 859 868	12 615 561	11 623 292
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskapital</i>	250 983	238 948	180 764
<i>II Avregninger</i>	662 126	418 240	972 497
<i>III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>	9 481 875	9 634 165	9 401 363
<i>IV Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring</i>	0	0	0
<i>Sum statens kapital</i>	10 394 984	10 291 353	10 554 624
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	0	0	0
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	2 464 884	2 324 208	1 068 668
<i>Sum gjeld</i>	2 464 884	2 324 208	1 068 668
Sum statens kapital og gjeld	12 859 868	12 615 561	11 623 292

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon.

7 Alfabetisk liste over uttrykk og forkortelser

BIBSYS: Den ledende norske databasen for bøker ved universitets- og høyskolebibliotekene.

BOA: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, dvs. finansiering av forskning og utdanning postert utenom NTNUs grunnbevilgning.

BOTT: Samarbeid mellom universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø

BTA: Bruttoareal.

CIP: Center for Intellectual Property, er en videreføring av IPiN (Nasjonalt senter for immatrielle rettigheter). CIP er et samarbeid mellom NTNU, Göteborgs universitet og Chalmers tekniska högskola.

Cristin: «Current Research Information System in Norway». Felles forskningsdokumentasjonssystemet i Norge. Systemet skal brukes i universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og de regionale helseforetakene.

DBH: Database for statistikk om høyere utdanning.

DiVA: NTNUs Digitale Institusjonelle Vitenskapelige Arkiv. Inneholder i hovedsak vitenskapelig materiale produsert ved institusjonen.

EiT: Eksperter i Team. Obligatoriske emne for studenter som tar høyere grad ved NTNU.

EM: Erasmus Mundus-programmet er et samarbeids- og mobilitetsprogram i høyere utdanning som fremmer EU som et senter for utmerkelse i læring i verden. Det støtter europeiske fremragende mastergradskurs og synliggjør EUs høyere utdanning for omverden. Programmet bidrar også med stipend for partnere over hele verden.

ERC: European Research Council. NTNU deltar i flere prosjekter i EUs ramme-programmer. Flere forskere ved NTNU har mottatt grunnforskningsbevilgning fra Det europeiske forskningsråd (ERC).

EVU: Etter- og videreutdanning.

ESFRI: European Strategy Forum for Research Infrastructures. Det europeiske vegkartet for forskningsinfrastruktur.

Fellesadministrasjonen: Tidligere benevnelse «Sentraladministrasjonen» ved NTNU. Består av felles administrative tjenester for hele NTNU og Rektors staber.

FME: Forskningscenter for miljøvennlig energi, støttet av Forskningsrådet.

FORNY2020: Forskningsbasert nyskaping, Forskningsrådets program for forskningsbasert nyskaping ved universiteter, høyskoler, helseforetak og offentlig finansierte forskningsinstitusjoner. Erstatte tidligere FORNY-program.

FORNY StudENT: er nå erstattet av programmet STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap

FP7 = Frame programme 7 = Seventh RP = 7RP: EU's Seventh Framework Programme for Research / EUs 7. rammeprogram for forskning, 2007–2013.

FS: Felles Studentsystem for universitetene og de vitenskapelige høyskolene i Norge.

FUGE: Forskningsrådets program Funksjonell genomforskning.

Geminisenter: Samarbeid mellom fagmiljøer på NTNU og SINTEF på en rekke felt for felles strategiprosesser og koordinering av søknader om større FoU-prosjekter og -programmer.

HiST: Høgskolen i Sør-Trøndelag.

HiG: Høgskolen i Gjøvik

HiÅ: Høgskolen i Ålesund

HMS: Helse, miljø og sikkerhet.

Horisont 2020: EUs 8. rammeprogram for forskning.

HR: «Human Resources». Personal- og organisasjonsarbeid.

HUNT: Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Det medisinske fakultet, NTNU. HUNT er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning, med data fra 1984–86, 1995–97 og 2006–08.

IFM: Inntektsfordelingsmodellen ved NTNU; en nøkkel til fordeling av NTNUs offentlige bevilgninger.

INFRA: Forskningsrådets «Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur».

IPIN: Nasjonalt senter for immaterielle rettigheter. Se også CIP.

IPR: Intellectual Property Rights/Immaterielle rettigheter. Rettigheter til åndsverk/oppfinnelser.

Joint Research Centres: I denne sammenhengen et bilateralt samarbeid mellom NTNU og andre/utenlandske universitet på avgrensede felter. Ikke å forveksle med EUs sentrale enhet av samme navn.

KD: Kunnskapsdepartementet.

KIC: Knowledge and Innovation Communities; et virkemiddel organisert av EIT (European Institute of Innovation & Technology) der målsettingen er innovasjon, entreprenørskap og å utdanne neste generasjons entreprenører. EIT samler europeiske nettverk bestående av universitet, institutt, industri, offentlig forvaltning og NGOs innenfor nærmere definerte samfunnsområder.

KVASS: NTNUs nettbaserte kvalitetsstøttesystem for undervisning, læring og støtteprosesser.

LMS: Learning Management System; datasystem for læringskommunikasjon.

LMU: Læringsmiljøutvalget ved NTNU.

MNT-fag: Matematikk, naturvitenskap og teknologi

MOOC: Massive open online courses.

MUSIT: Universitetsmuseenes felles IT-organisasjon.

NIRS: NTNU International Researcher Support skal bidra til utvikling av kompetanse knyttet til økt forskermobilitet i NTNU (immigrasjon, bolig, lønn, skatt, pensjon, to-karriere, utstasjonering osv).

NFR: Norges forskningsråd, kortform Forskningsrådet.

NNDC: Nordic Network of Disability Coordinators.

NOKUT: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. NOKUT er et uavhengig, statlig organ som skal kontrollere og bidra til å utvikle kvaliteten på høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge.

NordicFiveTech/Nordic 5Tech: Et nettverk bestående av fem nordiske universitet: Danmarks Tekniske Universitet, Tekniska Högskolan i Helsingfors, Norges teknisk-naturvitenskaplige, Universitet, Chalmers tekniska högskola og Kungliga Tekniska högskolan.

NTNU Discovery: En finansieringsordning rettet mot potensielt kommersialiserbare forskningsresultater.

Onsager Fellowship: Gjennom OF rekrutteres unge, internasjonalt anerkjente forskere for å styrke universitetets fagmiljøer.

Ph.d.: Den akademiske graden philosophiae doctor, som nå er den felles/vanlige doktorgraden som har sitt eget studieløp.

RBO: Resultatbasert omfordeling; budsjettuttelling for universitet og høyskoler etter relativ resultat-oppnåelse i forskning (publikasjonspoeng) og utdanning (studiepoeng).

RFF: Regionale forskningsfond

RHF: Regionalt helseforetak

RSA: Råd for samarbeid med arbeidslivet

SAKS: Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing.

SFF: Senter for fremragende forskning.

SFI: Senter for forskningsdrevet innovasjon.

SPARK* NTNU: Spark* er en gratis veiledningstjeneste for studenter som har en idé.

Stjerneprogrammet er en satsing på unge forskere som har utmerket seg internasjonalt. Ved hjelp av mentorer, opphold i utlandet, bevilgninger og talentutvikling gjennom Olympiatoppen er målet at forskerne skal hevde seg i internasjonal forskning.

STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap

TDI: Forkortelse for «Tid, Direkte og Indirekte kostnader», en modell for beregning av totale kostnader i eksternt finansierte prosjekter.

NTNU Toppforskning er en satsing for å utvikle eliteforskere og forskningsmiljøer i internasjonal klasse.

TRL-nivåer: Technology readiness level. Skala som brukes i Horisont 2020 for å si noe om i hvilken grad utlysningen gjelder grunnforskning (lavt nivå) eller anvendt forskning (høyt nivå).

TTO: NTNU Technology Transfer [Office]. Kontoret for kommersialisering av ideer fra NTNUs faglige virksomhet.

TSO: Tematisk satsingsområde ved NTNU. Tverrfaglige, langsiktige satsinger.

UH-sektoren: Universitets- og høyskolesektoren.

UHR: Universitets- og høyskolerådet. En sammenslutning av institusjoner i norsk høyere utdanning.

UNIMUS: Universitetsmuseenes samlinger på nett: Inneholder universitetsmuseenes nettportaler utviklet av Universitetsmuseenes IT-organisasjon (MUSIT). Universell: Den nasjonale pådriverenheten for funksjonshemmede i høyere utdanning. Enheten holder til ved NTNU.

Årsrapport (2017–2018)

Ved NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skapes kunnskap for en bedre verden og løsninger som kan forandre hverdagen.

NTNU har hovedansvaret for den høyere teknologiutdanningen i Norge og er landets fremste institusjon for utdanning av ingeniører. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsfag, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsefag, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunsthøgskole.

NTNU har fire tematiske satsingsområder for forskning i 2014–2023: NTNU Bærekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. Bioteknologi, IKT og nanoteknologi er NTNUs strategiske satsing på muliggjørende teknologier i perioden 2011–2020.

NTNU har et bredt internasjonalt nettverk og det er egne NTNU-kontor i Japan og Brussel (sammen med Universitetet i Bergen og SINTEF).

7491 Trondheim | Tlf: 73 59 50 00